

RADA NARODOWA

D W U T Y G O D N I K

Nr 7 (193)

Warszawa, 1 kwietnia 1951 r.

Rok VIII

J. NAWRACKI

O uchwalaniu i rozpatrywaniu budżetów terenowych

I.

Wśród wielu zadań rad narodowych czołowe miejsce zajmują funkcje uchwalania budżetów terenowych oraz nadzorowania ich wykonania, albowiem całokształt działalności gospodarczej rad narodowych znajduje swój wyraz w tych budżetach.

Reforma ustrojowa, realizując konsekwentnie zasady centralizmu demokratycznego, daje radom narodowym prawo stanowienia na wszystkich odcinkach życia: społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Z prawa stanowienia nie wynika bynajmniej tylko zaszczytna rola rad narodowych współzrządzenia państwem, ale prawo to rodzi równocześnie obowiązek wzmocnienia odpowiedzialności rad na każdym odcinku pracy, przede wszystkim zaś w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb człowieka pracy.

W systemie gospodarki planowej wszystkie dziedziny tej gospodarki muszą być ściśle zgrane. Budżety terenowe są częścią narodowego planu gospodarczego i jakiegokolwiek drobne i na pozór nieistotne niedociągnięcia, nawet na szczeblu gminnych budżetów terenowych, mogą zaważyć na realizacji całego planu gospodarczego, a co najmniej wypaczyć jego kierunkowość.

Wicepremier Minc, omawiając zagadnienia gospodarcze na rok 1951 w referacie wygłoszonym na VI plenum KC PZPR, wskazał na poważne niedomagania ujawnione na tle sporządzania projektu budżetu Państwa na rok 1951. Projekty budżetowe okazały się w wielu przypadkach nadmiernie rozbudowane, cechowała je rozrzutność, fragmentaryczność, brak właściwego powiązania z potrzebami, mechaniczny podział kredytów na poszczególne cele i wiele innych braków. Wyciągając z tego stanu wnioski, wicepremier Minc stwierdza: „...sytuacja na tych odcinkach bynajmniej nie jest dobra, a budżetowanie, które powinno stanowić jeden z najbardziej podstawowych instrumentów w rękach państwa dla zagwarantowania niezbędnych rozmiarów akumulacji, dotychczas niestety nie spełnia swej roli”.

Ostrze tej krytyki przede wszystkim zostało skierowane przeciwko aparatowi administracyjnemu, który hołdując częstokroć starym tradycjom i zasadom biurokratyzmu, nie zawsze jest zdolny otrząsnąć się jeszcze z formalizmu i nie zawsze rozumie sens zaszłych przemian.

II.

Sejm Ustawodawczy na posiedzeniu w dniu 23 marca rb. uchwalił na rok 1951 pierwszą ustawę budżetową, która ustaliła limity dla budżetów terenowych. W granicach limitów objętych budżetem Państwa rady narodowe uchwalają budżety terenowe w trybie uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1951 r., ogłoszonej w N-rze A-21 Monitora Polskiego pod poz. 260.

Terenowa gospodarka finansowa, której odbiciem są budżety terenowe, winna być oparta o zdrowe zasady.

Zrywając z dawną zasadą uzależniania wydatków od wysokości dochodów własnych, nowy system budżetowania zapewnia pełną równowagę budżetów terenowych przez pośredni względnie bezpośredni udział ich w dochodach budżetu centralnego. Realizacja tej zasady pozwala na przejście do gospodarki planowej i równomierne zaspokojenie potrzeb w skali całego państwa. Z systemu tego również wynika, że nie ma dziś w Polsce gmin względnie miast z jednej strony gospodarczo uprzywilejowanych, z drugiej zaś strukturalnie deficytowych, lecz lokalizacja zadań na poszczególnych terenach odbywa się zgodnie z założeniami narodowego planu gospodarczego i potrzeb budownictwa socjalistycznego.

Ustawa budżetowa na rok 1951 określa dochody i wydatki budżetów terenowych w formie limitów. Przy określaniu wysokości wydatków wzięto pod uwagę potrzeby lokalne i założenia narodowego planu gospodarczego. Po ustaleniu potrzeb w budżetach terenowych i związanej z nimi ogólnej wysokości wydatków — dostosowano na ich pokrycie odpowiednie środki, pochodzące z następujących źródeł:

- a) z własnych dochodów terenowych,
- b) z dochodów regulujących i
- c) z dotacji wyrównawczych.

Własne dochody terenowe zostały ustalone przy układaniu projektów budżetów terenowych w oparciu o przewidywane wpływy na podstawie dotychczasowych przepisów, tj. na podstawie dekretów o podatkach komunalnych i o finansach komunalnych. Obecnie preliminowane wpływy własne na rok bieżący będą musiały ulec

dostosowaniu do ustawy z dnia 26 lutego 1951 r. o podatkach terenowych (Dz. U.R.P. Nr 14 poz. 110), która z dniem 1 stycznia 1951 r. wprowadza dla rad narodowych nowy system podatkowy.

Dochody regulujące i dotacje wyrównawcze, które określane są także wspólną nazwą „dochodów wyrównawczych“, będą zasilane środkami, pochodzącymi z udziału w dochodach budżetu centralnego.

W świetle przepisów ustawy budżetowej na rok 1951 pod pojęcie dochodów regulujących podpadają udziały rad narodowych: w podatku obrotowym od przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej, w podatku gruntowym z gospodarki uspołecznionej i nieuspołecznionej, w podatku obrotowym i dochodowym z gospodarki nieuspołecznionej, w podatku od wzbogacenia wojennego oraz w dochodach Państwowego Funduszu Ziemi.

Na zrównoważenie budżetów terenowych — w razie niewystarczalności sumy dochodów własnych i dochodów regulujących — służą dotacje wyrównawcze z budżetu centralnego.

Ustawa budżetowa na rok 1951 w odniesieniu do dochodów regulujących i dotacji wyrównawczych ustala stosunek procentowy, w jakim partycypują budżety terenowe w dochodach budżetu centralnego. Stosunek ten jest zmienny i w dalszych latach będzie uzależniany od kształtowania się własnych dochodów terenowych i potrzeb lokalnych.

III.

Tryb uchwalania i rozpatrywania budżetów terenowych na rok 1951 reguluje uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1951 r.

Uchwalanie budżetów terenowych

Zgodnie z tą uchwałą rady narodowe w zależności od szczebla, na którym działają, uchwalają zbiorcze budżety wojewódzkie, jak również powiatowe, wojewódzkie względnie powiatowe plany regulowania budżetów oraz jednostkowe budżety (wojewódzkie, powiatowe, miejskie i gminne).

Wojewódzkie i powiatowe plany regulowania budżetów ustalają wysokość dochodów regulujących oraz dotacji wyrównawczych, przeznaczonych na zrównoważenie:

- a) w planie wojewódzkim — jednostkowego budżetu województwa, zbiorczych budżetów powiatowych oraz budżetów miast stanowiących powiaty,
- b) w planie powiatowym — jednostkowego budżetu powiatu oraz budżetów gmin i miast nie stanowiących powiatów.

Ogólna wysokość dochodów regulujących oraz dotacji wyrównawczych w każdym wojewódzkim planie regulowania budżetów powinna mieścić się w granicach kwot, określonych w ustawie skarbowej na rok 1951, zaś w każdym powiatowym planie regulowania budżetów powinna mieścić się w granicach kwot, ustalonych w wojewódzkim planie regulowania budżetów.

Dochody i wydatki:

— zbiorczego budżetu wojewódzkiego powinny być przyjęte w wysokości limitów określonych w ustawie budżetowej na rok 1951.

— każdego zbiorczego budżetu powiatowego raz budżetu miast stanowiących powiaty — powinny mieścić

się w limitach ustalonych dla nich w zbiorczym budżecie wojewódzkim oraz w wojewódzkim planie regulowania budżetów,

— budżetów gmin i miast nie stanowiących powiatów powinny mieścić się w limitach ustalonych dla nich w powiatowych budżetach zbiorczych oraz w powiatowym planie regulowania budżetów.

Z wyłuszczonego trybu wynika, że tok uchwalania budżetów terenowych został odwrócony. O ile układanie projektów budżetów terenowych bierze swój początek ze szczebla gminnego i przesuwa się hierarchicznie w górę, koncentrując je na szczeblach wyższych, to przy uchwalaniu budżetów terenowych następuje zjawisko odwrotne. Sejm uchwała budżet Państwa, który staje się podstawą do uchwalania budżetów wojewódzkich (zbiorczych i jednostkowych), tudzież wojewódzkich planów regulowania budżetów; zbiorcze budżety wojewódzkie i wojewódzkie plany regulowania budżetów stanowią podstawę do uchwalania budżetów powiatowych (zbiorczych i jednostkowych), tudzież powiatowych planów regulowania budżetów oraz budżetów miast stanowiących powiaty itd.

Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów stawia warunek, aby budżet zbiorczy i jednostkowy był uchwalony równocześnie, tak na szczeblu wojewódzkim, jak i powiatowym.

Z systemu odgórnego określania limitów, jako podstawy do uchwalania budżetów terenowych niższego stopnia, nie wynika jednak wcale ograniczenie rad narodowych w realizacji ich planów i zamierzeń; celem tego systemu jest społecznie usprawiedliwiony podział zasobów Państwa, przeznaczonych na równomierne zaspokojenie potrzeb lokalnych w oparciu o wskazówki narodowego planu gospodarczego.

Minister Finansów, przemawiając w dniu 15 kwietnia 1950 r. na konferencji szkoleniowej działaczy wojewódzkich rad narodowych, powiedział: „Budżet, aby mógł być wykonany, musi być realny, t. zn. wydatki muszą odpowiadać istotnym kosztom wykonania prac zamierzonych, a dochody winny być skalkulowane na miarę możliwości osiągnięcia poszczególnych kwot. Budżet zatem rad narodowych nie może być tylko odzwierciedleniem szeregu pragnień, skądinąd może najchwalniejszych, których koszt realizacji ocenia się na oko, ale musi być oparty na ścisłym obliczeniu z zastosowaniem wytypowanych limitów, norm i wskaźników“.

Na obecnym etapie prac uchwalania budżetów terenowych rola rad narodowych polegać będzie na skontrolowaniu i dopilnowaniu poprzez własne komisje fachowe na czele z komisjami finansów, budżetu i planu (finansowo-budżetowymi) organów podległych, aby lokalizacja określonych limitów została właściwie dokonana oraz aby wydatki budżetowe w trakcie ich dostawiania do limitów zostały raz jeszcze wnikliwie przeanalizowane pod względem celowości, oszczędności i racjonalności wykonania. Przede wszystkim należy wyeliminować niedociągnięcia i wadliwości, jakie zostały ujawnione przy analizie projektu budżetu Państwa, o czym była wyżej mowa. Rady narodowe winny wykazać społeczne podejście do budżetów. Nie powinno mieć nadal miejsca zjawisko zwiększania wydatków budżetów terenowych wyższego stopnia kosztem budżetów jednostek niższego stopnia. Plan zamierzeń powinien ulec ponownemu zweryfikowaniu przez właściwe komisje, aby stał się podstawą do ustalenia potrzebnych

kredytów na poszczególne zadania, uprzednio należycie rozplanowane.

Przy rewizji strony wydatkowej budżetu obowiązować będzie — poza oceną celowości — zasada oszczędności. Wysokość wydatków osobowych musi być ściśle dostosowana do ilości etatów i przyznaných grup uposażeniowych dla danej jednostki administracyjnej. Przed rozpoczęciem prac nad budżetami terenowymi, jako całością, należy również zrewidować jego składniki, w szczególności plany finansowo-gospodarcze przedsiębiorstw od strony możliwości powiększenia akumulacji środków wolnych oraz przelewów nadwyżek do budżetów terenowych. Efekt ten jest osiągalny poprzez zwiększenie wydajności pracy, jej zrationalizowanie, obniżenie norm zużycia materiałów, obniżenie wysokości kosztów ogólnych itp.

Rozszerzenie rozmiarów akumulacji przez wyzwole nie dalszych wolnych środków ma dla rad narodowych zasadnicze znaczenie, gdyż uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów przewiduje możliwość uchwalania budżetów dodatkowych poza ustalonymi limitami z nadplanowych nadwyżek dochodów oraz nowych nie przewidzianych w budżecie źródeł dochodu. Zasady i tryb uchwalania budżetów dodatkowych określi odrębna uchwała Rady Ministrów za zgodą Rady Państwa.

Rady narodowe powinny dołożyć wszelkich starań także i w tym kierunku, aby wyzyskać wszystkie możliwe źródła dochodowe własne, a to zarówno przez unikanie praktykowanego zaniżania dochodów własnych, jak i później przez właściwą eksploatację przysługujących źródeł dochodowych.

Doceniając obowiązki swe na odcinku uchwalania budżetów terenowych, rady narodowe powinny ustawić i uaktywnić pracę komisji oraz wzmoczyć odpowiedzialność prezydiów za należyte i kompletne przygotowanie materiałów budżetowych na sesje rad narodowych.

Rozpatrywanie budżetów terenowych

Ustawa o terenowych organach jednolitej władzy państwowej zniósła instytucję zatwierdzania uchwał rad narodowych przez organa zwierzchnie, utrzymała natomiast ich podporządkowanie w linii pionowej w sensie nadzoru. Z prawa tego nadzoru wynika, że uchwała rady narodowej niższego stopnia może być uchylona przez hierarchicznie wyższą radę narodową, względnie wykonanie uchwały może być zawieszane przez prezydium rady narodowej wyższego stopnia, jeśli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki Państwa.

Zasada ta konsekwentnie została rozwinięta w uchwałę Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1951 r. o trybie uchwalania i rozpatrywania budżetów terenowych na rok 1951.

Według tej uchwały wszystkie budżety terenowe powinny być przedłożone prezydiom rad narodowych bezpośrednio wyższego stopnia do rozpatrzenia w ciągu dni 7 po uchwaleniu budżetu przez radę narodową.

Prezydium rad narodowych rozpatrują budżety terenowe pod względem ich zgodności:

- 1) z przepisami prawa,
- 2) z wytycznymi polityki Państwa,
- 3) z założeniami narodowego planu gospodarczego (terenowego planu gospodarczego),

- 4) z limitami dochodów i wydatków odpowiedniego zbiorczego budżetu terenowego,
- 5) z właściwymi planami regulowania budżetów.

W przypadku stwierdzenia niezachowania wymienionych warunków prezydium rad narodowych winno wystąpić do swych rad narodowych o uchylenie w całości lub w części uchwał budżetowych rad narodowych niższego stopnia.

Uchwała ustala termin dni 30 na rozpatrzenie budżetu, licząc od daty jego przedłożenia.

Rada narodowa, której uchwała budżetowa została uchylona, podejmie w ciągu dni 14 nową uchwałę budżetową, przy czym winna zastosować się do wskazówek, zawartych w uchwale o uchyleniu.

Poza tym uchwała nadaje prezydiom rad narodowych prawo zawieszenia wykonania uchwały budżetowej rady narodowej niższego stopnia, zanim przedłoży swej radzie wniosek o uchylenie uchwały budżetowej, jeśli jej wykonanie spowodowałoby niepowetowane szkody dla gospodarki narodowej.

IV.

Wykonywanie budżetów terenowych w r. 1951

Zasady i tryb wykonywania budżetów terenowych określa uchwała Nr 81 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania budżetów Państwa na rok 1951 (Mon. Pol. Nr A-21, poz. 261).

Szczegółowy tryb wykonywania budżetów terenowych uregulowany został zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 listopada 1950 r. w sprawie przepisów o wykonywaniu budżetu Państwa oraz o rachunkowości budżetowej. Zasady rozwinięte w tym zarządzeniu na ogół znajdują potwierdzenie w wymienionej uchwale Rady Ministrów; jednakże niektóre postanowienia uległy zmianom.

W szczególności uchwała Rady Ministrów zmieniła zasady otwierania kredytów przy wykonywaniu budżetów terenowych. Według przepisów zarządzenia Ministra Finansów z dnia 25 listopada 1950 r. wydział (referat) finansowy otwierał we właściwym terytorialnie oddziale NBP kredyty potrzebne poszczególnym wydziałom prezydium rady narodowej — w ramach kwot przewidzianych w planie wykonania danego budżetu jednostkowego.

Według wymienionej uchwały Rady Ministrów — kredyty budżetowe w budżetach terenowych otwiera w budżetach jednostkowych województw (m. st. W-wy i m. Łodzi) i powiatów oraz miast stanowiących powiaty — przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej na wniosek wydziału finansowego, w budżetach gmin i miast nie stanowiących powiatów — prezydium właściwej rady narodowej gminy lub miasta.

Uchwała czyni zastrzeżenia, że kredyty budżetowe powinny być otwierane przy zachowaniu następujących zasad:

- a) pełnego i terminowego wykonania zadań Narodowego Planu Gospodarczego,
- b) dokonywania wydatków w sposób najbardziej gospodarny przy dążeniu do stałego obniżenia kosztów,
- c) dokonywania wydatków tylko w miarę realizacji odpowiadających im zadań rzeczowych.

Ponadto kredyty otwierane mogą być tylko w granicach kwot przewidzianych w zatwierdzonych planach

wykonania dochodów i wydatków z uwzględnieniem wykorzystania kredytów otwartych na okresy poprzednie.

Zgodnie z cytowaną uchwałą Rady Ministrów kredyty budżetowe wygasają z dniem 31 grudnia 1951 r.

Uchwała Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. określa nadto zasady i tryb dokonywania zmian w budżetach terenowych, zarządzenie bowiem Ministra Finansów tylko w sposób ogólny potraktowało to zagadnienie, zapowiadając unormowanie go w drodze odrębnych przepisów.

Stosownie do przepisów tej uchwały uprawnienie przenoszenia kredytów budżetowych pomiędzy pozycjami tego samego paragrafu budżetu terenowego przysługuje: w stosunku do budżetów jednostkowych województw (m. st. Warszawy i m. Łodzi) i powiatów oraz miast stanowiących powiaty — przewodniczącemu prezydium właściwej rady narodowej na wniosek wydziału finansowego, w stosunku do budżetów gmin i miast — prezydium rad narodowych gmin i miast.

Przeniesienia kredytów budżetowych pomiędzy paragrafami w obrębie tego samego tytułu budżetu terenowego dokonują prezydium właściwych rad narodowych.

Gdy zajdzie potrzeba przeniesienia kredytów między tytułami jednego lub różnych rozdziałów w obrębie jednak tego samego działu danego budżetu terenowego, zmiany tej może dokonać prezydium rady narodowej po uprzednim uzyskaniu zgody prezydium rady narodowej bezpośrednio wyższego stopnia, a w odniesieniu do jednostkowego budżetu województwa (m. st. Warszawy i m. Łodzi) — po uzyskaniu zgody Ministra Finansów.

Wreszcie prezydium każdej rady narodowej może — za wspólną zgodą Ministra Finansów i Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, wyrażoną na wniosek prezydium wojewódzkiej rady narodowej — przenieść kredyty między działami zarówno w obrębie jednego jak i różnych rozdziałów danego budżetu terenowego.

A. HEBROWSKI

Podatki terenowe

Ustawa o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, znosząc związki samorządu terytorialnego, spowodowała również konieczność zmiany systemu podatkowego, na którym opierała się gospodarka finansowa samorządu terytorialnego; potrzebę takiej zmiany dyktowały również nowe założenia państwowej polityki podatkowej.

Potrzebie powyższej czyni zadość ogłoszona świeżo ustawa z dnia 26 lutego 1951 r. o podatkach terenowych (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 110). Ustawa ta ma moc obowiązującą od dnia 1 stycznia b. r., a ponieważ uchyla wszelkie przepisy w przedmiotach w niej unormowanych (m. in. dekret z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych), przeto prezydium rad narodowych oraz ich wydziały (referaty) finansowe powinny się dokładnie z ustawą tą zapoznać i dostosować do niej podatki i opłaty, pobierane na rzecz budżetu terenowego.

Dla ułatwienia tej pracy podaję niżej w skrócie treść ustawy oraz istotne zmiany, jakie ona wprowadza.

Uchwała Rady Ministrów upoważnia ponadto rady narodowe do zmniejszania przypadających budżetowi terenowemu niższego stopnia dochodów regulujących i dotacji wyrównawczych (tzw. dochodów wyrównawczych) i przekazywania uzyskanych ze zmniejszenia sum innemu terenowemu budżetowi niższego stopnia w przypadkach:

- 1) gdy nie uwzględniono w pełni własnych źródeł dochodów lub
- 2) gdy budżetowi terenowemu niższego stopnia przyznano inny rodzaj dochodów wyrównawczych albo
- 3) gdy wymaga tego wykonanie zadań Narodowego Planu Gospodarczego.

Przepis ten nie ma jednak zastosowania do dotacji wyrównawczych na inwestycje.

Wreszcie uchwała Rady Ministrów przewiduje możliwość uruchomienia przez prezydium rad narodowych kredytów dodatkowych, jeśli na skutek powierzenia im przez Rząd lub prezydium rad narodowych bezpośrednio wyższego stopnia nowych zadań konieczne jest powiększenie globalnej kwoty wydatków danego budżetu terenowego. Kredyty dodatkowe powinny mieścić się w granicach dodatkowych limitów wydatków budżetu Państwa lub budżetu zbiorczego wyższego stopnia. Ponadto uchwała Rady Ministrów zastrzega, że przy zlecaniu nowych zadań Rada Ministrów lub prezydium rady narodowej wyższego stopnia powinny wskazać dodatkowe źródła pokrycia kredytów dodatkowych.

Uchwała Rady Ministrów nie określa, czy dodatkowe kredyty na nowe zadania będą objęte budżetami terenowymi w drodze budżetów dodatkowych, lecz z uwagi na utrzymanie zasady zupełności budżetu należy przyjąć, że kredyty te powinny być włączone do wykonania budżetu; kwestia ta zostanie niewątpliwie uregulowana w zapowiedzianym zarządzeniu o budżetach dodatkowych.

Jakie daniny i przez kogo są lub mogą być pobierane

Ustawa obejmuje podatki terenowe oraz opłaty administracyjne i targowe.

Podatki terenowe dzieli ustawa na:

- a) powszechne podatki terenowe i
- b) inne podatki terenowe.

Powszechne podatki terenowe są następujące:

- 1) podatek od nieruchomości,
- 2) podatek od lokali i
- 3) podatek targowy*).

Pojęcie powszechnych podatków terenowych jest równoznaczne z dawnym pojęciem ustawowych podatków komunalnych; podatki te pobierane są z mocy samej ustawy i pobór ich jest obowiązkowy, o ile istnieją obiektywne warunki dla ich wymiaru, tj. o ile istnieje obiekt, który według ustawy podlega któremuś z wymienionych wyżej podatków. Zasady wymiaru tych

*) Podatek targowy należy odróżnić od opłat targowych.

podatków oraz ich wysokość zawarte są w ustawie i niepotrzebne są w tej mierze żadne uchwały rad narodowych. Powszechne podatki terenowe pobierają na rzecz budżetów terenowych prezydya miejskich i gminnych rad narodowych.

Inne podatki terenowe są następujące:

- 1) podatek miejski,
- 2) podatek od zbytku mieszkaniowego,
- 3) podatek od posiadania psów,
- 4) podatek od polowania i rybołówstwa.

Te „inne podatki terenowe“ przypominają „inne podatki komunalne“ z dekretu o podatkach komunalnych i z charakteru swego są do nich podobne. Pobór tych podatków nie jest obowiązkowy, mogą je wprowadzać miejskie rady narodowe na swym obszarze i na rzecz swoich budżetów, zaś powiatowe rady narodowe na obszarze gmin na rzecz budżetów powiatowych. Jak z tego wynika, gminy nie mają prawa wprowadzenia na rzecz swoich budżetów „innych“ podatków terenowych.

Różnica między „innymi podatkami terenowymi“, a „innymi podatkami komunalnymi“ — poza zmianami w rodzaju podatków (o czym niżej) — polega na tym, że „inne podatki komunalne“ oparte były na statutach wzorowych wydanych przez władze centralne (w związku z czym określano je jako „podatki statutowe“), omawiana zaś ustawa nie wspomina o statucie, lecz mówi tylko o uchwale wprowadzającej podatek i zastrzega, że uchwała taka powinna zawierać: określenie podatku, wysokość stawek podatkowych (która nie może przekraczać maksymalnej wysokości stawek, określonej w ustawie) oraz termin płatności, a w odniesieniu do podatku miejskiego — ponadto określenie celu, na jaki podatek zostanie zużyty; uchwała może również przewidywać całkowite lub częściowe zwolnienie od podatku niektórych grup podatników (ulgi podatkowe).

Oplaty administracyjne mogą być pobierane za nieobjęte przepisami o opłacie skarbowej czynności i posługiwania urzędowe prezydów rad narodowych; mogą je wprowadzać w drodze uchwały wszystkie terenowe rady narodowe.

Również w drodze uchwały mogą być wprowadzone opłaty targowe od handlu w miejskich halach targowych lub na targowiskach; wprowadzać je mogą te rady narodowe, które posiadają hale targowe lub targowiska. Jednakże pobieranie opłat od artykułów żywnościowych, dostarczonych przez producentów rolnych, jest dozwolone tylko w razie sprzedaży tych artykułów w miejskich halach targowych*).

Zmiany w dotychczasowym systemie podatkowym

Według dekretu o podatkach komunalnych podatkami „ustawowymi“ (podpadającymi — według omawianej ustawy — pod pojęcie podatków „powszechnych“) były: a) podatek gruntowy, b) podatek od nieruchomości, c) podatek od lokali, d) podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk i e) podatek od kopalń. Zaznaczyć przy tym należy, że podatek wymieniony pod lit. d) był obowiązkowy tylko dla miast („gminy miejskie powinny, a gminy wiejskie mogą pobierać podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk“).

*) Przepis powtórzony z uchylonego art. 10 dekretu o finansach komunalnych. Opłaty targowe mogą być wprowadzone niezależnie od powszechnego podatku targowego.

Z wymienionych wyżej podatków — podatek gruntowy został już w roku ubiegłym skreślony z listy podatków komunalnych i na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 250) stał się podatkiem państwowym**). Z pozostałych podatków nie został w ustawie o podatkach terenowych utrzymany podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk (wkalkulowany częściowo do podatku obrotowego) oraz podatek od kopalń (skomplikowany w wymiarze — podatek ten stracił rację bytu po upaństwowieniu kopalń). Natomiast utrzymany został podatek od nieruchomości i podatek od lokali, a dodany — podatek targowy, pobierany dotychczas na rzecz centralnego budżetu Państwa.

„Inne podatki komunalne“ ujęte były w dziale VII dekretu o podatkach komunalnych, przy czym w dziale tym wymieniony był wyraźnie tylko podatek od zbytku mieszkaniowego, zaś art. 35 dawał ogólne upoważnienie, na podstawie którego gminy miejskie na swym obszarze, a powiatowe związki samorządowe na obszarze gmin wiejskich mogły pobierać podatki obciążające inne źródła niewymienione w dekrete — z zastrzeżeniami zawartymi w dalszym ciągu rozdziału VII. Jednym z tych zastrzeżeń miało być oparcie tych „innych“ podatków komunalnych na statutach wzorowych, które wydać mieli Ministrowie Adm. Publ. i Ziem Odz. w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Ale statuty wzorowe ukazały się dopiero w parę lat po wejściu w życie dekretu i związki samorządowe na własną rękę wysiłały się w pomysłowości wykorzystania przepisów o „innych“ podatkach komunalnych. Najmniejszym powodzeniem cieszył się wymieniony wyraźnie w dekrete podatek od zbytku mieszkaniowego (poza województwem gdańskim, gdzie dał duże rezultaty nie tylko pod względem fiskalnym, ale także społecznym, okazał się bowiem dobrym instrumentem w akcji zagęszczania mieszkań), natomiast wprowadzano różne daniny, nie zawsze zgodne z przepisami dekretu (od wynagrodzeń za pracę, od zakupu przedmiotów zbytku, na odbudowę itp.).

Uporządkowanie tych „innych“ podatków nastąpiło dopiero we wrześniu 1948 r., kiedy wydane zostały statuty wzorowe podatków: 1) od psów, 2) od prawa polowania, 3) od środków reklamy i 4) hotelowego. Wydano ponadto (do czego dekret nie zobowiązywał) wzorowy statut podatku od spożycia w lokalach gastronomicznych (wprowadzonego w dekrete o podatkach komunalnych na okres przejściowy); natomiast nie wydano wzorowego statutu podatku od zbytku mieszkaniowego, jednego z „innych“ podatków komunalnych.

Podatek od zbytku mieszkaniowego został obecnie utrzymany jako „inny“ podatek terenowy, przy czym nastąpiły pewne zmiany (przedstawione niżej) w jego konstrukcji. Ustawa o podatkach terenowych utrzymała również (po zmianie w tytule i treści) podatek od posiadania psów, a podatek od polowania rozszerzyła na rybołówstwo.

Pominięty został komunalny podatek od środków reklamy (jako mało wydajny i kolidujący z podatkiem obrotowym) oraz podatek hotelowy (wobec akcji uspołecznienia przedsiębiorstw hotelarskich).

***) Utrzymany jednak został udział w tym podatku gmin, miast, powiatów i województw, przewidziany w art. 5 dekretu o finansach komunalnych z późniejszymi jego zmianami.

Natomiast wśród „innych“ podatków terenowych wprowadzony został formalnie nowy podatek mianowicie — podatek miejski. Określam ten podatek jako formalnie tylko nowy, gdyż z celów, na jakie podatek ten może być zużyty, wynika, że zastępuje on inne dotychczasowe daniny komunalne. Według ustawy o podatkach terenowych podatek miejski służyć ma „na pokrycie kosztów budowy i utrzymania dróg, ulic, i placów oraz zakładów i urządzeń komunalnych“. To określenie celów podatku żywo przypomina przewidziane w dekreście o finansach komunalnych i uchylone w ustawie o podatkach terenowych specjalne dopłaty, które mogły być pobierane „na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw komunikacyjnych posługujących się własną specjalną nawierzchnią“ (art. 13) — „na budowę drogi o twardej nawierzchni“ od tzw. adiacentów (art. 15) — „na utrzymanie dróg od osób nadmiernie zużywających drogi“ (art. 16). Jest jednak podatek miejski niewątpliwie „nowy“, jeśli chodzi o podstawę jego wymiaru (o czym mowa niżej).

Konstrukcja wyliczonych wyżej podatków — „powszechnych“ i „innych“ — jest następująca:

Podatek od nieruchomości

Podatek od nieruchomości, pobierany dotychczas na podstawie dekretu o podatkach komunalnych, został w ustawie o podatkach terenowych utrzymany, ale z dość znacznymi zmianami. Zmiany są trojkiej natury: a) formalnej, b) redakcyjnej i c) zasadniczej.

Formalne zmiany polegają na wyłączeniu z ustawy dotychczasowych przepisów wspólnych wszystkim w ogóle podatkom (termin płatności podatku, wprowadzenie zaliczek na podatek), gdyż przepisy te znalazły się w dekretach o zobowiązaniach podatkowych i postępowaniu podatkowym.

Redakcyjne zmiany wynikły z konieczności uwzględnienia nowych pojęć wprowadzonych ostatnio do przepisów związkowych (prawo rzeczowe, dekret o najmie lokali itp.).

Zasadnicze zmiany dotyczą głównie: 1) przedmiotu podatku, 2) podstawy opodatkowania, 3) stawek podatkowych i 4) zwolnień od podatku.

Określając przedmiot podatku, ustawa wyłącza spod opodatkowania położone w miastach budynki związane z gospodarstwem rolnym i całość zagadnienia ujmuje w sposób prostszy i jaśniejszy aniżeli dotychczas.

Podatkowi podlegają:

- 1) nie związane z gospodarstwem rolnym budynki wraz z należącymi do nich gruntami i zabudowaniami ubocznymi,
- 2) budynki wraz z należącymi do nich gruntami i zabudowaniami ubocznymi, związane wprawdzie z gospodarstwem rolnym, lecz wynajęte lub wydzierżawione na cały rok podatkowy i używane na cele nierolnicze,
- 3) grunty niezabudowane, nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego.

Nie podlegają jednak podatkowi od nieruchomości określone wyżej w p. 2 budynki, jeżeli: a) składają się nie więcej niż z 4 izb, b) są oddane w najem lub do bezpłatnego używania podatnikom podatku gruntowego dla celów ich gospodarstw rolnych lub są wynajmowane sezonowo.

W podstawie opodatkowania nowością, wprowadzoną przez ustawę, jest oparcie tej podstawy na czynszu z bieżącego roku podatkowego, a nie na czynszu z roku poprzedzającego rok podatkowy, jak to było dotychczas. Zrywa również ustawa z dotychczasowym upoważnieniem zainteresowanych ministrów do ustalania w drodze rozporządzenia podstawy opodatkowania dla niewynajętych i niewydzierżawionych budynków użytkowych oraz gruntów niezabudowanych.

Podstawę opodatkowania stanowi:

- 1) dla budynków wynajętych lub wydzierżawionych — czynsz, należny za rok podatkowy z tytułu najmu lub dzierżawy, nie wyłączając wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej,
- 2) dla budynków niewynajętych i niewydzierżawionych — wartość czynszowa, ustalona za rok podatkowy,
- 3) dla budynków, dla których nie można ustalić podstawy opodatkowania w sposób, określony w pkt. 1) i 2), a w szczególności dla budynków z natury swej przeznaczonych na cele użytkowe:
 - a) jeżeli budynki te wraz z należącymi do nich zabudowaniami ubocznymi stanowią własność Państwa lub innych podmiotów gospodarki uspołecznionej i pozostają we władaniu takich podmiotów — pełna wartość, będąca podstawą amortyzacji, chociażby budynek był całkowicie zamortyzowany,
 - b) w pozostałych przypadkach — bieżąca ich wartość, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego,
- 4) dla gruntów należących do budynków oraz dla gruntów niezabudowanych, nie wchodzących w skład gospodarstwa rolnego:
 - a) co do gruntów, pozostających we władaniu podmiotów gospodarki uspołecznionej z wyjątkiem gruntów zwolnionych od podatku — wartość bilansowa tych gruntów z dnia 1 stycznia roku podatkowego,
 - b) co do pozostałych gruntów — bieżąca ich wartość, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego.

Zasadnicza zmiana wprowadzona została również w stawce podatkowej.

Zamiast dotychczasowych stawek: 20 proc. i 30 proc. oraz — dla nieruchomości podlegających przepisom dekretu o najmie lokali — 25 proc., ustawa wprowadza stawki bardziej zróżnicowane i dostosowane do określonej wyżej podstawy opodatkowania.

Podatek wynosi:

- 1) w przypadkach określonych wyżej w p. 4 — 1%,
- 2) w przypadkach określonych wyżej w p. 3 lit. a) — 1½%,
- 3) w przypadkach określonych wyżej w p. 3 lit. b) — 5%,
- 4) w pozostałych przypadkach — 25% podstawy opodatkowania.

Zmiany w przepisach o zwolnieniu od podatku polegają na wyłączeniu — jako nieaktualnych — przepisów o zwolnieniu od podatku związków samorządowych oraz ich przedsiębiorstw i przepisów o zwolnieniu budynków, dla których podstawą opodatkowania nie przekracza 3 zł. w stosunku rocznym, jak również na zerwaniu z pojęciem przedsiębiorstw rozliczających się cen-

tralnie ze Skarbem Państwa w ramach budżetu centralnego.

Ponadto klauzula derogacyjna ustawy zawiera uchylenie przepisów o ulgach w podatku od nieruchomości (i w podatku od lokali), przewidzianych w ustawie z dnia 3 lipca 1947 r. o popieraniu budownictwa (zresztą dotychczas niestosowanych z braku przepisów wykonawczych).

Podatek od lokali.

Podstawa opodatkowania podatkiem od lokali jest analogiczna, jak podstawa w podatku od nieruchomości, stąd też szereg uwag, dotyczących podatku od nieruchomości, stosuje się do podatku od lokali.

Jeśli chodzi o zmiany natury formalnej, to z przepisów o podatku od lokali — poza terminem płatności — usunięty został przepis o odpowiedzialności solidarnej za podatek, gdyż zagadnieniem odpowiedzialności za podatki zajmuje się dekret o zobowiązaniach podatkowych.

Zasadniczej zmianie uległa podstawa opodatkowania, ustawa bowiem wiąże ściśle tę podstawę bądź z czynszem, bądź też z wpłatami na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, przypadającymi od lokali użytkowych. Za czynsz — według ustawy — uważa się także i kwotę kosztu odbudowy (remontu), jaką najemca wpłacił z góry wynajmującemu w zamian za prawo jej odmieszkania. Ustawa zerwała więc z dotychczasową podstawą opodatkowania, ustaloną bądź w oparciu o czynsz (wartość czynszową) z sierpnia 1939 r. lub o wartość obiegową ustaloną w trybie przepisów o podatku od nieruchomości.

Podstawę opodatkowania stanowi:

- 1) dla lokali mieszkalnych — należny czynsz (wartość czynszowa),
- 2) dla lokali użytkowych:
 - a) od których pobiera się wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej na podstawie przepisów o najmie lokali — należna wpłata na ten cel,
 - b) w pozostałych przypadkach — należny czynsz (wartość czynszową).

Ustawa zerwała również z dotychczasową różnorodnością stawek podatkowych w podatku od lokali i warunków, od których zaistnienia uzależnione jest stosowanie określonych stawek (100%, 200%, 300%, 600%, 10%, 15%, stawka metrażowa maksimum 3 zł. od 1 m² powierzchni użytkowej).

Podatek wynosi:

- 1) dla lokali mieszkalnych:
 - a) od których czynsz z tytułu najmu pobiera się albo wartość czynszową ustala się na podstawie przepisów o najmie lokali w dotychczasowej wysokości — sprzed 1 września 1946 r. — 100%,
 - b) w pozostałych przypadkach — 10%.
- 2) dla lokali użytkowych:
 - a) w przypadkach określonych wyżej pkt. 2) lit. a) — 30%,
 - b) w pozostałych przypadkach — 15% podstawy opodatkowania.

Zwolnienia od podatku od lokali zostały w ustawie szerzej potraktowane, zwłaszcza w odniesieniu do

przedsiębiorstw państwowych (dotychczas ze zwolnienia korzystały jedynie przedsiębiorstwa rozliczające się centralnie ze Skarbem Państwa), zwolniono też od podatku w ustawie lokale reprezentacyjne (dotychczas były one zwolnione na podstawie przepisów wykonawczych, bez dostatecznej podstawy w dekreście).

Podatek targowy

Podatek targowy jest nowy wśród podatków terenowych, faktycznie jednak nie jest to podatek nowy, był on bowiem w latach ubiegłych pobierany na rzecz Skarbu Państwa na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U.R.P. Nr. 17, poz. 106).

Podatkowi podlegają świadczenia, wykonywane osobiście i bez pomocy inych osób przez:

- 1) osoby trudniące się handlem na targach, w halach targowych itp. miejscach sprzedaży oraz na ulicach, placach i podwórzach bez posiadania w tym celu stałych miejsc sprzedaży,
- 2) osoby trudniące się handlem obnośnym i domokrażnym,
- 3) osoby trudniące się handlem, określone w pkt. 1), rozwoźnie, tj. z wozów, wózków, łodzi, rowerów itp.,
- 4) wędrownych portrecistów i fotografów,
- 5) osoby utrzymujące uliczne punkty ważenia osób.

Podatnicy podatku targowego są zwolnieni od podatku obrotowego i dochodowego.

Podatek wynosi od 1,5 zł do 6 zł dziennie i płatny jest bez wezwania, codziennie, u najbliższego organu finansowego lub do rąk upoważnionego pracownika tego organu za pokwitowaniem. Można jednak ten podatek wpłacać z góry za tydzień, miesiąc lub kwartał i wtedy obniża go się o 5%, 10% lub 20%.

Nie podlegają podatkowi:

- a) świadczenia wykonywane przez podatników prowadzących księgi,
- b) uliczna sprzedaż gazet,
- c) sprzedaż wytworów własnych lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- d) dostawa do mieszkań spożywców produktów spożywczych, wykonywana nie tylko osobiście i bez pomocy innych osób, lecz również i bez używania środków lokomocji.

Podatek miejski

Charakter i cel podatku miejskiego został już określony wyżej. Podatek ten obciąża podatników od lokali, pobiera go się też w formie dodatku do podatku od lokali, przy czym nie może on przekraczać w stosunku rocznym 100% kwoty tego podatku.

Podatek miejski pomyślany został jako pewnego rodzaju „klapa bezpieczeństwa“ na wypadek, gdy inne dochody budżetowe okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów budowy i utrzymania dróg, ulic i placów oraz zakładów i urzędów komunalnych, nie powinien on przeto być zbyt pochopnie wprowadzany przez miejskie względnie powiatowe rady narodowe.

Podatek od zbytku mieszkaniowego

Podatek ten może być pobierany od części mieszkańców, które ze względu na swe przeznaczenie lub

w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważać należy za zbędne.

Podatek od zbytku mieszkaniowego od części mieszkalnych, które ze względu na swe przeznaczenie uważać należy za zbędne, nie może przekraczać rocznie 100% podatku od lokali, ustalonego za dany rok podatkowy dla całego lokalu, a od części mieszkalnych, które w stosunku do liczby osób uważać należy za zbędne — rocznie 1,50 zł od jednego metra kwadratowego tej części powierzchni użytkowej izb mieszkalnych (z wyjątkiem kuchni), która przekracza powierzchnię, przysługującą według norm miejscowych osobom, zamieszkałym w lokalu. Różnica powierzchni do pięciu metrów kwadratowych nie może jednak być podstawą do obciążenia lokalu podatkiem od zbytku mieszkani-

wego; podatkiem tym nie mogą być również obciążone lokale, posiadające oprócz kuchni najwyżej jedną izbę mieszkalną.

Podatek od posiadania psów

Konstrukcja tego podatku różni się od dotychczasowej głównie tym, że ustawa określa maksymalne stawki podatku, gdy dotychczas istniała dowolność w tym względzie (toteż bywały przypadki, że od pierwszego psa pobierano — według starej waluty — 5.000 zł rocznie).

W myśl ustawy podatek nie może przekraczać rocznie:

według ilości psów	na obszarze miast ponad 100.000 mieszk. i miast wojewódzkich	na obszarze pozostałych miast oraz gmin
	z ł o t y c h	
od pierwszego psa	60	30
od drugiego psa	90	45
od każdego dalszego psa	120	60

Podatek od polowania i rybołówstwa

Podatek ten w odniesieniu do myślistwa zastępuje dotychczasowy podatek od prawa polowania, w odniesieniu zaś do rybołówstwa — jest nowym podatkiem, obciążającym dzierżawę obwodu rybackiego oraz zastępującym dotychczasowe opłaty, pobierane za wydanie osobistego dowodu rybackiego (karty rybackiej lub wędkarskiej); nie obciąża on jednak rybaków morskich i zalewowych, posiadających karty rybackie i uprawiających rybołówstwo na terenach, podlegających administracji morskich urzędów rybackich.

Podatek nie może przekraczać rocznie:

- 1) za dzierżawę obwodu łowieckiego lub obwodu rybackiego — 10% czynszu,

- 2) za wydanie karty rybackiej . . . 30 zł
- 3) za wydanie karty wędkarskiej:
 - a) rocznej 20 zł
 - b) trzyletniej 45 zł

Podatek za wydanie karty rybackiej i wędkarskiej rocznej pobiera się w połowie stawek, jeżeli nabycie jej nastąpiło po dniu 30 czerwca roku podatkowego.

Nadmienić w końcu należy, że ustawa odsyła szczegółowe rozwinięcie niektórych przepisów do rozporządzenia wykonawczego i że projekt tego rozporządzenia jest w końcowym stadium opracowania. Ponadto projektowana jest instrukcja w sprawie zasad wprowadzania fakultatywnych („innych“) podatków terenowych.

H. S.

Zadania i praca komitetów blokowych

W wielu miastach nie powstały jeszcze komitety blokowe. Rady narodowe tych miast nie wyzyskały tej dobrej formy szerokiej aktywizacji mas pracujących, a jednocześnie formy stwarzającej możliwości bezpośredniego wiązania się z masami, wywierania na nie wpływu politycznego i udzielania im pomocy w usuwaniu drobnych, lecz ważnych trosk codziennych.

Doświadczenia komitetów blokowych w Warszawie wskazują, jak wielką i cenną pracą mogą one wykonać i jak szeroko potrafią mobilizować masy pracujące do realizacji konkretnych zadań.

Tak np. komitety blokowe w Warszawie wzięły czynny udział w takich akcjach o znaczeniu ogólnopolskim jak: zbieranie podpisów pod Apelem Sztokholmskim, popularyzacja Planu 6-letniego, mobilizacja ludności Warszawy do robót terenowych w Miesiącu Odbudowy Stolicy, współudział w akcji wymiany pieniędzy i Powszechnym Spisie Ludności.

Równoległe z realizacją wymienionych zadań komitety blokowe troszczyły się o wykonywanie swych stałych, codziennych obowiązków, jak np. remont budynku z F. G. M. i in., które omówimy dalej.

Zadania rad narodowych i ich prezydiów na odcinku komitetów blokowych

Już choćby z wyliczenia akcji o znaczeniu ogólnopństwowym, w których na terenie Warszawy komitety blokowe dały duży wkład pracy, widać, jak wielkie znaczenie dla rad narodowych ma dobrze działająca sieć komitetów blokowych.

Trzeba więc, by rady narodowe miast, gdzie dotąd nie istnieją komitety blokowe, powołały je, a tam, gdzie istnieją, ale tylko na papierze, zatroszczyły się o ich aktywizację.

Powoływanie komitetów blokowych to ważny etap pracy. Trzeba w tym okresie popracować politycznie, zdobyć się na prawdziwą agitację wśród mieszkańców bloków, zarzucić błędną metodę administracyjnych nakazów, a przyjąć słuszną i gwarantującą powodzenie metodę przekonywania. Ta praca da pewność, że przebieg wyborów do komitetów blokowych będzie właściwy, to znaczy zagwarantuje słuszny politycznie i klasowo ich skład.

O zespoły komitetów blokowych w Warszawie troszcą się członkowie rad dzielnicowych, którym takie zadanie wyznaczyła ich rada. Wydaje się, że jest to dobra i praktyczna forma powiązania rady narodowej z komitetami blokowymi. Dalszym przejawem troski samej rady o komitety blokowe będzie stawianie na sesjach — w pewnych odstępach czasu — oceny ich prac i podejmowanie w tej sprawie konkretnych uchwał. Na takie sesje powinny być zapraszane komitety blokowe, o ile możliwości wraz ze swym aktywem.

Samo prezydium rady narodowej powinno wiązać się z komitetami blokowymi poprzez odprawy odbywane systematycznie, co pewien okres czasu. Odprawy takie miałyby charakter roboczy i zarazem instrukcyjny. Mogłyby się one odbywać także dla poszczególnych zespołów komitetów. W Warszawie przyjęto, że takie odprawy powinny odbywać się co miesiąc. Odprawy mobilizowałyby komitety blokowe do wykonywania określonych zadań, a nadto były płaszczyzną wymiany doświadczeń i podsumowania wyników pracy.

Prezydium musi instruować komitety blokowe, co mają robić w danym okresie, musi uczyć komitety planowania pracy i czuwać nad wykonywaniem planów.

Sprawą prezydium powinna być troska o słuszne rozplanowanie rejonów komitetów blokowych i ich zespołów.

Zadania, które stoją przed komitetami blokowymi

Wyżej wymieniliśmy akcje ważne, o charakterze ogólnopństwowym, w których na terenie m. st. Warszawy wzięły czynny udział komitety blokowe. Tutaj omówimy szereg zadań ważnych, choć lokalnych i codziennych. Najlepiej je omówić na przykładach. Komitet Blokowy Nr 181 na Grochowie czuwał nad terminowym i właściwym przebiegiem remontu swego bloku. Komitet Blokowy Nr 103 na Woli spowodował natychmiastowe usunięcie usterek remontowych. Komitet Blokowy Nr 70 na Żoliborzu wykrył machinacje zmierzające do sprzedaży mieszkań wyremontowanych z funduszy FGM. Komitet Blokowy Nr 16 na Marymoncie

zmobilizował swych mieszkańców do wyleszowania kilku ulic. Komitet Blokowy Nr 102 na Woli założył wzorowe zieleńce i roztoczył nad nimi stałą opiekę. Komitet Blokowy przy ulicy Czerniakowskiej 7 zasadził ponad 360 drzewek. Komitet Blokowy Nr 181 na Grochowie spowodował przyłączenie domu do sieci kanalizacyjnej. Komitet Blokowy Nr 27 na Żoliborzu własnym kosztem urządził plac zabaw dziecięcych, boisko siatkówkowe oraz uruchomił pralnię. Komitet Blokowy Nr 317 w Śródmieściu własną pracą i kosztem urządził świetlicę blokową, a obecnie organizuje bibliotekę. Komitet Blokowy Nr 16 na Żoliborzu zradiofonizował swe bloki mieszkalne i założył bibliotekę.

Te przykłady same odpowiadają nam już na pytanie: jakie są stałe, codzienne zadania komitetów blokowych. Można tu jeszcze dodać takie sprawy, jak dbałość o czystość ulicy, podwórza i klatek schodowych, o dobre działanie urządzeń wodno-kanalizacyjnych, pomoc oraz kontrola administracji domu i dozorczy itp.

Metody i styl pracy komitetów blokowych

Do dobrych rezultatów prowadzi kolektywne zastanowienie się nad tym, co trzeba zrobić, przedyskutowanie projektów, a następnie ułożenie planu pracy. Dlatego też komitety blokowe powinny kolektywnie ustalać plan pracy, rozkładać obowiązek wykonania lub dopilnowania wykonania na swych poszczególnych członków i kolektywnie analizować stan wykonawstwa.

By plan pracy komitetu blokowego był słuszny nie tylko z punktu widzenia jednego podwórka, potrzebny jest kontakt i pomoc prezydium rady narodowej.

Zasadniczo inicjatywa powinna tu wychodzić od prezydium w formie omówionych odpraw komitetów blokowych, jednak gdy tej inicjatywy brak lub gdy istnieje ona w niedostatecznym stopniu, komitety blokowe powinny same domagać się od prezydiów instruktażu i pomocy.

Przy wymienianiu akcji o znaczeniu ogólnopństwowym wspomnieliśmy o popularyzacji zadań Planu 6-letniego. Różne są formy upowszechniania wiadomości o naszym wspaniałym, imponującym Planie. Można i trzeba wygłaszać na ten temat pogadanki i umieszczać w świetlicach wykresy i hasła, ale także można i trzeba wyzyskać niedostatecznie dotąd rozwiniętą, a jakże dobrą formę upowszechniania zadań Planu 6-letniego przez organizowanie wycieczek na budowy. Komitety blokowe mogą i na tym odcinku wykazać się swą inicjatywą.

Do poszczególnych akcji komitety blokowe mogą mobilizować swój aktyw powołując np. trójki remontowe, sekcje opałowe itp. Włączenie szerszego aktywu spośród mieszkańców bloków jest celowe i pożądane. Komitet blokowych ma tu wdzięczne pole do wykazania się swą umiejętnością mobilizowania ludzi, kierowania ich pracą i czuwania nad właściwym wykonywaniem przez nich zadań.

Komitet blokowy będzie dobrze pracował tylko wtedy, gdy prócz kontroli ze strony właściwego organu rady narodowej będzie czuł kontrolę swjej pracy ze strony ogółu mieszkańców bloków najżywiej zainteresowanych w dobrym jego działaniu. Taka kontrola w praktyce powinna mieć miejsce na okresowych zebraniach sprawozdawczych.

F. DZIUBA

Przew. Kom. Drobnej Wytw.
1 Przem. Miejsc. Woj. RN Kraków

Wytyczne do planu pracy Komisji do Spraw Drobnej Wytwórczości i Przemysłu Miejscowego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie

Udział drobnego przemysłu w ogólnej produkcji przemysłowej wzrosł w ciągu sześćdziesięciu lat z 8,9% w 1949 do 16,7% w 1955 r.

Wojewódzkim radom narodowym powierzył Rząd Polski Ludowej kierowanie działalnością gospodarczą drobnej wytwórczości, jak również całokształt planowania i nadzoru nad wykonaniem planu.

Drobna wytwórczość w województwie krakowskim nie rozwija się w tym stopniu, jak tego wymagają założenia Planu Sześcioletniego.

Tkwiące w drobnej wytwórczości siły i zasoby są niewykorzystane, a to z powodu wadliwych często sposobów postępowania i braku należytej opieki

Zasadniczym zadaniem Komisji do Spraw Drobnej Wytwórczości i P. M. jest współdziałanie z organami wykonawczymi Wojewódzkiej Rady Narodowej oraz współpracą z organizacjami społecznymi nad otoczeniem drobnej wytwórczości należyłą opieką i nadzorem dla stałego jej usprawniania i dalszego rozwoju w myśl założeń Planu 6-letniego.

By spełnić to zadanie, członkowie Komisji mają obowiązek zaznajomienia się z punktu widzenia społecznego z problemami i formami organizacyjnymi drobnej wytwórczości uspołecznionej i nieuspołecznionej.

Uspołecznione placówki drobnej wytwórczości są zrzeszone:

- a) w Dyrekcji Państwowego Przemysłu Miejscowego,
- b) w Związkach Branżowych — Związku Spółdzielni Pracy,
- c) w Związku Spółdzielni Rzemieślniczych,
- d) w Centrali Spółdzielni Inwalidzkich,
- e) w Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego.

Nieuspołecznione rzemiosło reprezentuje Izba Rzemieślnicza, poza tym istnieje drobny przemysł prywatny.

Wszystkie warsztaty i zakłady produkcyjne, przez Wydział Przemysłu Wojewódzkiej Rady Narodowej — są związane z Centralnym Urzędem Drobnej Wytwórczości.

Drobna wytwórczość zaspokaja potrzeby świata pracy, produkuje artykuły pomocnicze dla przemysłu kluczowego — cenne artykuły eksportowe oraz świadczy rozmaite usługi.

W szczególności Komisja do Spraw Drobnej Wytwórczości podejmuje, jako tematy swoich obrad i działalności zagadnienia:

- a) rozszerzania zakresu usług dla świata pracy,
- b) wzbogacenia asortymentu towarowego celem usuwania braków na rynku,
- c) produkcji na zamówienie lub o charakterze artystycznym,

- d) bazy surowca zastępczego, odpadkowego i lokalnego,
- e) rozszerzania postępu technicznego — wraz z wszechstronnym wykorzystaniem istniejących w drobnej wytwórczości — lub wycofywanych z przemysłu kluczowego — urządzeń, mechanizmów i możliwości technicznych,
- f) usprawnienia pracy drogą propagowania współzawodnictwa i racjonalizacji oraz twórczej inicjatywy a usuwania rutyniarstwa, biurokratyzmu i konserwatyzmu technicznego,
- g) obniżenia kosztów wytwarzania przez zwiększenie wydajności pracy i oszczędność,
- h) obniżki kosztów własnych jako oszczędności na materiale, energii czy surowcu (racjonalne normy — likwidacja marnotrawstwa),
- i) wykorzystania znajdujących się jeszcze w społeczeństwie wolnych sił roboczych — szczególnie kobiet niewykwalifikowanych.

Bolączką zakładów pracy drobnej wytwórczości jest dążenie do największej rentowności produkcji, a zapomnienie o potrzebach gospodarczych szerokich mas pracujących naszego województwa — niewłaściwe dublowanie produkcji przemysłu kluczowego — względnie wzajemne dublowanie pomiędzy poszczególnymi zrzeszeniami czy zakładami produkcyjnymi, co powoduje produkcję niepotrzebną, często gorszą i droższą. Komisja zajmie się wykrywaniem przerostów w tych sprawach i wysuwaniem wniosków w celu ich likwidacji. Ponadto przedmiotem nadzoru i kontroli społecznej Komisji do Spraw Drobnej Wytwórczości będą następujące sprawy:

- a) dyscyplina pracy,
- b) społeczna ocena i kontrola zdolności produkcyjnych i możliwości wytwórczych zakładów oraz zrzeszeń,
- c) społeczna ocena i kontrola wykonania planów produkcyjnych,
- d) społeczna ocena i kontrola wykonawstwa inwestycji i remontów,
- e) współzawodnictwo pracy, racjonalizatorstwo i nowatorstwo,
- f) wykrywanie rezerw gospodarczych i niepotrzebnego magazynowania,
- g) podniesienie jakości produkcji i korzystniejszych wyników tej produkcji,
- h) działanie w kierunku rozszerzania zakresu ilościowego i jakościowego produkcji,
- i) wykorzystanie surowców zastępczych i lokalnych oraz odpadków z produkcji innych zakładów,
- j) podnoszenie organizacji pracy,
- k) planowanie sieci rozwojowej i lokalizacji zakładów produkcyjnych pod względem społecznym,
- l) projektowanie sieci punktów usługowych,
- m) ujednoczenie cen za usługi i towary pochodzące z drobnej wytwórczości,

n) eliminowanie pozostałych elementów spekulacyjnych — likwidowanie najemnictwa pracy i stosunków kumoterskich w spółdzielniach.

By wykonać powyższe zadania, Komisja nawiąże łączność nie tylko ze wszystkimi organami skupiającymi działalność drobnej wytwórczości, ale także z szerokimi masami pracujących i ich organizacjami dla wykorzystania również i ich inicjatywy w tych sprawach oraz dla szybkiego rozpatrywania ewentualnych skarg i zażaleń. Należą tu także sprawy poruszane przez prasę.

ST. KRUZEL

Przewodniczący Prezydium
MRN Katowice

Ożywiona działalność Prezydium MRN w Katowicach przy załatwianiu skarg i zażaleń

Miasto nasze i jego władze zwracały baczną uwagę na skargi i zażalenia obywateli dotyczące życia miasta i gospodarki komunalnej jeszcze przed ukazaniem się uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów w sprawie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania odwołań, zażaleń i listów ludności oraz krytyki prasowej. W szczególności wszystkie głosy prasy były przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej rejestrowane, omawiane i w wielu wypadkach stanowiły one podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego natury szczegółowej czy nawet ogólnej.

Po ukazaniu się uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów nastąpiło na tym odcinku znaczne ożywienie działalności Prezydium M.R.N. Liczba zażaleń, listów i skarg poważnie wzrosła. Każda notatka prasowa w sprawach dotyczących gospodarki miejskiej jest skrupulatnie badana.

Większość zażaleń dotyczy spraw mieszkaniowych i próśb o przydzielanie mieszkań lub przydzielanie większych mieszkań. Wobec trudności mieszkaniowych, ta kategoria żalących się przedstawia dla władz miejskich największe trudności w załatwianiu wniosków. Mimo to można już zaobserwować zjawisko, że Referat Gospodarki Lokalowej z większą skrupulatnością rozpatruje wszelkie wnioski o przydziały, albowiem jest z góry przygotowany, że każde nawet najdrobniejsze faworyzowanie jednego kandydata, nie oparte na ustawie i względach słuszności, wywołuje burzę zażaleń, krytyki, interwencji oraz środków prawnych do Odwoławczej Komisji Mieszkaniowej.

Inna grupa zażaleń dotyczy remontów mieszkań i objęcia akcją remontową większej ilości domów. W związku z tymi zażaleniami indywidualnymi oraz głosami prasy rodzi się na terenie tutejszego Prezydium koncepcja wzmoczenia remontów bieżących, drobniejszych napraw dachów i t. p. przez samych zainteresowanych lokatorów czy właścicieli nieruchomości. W tym wypadku obowiązkiem Prezydium M.R.N. byłoby ułatwienie nabycia przez zainteresowanych koniecznych materiałów budowlanych, jak papy, lepiku, desek, cementu, gwoździ i t. p. To zagadnienie wymaga jeszcze poważnego opracowania. Również napotyka się tu na poważne trudności przy wykonawstwie. W naszym rejonie każdy fachowiec z branży budowlanej jest rozchwytywany z miejsca przez liczne pań-

stwowo przedsiębiorstwa budowlane. Przed nami stoi więc niełatwe zadanie stworzenia choćby rzadkiej na razie sieci „pogotowia technicznego“, złożonego z rzemieślników i fachowców z branży budowlanej i instalacyjnej. Znalezienie fachowca zdolnego do naprawy wodociągu nie należy u nas bynajmniej do rzeczy łatwych.

Komisja działać będzie w ścisłym porozumieniu z Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej oraz z Wydziałem Przemysłu Prezydium Woj. R. N.

Komisja współpracować będzie przy opracowaniu list artykułów masowego spożycia oraz szczegółowo zajmie się nadzorem i kontrolą wykonania wytycznych Prezydium Rządu zawartych w uchwale z dnia 8 listopada 1950 r. w sprawie zwiększenia produkcji artykułów masowego spożycia.

Komisja ze swoich czynności składać będzie sprawozdanie przed Wojewódzką Radą Narodową.

Inne zażalenia. Właściciel domu umiera, a jego spadkobiercy nie są znani. Dom całe lata pozostaje bez opieki i administracji. Żalący się lokatorzy błagają Prezydium o przejęcie administracji przez Zarząd Nieruchomości Miejskich i zaprowadzenie jakiegoś ładu w opuszczonym i zaniedbanym domu. Przykłady podobne można byłoby mnożyć i mnożyć.

Widać z tego, że obywatele zwracają się z pełnym zaufaniem do swej władzy ludowej. Okazuje się też na tych przykładach, że uchwała Rady Państwa była potrzebna i pożyteczna.

Bardzo liczną grupę spraw interwencyjnych stanowią notatki i artykuły prasowe. Noszą one zazwyczaj charakter bardziej ogólny. Wpływ głosów prasy na całą politykę Prezydium M.R.N. jest znaczny. Każda bowiem notatka stanowi podstawę do przeprowadzenia dochodzeń lub wszczęcia pewnej akcji. I tak głosy prasy na temat niedomagań w nowowbudowanych lub budujących się osiedlach spowodowały inicjatywę opracowania maksymalnego programu powiązania osiedla robotniczego im. J. Marchlewskiego w Koszucie z miastem. Chodzi tu o dostateczne powiązanie drogowe, o postulaty odnośnie komunikacji tramwajowej i autobusowej, o dołączenie dzielnicy do sieci wodociągowej, telefonicznej, gazowej i elektrycznej, o uwzględnienie wszelkich wymagań zawodowej straży pożarnej odnośnie bezpieczeństwa ogniowego i t. p.

Głosy prasy przyczyniają się również walnie do usprawnienia działalności poszczególnych komisji Miejskiej Rady Narodowej. Materiały do zbadania otrzymały: Komisja Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Komisja Administracyjna i Porządku Publicznego, Komisja Handlu, Komisja Przemysłu, Budownictwa i t. p.

Najwięcej życzeń zarejestrowano pod adresem aparatu dystrybucyjnego. Na tym punkcie nasze miasto jest specjalnie czule i każdy brak czy niedociągnięcie momentalnie odbija się na łamach prasy.

Mała notatka prasowa o rejestracji świetlic stanowi nieraz podstawę do inicjatywy zbadania celowego ich wyzyskania i ewentualnie rewizji stanu posiadania lokali przez różne organizacje społeczne, kulturalne, sportowe i inne. Dokładna rewizja stanu posiadania niezawodnie wykaże konieczność ścieśnienia szeregu organizacji do niezbędnych tylko potrzeb. Przy rewizji można spodziewać się uzyskania pewnej ilości lokali świetlicowych, w wielu wypadkach słabo wyzyskanych, dla bardziej intensywnego wykorzystania wspólnie z innymi instytucjami lub organizacjami, które cierpią na brak pomieszczeń świetlicowych.

Jedna notatka prasowa w sprawie niedomagań przy sprzedaży biletów operowych, teatralnych i kinowych spowodowała zwołanie przez Wydział Kultury specjalnej narady, w której wzięli udział przedstawiciele ope-

ry, teatru i kin oraz prasy. Narada ta gruntownie rozważyła zagadnienie dystrybucji biletów oraz przygotowała szereg wniosków i postulatów tak pod adresem samego społeczeństwa jak i władz oraz przedsiębiorstw widowiskowych.

W związku z głosami prasy będzie miała wiele do roboty Komisja Handlu M.R.N. oraz Komisja Usprawnienia Zaopatrzenia.

Obowiązek rychłego załatwienia zażaleń i listów oraz krytyki prasowej stanowi bardzo poważny motor przyspieszania spraw przez nasz aparat, bardzo często mający tendencję do biurokratycznego ślamazarstwa. Hasło spotykane w przemyśle „szybciej, taniej i lepiej“ należy przenieść również na teren administracji lokalnej. To właśnie będzie największą zasługą uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów.

J. RUDNICKI

Kierownik Wydz. Ogólnego
Prezydium PRN w Ostródzie

Jak powiat ostródzki przygotował się do wiosennej akcji siewnej

Znaczenie dobrego i wczesnego przygotowania się do nadchodzącej akcji siewnej doceniły P.R.N. i G.R.N. w powiecie ostródzkim.

Przygotowania do siewów wiosennych w spółdzielniach produkcyjnych P.G.R.-ach, G.S.-ach i w gospodarstwach indywidualnych trwają właściwie już od jesieni roku poprzedniego. Orka zimowa, omłoty, zabezpieczenie maszyn rolniczych, a następnie ich remont — to są pierwsze przygotowania do akcji siewnej. Dalsze to zaopatrzenie się w zboże selekcyjne, nawozy sztuczne i wykończenie remontu maszyn rolniczych potrzebnych do akcji siewnej.

Jednak nie wszędzie przygotowania są dość wcześnie rozpoczynane. Nie wszędzie są one właściwie i z przemyśleniem dokonywane. W tym stanie rzeczy zachodziłaby obawa pewnych opóźnień w pracach przygotowawczych, a następnie i w samej akcji. A przecież nie chodzi nam tylko o ilościowe wykonanie planu tj. o obsiany obszar. Głównie chodzi o jakościowe wykonanie planu. A więc o to, żeby siew był rzędowy, żeby ziemia była należycie przygotowana, żeby umiejętnie wykorzystano nawozy sztuczne.

Aby prace przygotowawcze jak i sama akcja siewna miały właściwy przebieg i osiągnęły zamierzony rezultat, potrzebny jest czynnik koordynujący te prace oraz kontrolujący je. Tym czynnikiem są rady narodowe ze swymi organami wykonawczymi.

W dniu 14. II. rb. w Prezydium P.R.N. w Ostródzie odbyła się konferencja powiatowa z udziałem przewodniczących prezydiów gminnych rad narodowych, gminnych instruktorów rolnych, prezesów gm. zarządów Związku Samopomocy Chłopskiej, prezesów gminnych spółdzielni Z.S.Ch., dyrektorów i agronomów PGR-ów, przedstawicieli P.Z.G.S. i Powiatowego Zarządu Z.S.Ch.

Na konferencji szczegółowo omówiono wiosenną akcję siewną. Następnie przewodniczący prezydiów G.R.N., dyrektorzy zespołów P.G.R., prezesi G.S., prezesi zarz. Z.S.Ch. oraz przedstawiciel P.Z.G.S. złożyli sprawozdania z przebiegu prac przygotowawczych do akcji siewnej. Sprawozdania te były przedmiotem zapytań i dy-

skusji zebranych. Niejasności wyjaśniono. Stwierdzone niedomagania polecono usunąć. Podany do wiadomości plan zasiewów wiosennych na poszczególne gminy został przedyskutowany i przyjęty.

Takie same konferencje zalecono zwołać w dniach 21, 22 i 23. II. na szczeblu gminy. Na zebrania te delegowano do pomocy i obsługi aktyw powiatowy i pracowników Państwowej Służby Rolnej.

Zebrania takie w ustalonych terminach odbyły się z wyjątkiem gmin Biesal, Grunwald i Olsztynek, gdzie prezydium gminnych rad narodowych nie wykazały należytego zainteresowania się akcją siewną, skutkiem czego zebrania w tych gminach nie doszły do skutku. Prezydium P.R.N. spowodowało powtórne zwołanie konferencji w tych gminach, które tym razem doszły do skutku. Na zebraniach tych przedyskutowano zagadnienie i plan akcji siewnej oraz dokonano podziału planu na poszczególne gromady. To był jak gdyby wstępny etap koordynacji i kontroli przygotowania do siewów wiosennych przez prezydium rad narodowych.

Następnie zagadnienie akcji siewnej było przedmiotem obrad sesji Powiatowej Rady Narodowej w dniu 27. II. rb. Sprawozdanie z przygotowań do wiosennej akcji siewnej złożył Przewodniczący Prezydium P.R.N. ob. Steinbarth. Stwierdzono, że w spółdzielniach produkcyjnych wykonanie planu nie napotka na żadne trudności, zaś w P.G.R.-ach i gospodarstwach indywidualnych na niewielkie trudności. Siew w 95% wykonany będzie siewnikami.

Po konferencji przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Leśnictwa oraz ożywionej dyskusji, P.R.N. podjęła uchwałę, w której stwierdziła, że:

a) kontraktacja na szczeblu gminnym i gromadzkim nie została należycie opracowana i zachodzi obawa, że w terminie w całości plany nie zostaną przyjęte; P.S.R. jak i czynniki gminne nie wykazują należytego zainteresowania się wymienioną akcją;

b) pula nawozów sztucznych dotychczas rozprawiona została w niskim procencie ze względu na brak instruktażu ze strony PSR, a przede wszystkim instruktorów gminnych;

c) brak jest należytej opieki ze strony P.S.R. nad spółdzielniami produkcyjnymi, wskutek czego tylko 4 spółdzielnie na ogólną liczbę 7 złożyły zamówienia na nawozy sztuczne; za mało pomocy udzielono spółdzielniom w rozpracowaniu planów siewnych;

d) magazyny G.S.-ów nie są dostatecznie zaopatrzone w ziarno selekcyjne, jak również obecna pula jest opieszale rozprowadzana.

W związku z tym P.R.N. postanowiła:

- 1) polecić Prezydium P.R.N. więcej zainteresować się akcją siewną oraz dopilnować aparat P.S.R., aby należycie wywiązywał się z zadań na tym odcinku;
- 2) zlecić Komisji Rolnictwa i Leśnictwa P.R.N. oraz komisjom rolnym G.R.N. roztoczenie stałej i systematycznej kontroli nad przygotowaniem i samym przebiegiem akcji siewnej.

Zagadnienie przygotowań do wiosennej akcji siewnej było również przedmiotem obrad sesji każdej G.R.N. w powiecie. Wynik jest taki, że ożywiły się komisje rolnictwa i leśnictwa. Wzmogła się praca aparatu P.S.R., oraz praca G.S.-ów. Prezydium rad narodowych żyją zagadnieniami akcji siewnej jako czołowym problemem nadchodzącej wiosny.

Aby w wykonywaniu akcji siewnej nie napotkano na trudności wskutek braków w przygotowaniu, Prezydium P.R.N. w dniu 5. III. rb. odbyło poszerzone posiedzenie z udziałem przewodniczących prezydiów G.R.N., przedstawicieli P.O.M., S.O.M., T.O.R., P.Z.G.S., Banku Rolnego, przewodniczących komisji rolnych G.R.N., gminnych instruktorów rolnych, przewodniczących spółdzielni produkcyjnych, prezesów G.S. i zarządów Z.S.Ch.

Była to właściwie robocza narada. Omówiono na niej szczegółowo wytyczne wiosennej akcji siewnej w związku z uchwałą Prezydium Rządu w tej sprawie oraz uchwałą Prezydium Woj. R. N. Przybyli przedstawiciele składali sprawozdania z prac nad przygotowaniem do wiosennej akcji siewnej.

Do chwili narady G.S.-y rozprowadziły 80% nasion. W każdym punkcie skupu zboża zorganizowano punkty zaprawiania nasion. P.O.M. przygotował maszyny do prac w 100%. S.O.M.-y nie naprawiły jeszcze wszystkich maszyn, ponieważ mają trudności w zaopatrywaniu się w części zamienne, których zaledwie 10% zamówienia zrealizowała Centrala Zaopatrzenia w Olsztynie.

T.O.R. zobowiązał się wykonać wszystkie remonty do końca marca rb.

Spółdzielnia produkcyjna w Platynach do siewu jest już przygotowana. Inne spółdzielnie wykończają prace przygotowawcze. Zespół P.G.R. Zybultowo jest całkowicie przygotowany do siewów. Jedynie Centrala Rolnicza nie nadesłała wszystkich nawozów (50%).

Zespół P.G.R. Balcewo kończy remonty maszyn, lecz brak im 8 traktorów, 40 koni oraz koców dla robotników sezonowych.

Zespół P.G.R. Ramoty kończy przygotowania. Brak mu robotników sezonowych oraz części, jak: zęby, śruby i buksy.

Zespół P.G.R. Dylewo kończy ostatnie przygotowania.

Prezydium G.R.N. w Szyldaku rozprowadziła już plan na poszczególne rolników.

Gospodarstwa indywidualne posiadają dostateczną ilość siły pociągowej, a nieliczni gospodarze nie posiadający jej objęci zostali planem pomocy sąsiedzkiej.

W gminach tworzy się zespoły likwidacji odłogów. Prezydium P.R.N. podjęło uchwałę zawierającą szcze-

gółowe i obszerne wytyczne odnośnie prac przygotowawczych do wiosennej akcji siewnej w której m. in. nymi:

a) zobowiązano prezydium G.R.N. do powtórnego przeanalizowania planu zasiewów na naradach gminnych przy współudziale organizacji społecznych, zainteresowanych instytucji oraz aktywu terenowego.

b) zobowiązano prezydium G.R.N. do zorganizowania zebrań gromadzkich do dnia 10. III. rb., które obsłużą przedstawiciele: G.R.N., G.S.-u Z.S.Ch., organizacji społecznych i młodzieżowych oraz instruktor rolny. Każdy z tych przedstawicieli omówi jeden z odcinków, które wyraźnie określa uchwała Prezydium P.R.N.

Zebrania takie zostały w gromadach przeprowadzone, w ich wyniku:

c) zobowiązano P.Z.G.S. i G.S.-y do terminowego rozprowadzenia nasion kwalifikowanych i materiału siewnego;

d) zobowiązano T.O.R. do zaopatrzenia P.G.R.-ów, P.O.M.-ów i S.O.M.-ów w części wymienne do traktorów i maszyn rolniczych;

e) zobowiązano prezydium G.R.N. i Z.S.Ch. do opracowania planów pomocy sąsiedzkiej na wszystkie gromady oraz planów jej realizacji ze szczególnym zwróceniem uwagi na wykluczenie możliwości kumoterskich usług, oraz na stawki odpiat;

f) zobowiązano prezydium G.R.N. do zlikwidowania odłogów i ugorów w ilości potrzebnej do pełnego wykonania planu wiosennej akcji siewnej oraz w związku z tym utworzenia w każdej gromadzie zespołu uprawowego.

To jest tylko mały ogólnikowy fragment obszernej i bardzo szczegółowej uchwały Prezydium P.R.N., która zawiera także wytyczne dla sołtysów i prezesów gromadzkich kół Z.S.Ch. Uchwała wzywa również do współzawodnictwa sąsiedni powiat Morąg.

Odpis tej uchwały po posiedzeniu otrzymali do wykonania przewodniczący prezydiów G.R.N. oraz przedstawiciele zainteresowanych instytucji.

Wykonywanie tej uchwały sprawdzają zespoły kontrolne Komisji Rolnej, których działalność w tym okresie wzmogła się znacznie. Komisja Rolnictwa i Leśnictwa P.R.N. sprawdziła przygotowania do wiosennej akcji we wszystkich S.O.M.-ach.

W przygotowaniach do akcji siewnej przoduje gm. Szyldak.

Celem zapewnienia pełnej realizacji planu siewnego i kontraktacji Prezydium P.R.N. powołało pięcioosobowe grupy złożone z delegatów instytucji zainteresowanych w kontraktacji, które na terenie poszczególnych gromad przez przeciąg 4 dni w każdej gminie służyły radą i pomocą w rozpracowywaniu planów siewnych oraz propagowały kontraktację. Na kierowników grup powołano osoby, które dotychczasową pracą wykazały zdolności przeprowadzenia akcji rolnych. Wśród nich wyróżnili się robotnik ob. Pieńkowiecki i pracownik Pow. Zarządu Z.S.Ch. ob. Zakrzewski.

Wynik pracy „piątek“ był zadowalający. O ile do czasu wysłania „piątek“ plan kontraktacji wykonany był w 33%, to po przeprowadzeniu zebrań w gromadach wzrósł on do 75%. Gminy Grunwald, Dąbrówno, Łukta i Ostróda wykonały plan kontraktacji w 100%. W tym stanie plan kontraktacji w powiecie wykonany zostanie do 31. III. br. w 100%.

Notatkî z życia rad narodowych

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA POSIEDZENIU PREZYDIUM POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ W NOWYM SĄCZU

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z pobytem na terenie województwa krakowskiego, odwiedził dnia 12 marca 1951 r. Nowy Sącz. Obywatel Prezydent R. P. wziął udział w posiedzeniu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej poświęconym przygotowaniu do wiosennej akcji siewnej.

Członkowie Prezydium PRN z przewodniczącym Prezydium ob. Krzyżakiem na czele informowali Obywatela Prezydenta R. P. o bieżących pracach Powiatowej Rady Narodowej i o lokalnych problemach, udzielając równocześnie odpowiedzi na poruszone przez Obywatela Prezydenta R. P. zagadnienia.

O DZIAŁALNOŚCI GRN, KOMISJI I INNYCH AKTUALNYCH SPRAWACH GMINY ZEMBRZYCE, POW. WADOWICKIEGO

Nie wszyscy członkowie naszej Rady rozumieją jeszcze jaka praca ciąży na ich barkach. Są np. sesje Rady odbywające się tylko przy 1/3 ilości członków Rady. Trzeba przyznać, że nasi członkowie Rady są w swej większości chętni do pracy, jednak napotykając w terenie na trudności szybko się zniechęcają.

Sesje robocze są u nas dostępne dla ogółu mieszkańców gminy. Daje się jednak zauważyć małe zainteresowanie sesją, ludzie zasklepiają się jeszcze w sobie.

Spośród komisji zasługuje na specjalne uznanie Komisja Gospodarki Drogowej. Dobrze pracują komisje: Oświaty i Kultury oraz Finansowo-Budżetowa.

Nasze komisje za mało interesują się sprawami swego terenu. Przewodniczący komisji powinni teraz, po odprawie roboczej, odbytej w dniu 5.II br. w PRN w Wadowicach, wziąć się lepiej do pracy.

Takie odprawy robocze powinny częściej odbywać się na szczeblu powiatowym, gdyż już dzisiaj mogą stwierdzić duży wzrost zainteresowania pracami komisji ze strony przewodniczących. Częściej teraz przychodzą oni do członków Prezydium, aby omawiać takie aktualne sprawy, jak skup zboża,

zasiew wiosenny, uruchomienie przy G. S. „Samopomoc Chłopska” ośrodka maszynowego i in.

U nas trzeba założyć spółdzielnię produkcyjną owocowo-warzywniczą, gdyż przyjazd dzieci na kolonie z całej Polski w okresie wakacyjnym, jak i w czasie ferii świątecznych, stwarza wielkie zapotrzebowanie na owoce i jarzyny. Obecnie artykuły te musimy sprowadzać z odległości kilkunastu km., co powoduje znaczne koszty. Ręce do pracy w takiej spółdzielni są — np. Koło Ligi Kobiet chce zatrudnić przeszło 45 osób. Na pewno kobiety te pracowałyby wydajnie, bo ludzie u nas są bardzo pracowici.

Zarząd Z.S.Ch powinien być zmieniony: trzeba powołać doń ludzi, którzy interesują się takimi ważnymi sprawami, jak skup zboża i akcja siewna i zabierają w tych sprawach głos.

Kotlarczyk Zofia

Przewodnicząca Prezydium GRN w Zembrzycach, pow. Wadowice.

NIEZAŁATWIWIONE SKARGI I ZAŻALENIA ŹLE ŚWIADCZĄ O PRACY PREZYDIUM GRN W LUDWINIE

Do Prezydium GRN w Ludwinie, pow. lubartowski, wpłynęło ponad 100 skarg i zażaleń mało i średnio-rolnych chłopów w sprawie nieprawidłowego wymiaru podatku grun-

towego, braku artykułów pierwszej potrzeby w Gminnej Spółdzielni, pomocy sąsiedzkiej itd.

Niektóre z tych podań leżą niezadowolone od ubiegłego roku. Np. podanie małorolnego chłopca Jana Jagielly ze wsi Ziółków złożone zostało w grudniu 1950 roku. Fakt ten świadczy, że Prezydium nie realizuje uchwały Rady Państwa o załatwianiu skarg i zażaleń.

Gminna Rada Narodowa w Ludwinie i Prezydium PRN Lubartów winny skontrolować dotychczasową pracę Prezydium GRN i spowodować wyrugowanie bezduszności i biurokratyzmu w załatwianiu skarg pracujących chłopów.

SOŁTYSI W GMINIE SOKOŁY POW. WYSOKIE MAZOWIECKIE POWINNI OTRZYMYWAĆ WYNAGRODZENIE I ZASIŁKI RODZINNE

Gmina Sokoły, pow. Wysokie Mazowieckie, woj. białostockiego jest pod pewnym względem gminą wyjątkową. Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Sokołach nie wypłaca sołtysom ani należnego im wynagrodzenia ani też przysługujących zasiłków rodzinnych. Przyczyną tego jest obciążenie limitów finansowych i brak kredytów zarówno na wypłacanie wynagrodzenia sołtysom jak i na opłacanie składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jakkolwiek Prezydium Gm. R. N. w Sokołach zwraca

cało się o przyznanie na ten cel kredytów do Prezydium P. R. N. w Wysokiem Mazowieckiem, to jednak nie odniosło to żadnego skutku i 45 sołtysów (tyle bowiem gromad liczy gmina Sokoły) w dalszym ciągu poczawszy od 1 stycznia 1951 nie otrzymuje przysługujących im należności.

Taki stan nie może trwać dłużej. Prezydium Pow. R. N. w Wysockiem Mazowieckiem winno pamiętać, że Państwo Ludowe otaczając troską sołtysów zagwarantowało im ubezpieczenie chorobowe i zasiłki rodzinne.

Pozbawienie zasiłków rodzinnych oraz wynagrodzenia poza rozgoryczeniem wywołanym u sołtysów może odbić się na wynikach ich pracy i stanowić przyczynę małej aktywności.

ZAGADNIENIE WŁAŚCIWEJ OPIEKI I STOSUNKU DO LUDNOŚCI RODZIMEJ — TEMATEM OBRADE PREZYDIUM M.R.N. W JELENIEJ GÓRZE

Prezydium M.R.N. Jelenia Góra zgodnie z wytycznymi Prezydium Rady Ministrów Zespół II umieściło zagadnienie opieki nad autochtunami w planie pracy na I kwartał.

W posiedzeniu Prezydium, które odbyło się w dniu 3.II. br., przez przedstawicieli zainteresowanych komisji MRN oraz kierowników wydziałów wzięli również udział zaproszeni autochtoni.

Wydział Społeczno-Administracyjny szczegółowo rozpracował uprzednio to zagadnienie, przedstawiając wyczerpujące sprawozdanie, które zawierało wszystkie dane odnoszące się do tego zagadnienia, podkreśliło dotychczasowe braki i niedociągnięcia na tym odcinku oraz zawierało konkretne wnioski na przyszłość w celu właściwej realizacji tej sprawy. Między innymi w dyskusji kierownik Wydz. Oświaty podkreślił, że dzieci ludności rodzimej czynią poważne postępy w nauce, a w niektórych szkołach zaliczani są do przodujących uczniów, otrzymując za swe wyniki nagrody.

Podjęta w tym przedmiocie uchwała zleca wszystkim organom wykonawczym Prezydium MRN, wszystkim wydziałom, przedsiębiorstwom i zakładom troskliwe ustosunkowanie się pracowników do

spraw i interesów autochtonów. Uchwała stwierdza, że w poprzednich okresach zagadnienie to nie zostało postawione na właściwej płaszczyźnie, a to ze względu na niewielką ilość autochtonów, i że ograniczono się jedynie do rozpatrywania poszczególnych spraw i wypadków. Uchwała zobowiązuje między innymi poszczególne wydziały do przeprowadzenia akcji uświadamiającej o właściwym stosunku do ludności rodzimej, do natychmiastowego załatwiania wszystkich jej spraw, a w szczególności, jeśli chodzi o skierowanie do pracy, o pomoc lekarską, o dokształcanie i wychowanie dzieci i młodzieży.

PRACA KOMITETU BLOKOWEGO NR 202 W WARSZAWIE

Komitet ten, działający przy ul. Ostrobramskiej na Grochowie, w Warszawie może w swej dotychczasowej pracy wyłazać się szeregiem konkretnych osiągnięć w terenie.

Komitet pracuje w pełnym 7-osobowym składzie: 4 robotników i 3 pracowników umysłowych z awansu społecznego. Przewodniczącym Komitetu Blokowego jest robotnik ob. Tadeusz Wiłman.

Zebrań Komitetu Blokowego odbywają się zasadniczo raz w miesiącu, a w miarę potrzeby i częściej; na zebraniach rozpatrywane są sprawy sporne z terenu Komitetu Blokowego. Komitet Blokowy podzielił między członków K. B. poszczególne funkcje. Kontrolę i nadzór nad terenem bloku sprawuje wiceprzewodniczący oraz dwóch członków; do wykonania prac zleconych przez DRN jest 2-ch członków. Jeden z członków K. B. zajmuje się specjalnie sprawami kultury i oświaty. Współpraca członków K. B. jest dobra.

Komitet Blokowy załatwia wszelkie sprawy sporne z terenu bloku we własnym zakresie, ku zadowoleniu mieszkańców, tak że z tego bloku do Rady Dzielnicowej nie wpływają żadne zażalenia lub skargi.

W przeprowadzaniu akcji społecznych K. B. zajmuje jedno z pierwszych miejsc. K. B. otrzymał nagrodę i dyplom z „Życia Warszawy“ za wzorowo przeprowadzoną akcję w okresie „miesiąca czystości“ i za zazielenienie kwiatników

Wszystkie należące do bloku posesje utrzymywane są staraniem K. B. wzorowo; żaden z dozorców nie był nigdy karany za nieporządkunki na posesji.

Ul. Ostrobramska na odcinku bloku 202 była z 2-ch stron obsadzona lubinem pachnącym na obszarze około 7.000 mtr. kw. w ciągu ostatnich 2-ch lat ze zbiorów dobrowolnych mieszkańców bloku, przeprowadzanych przez K. B. Obecnie K. B. zajął się okopywaniem i podlewaniem drzewek ulicznych. W związku z akcją oczyszczania i zazieleniania Komitet Blokowy w pełnym składzie przystępował do robót, zachęcając w ten sposób mieszkańców Bloku i dając im przykład. Komitet przy pracach związanych z akcją zazielenienia przyciągnął do współpracy posiadaczy koni w celu zaorania kwiatników.

Staraniem K. B. z funduszu specjalnego DRN wybudowano na terenie bloku 5 szamb, oraz 4 betonowe śmietniki.

Akcja oświatowa jest stale prowadzona. Przy K. B. zawiązało się kółko kulturalno-oświatowe, którego głównym zadaniem jest pomoc dzieciom w nauce. Komitet odczuwa brak świetlicy, która by pozwoliła na urządzenie imprez i akademii, toteż czyni starania w kierunku uzyskania świetlicy w D.R.N.

W związku ze zbieraniem podpisów pod apelem sztokholmskim odbyło się zebranie, w którym wzięło udział przeszło 350 osób. Na zebraniu tym członkowie K. B. postanowili przeprowadzić zbiórkę dla dzieci koreańskich. W tym celu wybrano 7 trójek do przeprowadzenia zbiórki. Akcja zbiórki dała dobre wyniki. Zebrano ca 400 sztuk odzieży. Przy K. B. został utworzony stały Komitet Obrońców Pokoju.

Zorganizowano młodzieżowy klub sportowy, który staraniem K. B. otrzymał używany sprzęt sportowy. Na placu sportowym K. B. organizuje zawody sportowe z nagrodami, np. biegi, oraz różne zabawy. Do Klubu zapisuje się również młodzież z sąsiednich bloków. Obecnie Klub liczy około 250 członków. Plac sportowy został wyposażony w skocznię, piaskownicę dla dzieci, w bramki do gry, siatkówkę i bramki dla piłki nożnej. Członkowie Klubu sportowego — niezamężni wypożyczają na sezon letni

odzież sportową, zakupioną ze składek mieszkańców w ilości 12 kompletów ze znakami sportowymi K. B.

Staraniem K. B. zorganizowano opiekę nad dziećmi bawiącymi się na placu lub na podwórzach w ten sposób, że na zmianę nad dziećmi czuwają dorośli.

K. B. interesuje się również sprawą zagęszczenia lokali. Komitet zapobiegł sprzedaży 3 mieszkań oraz spowodował zagęszczenie mieszkań w 4 wypadkach. K. B. wskazał Dzielnicowej Radzie 2 domy, których właściciele celowo nie przeprowadzali drobnego remontu części lokali mieszkalnych od 1939 r. W ten sposób, po odremontowaniu, 12 rodzin otrzyma mieszkania.

ZAŁATWIANIE SKARG I ZAŻALEŃ PRZEZ PREZYDIUM MRN BYDGOSZCZ TEMATEM OBRAD RADY

Na lutowej sesji MRN Bydgoszcz sprawozdanie z wykonania Uchwały Rady Państwa o załatwianiu skarg i zażaleń oraz krytyki prasowej złożył przewodniczący Prezydium ob. Maludziński.

Ze sprawozdania wynikało, że od stycznia wpłynęło do Prezydium 98 pisemnych zażaleń obywateli, 56 zażaleń ustnych, ponadto w prasie ukazały się 83 notatki dotyczące pracy wydziałów przedsiębiorstw miejskich. We wszystkich tych sprawach Prezydium udzieliło skarżącym się odpowiedzi, załatwiając słuszne skargi w terminie przewidzianym Uchwałą Rady Państwa.

Na sesji tej Rada złożyła życzenia pracownikom Szpitala Wojewódzkiego za zdobycie pierwszego miejsca we współzawodnictwie ogólnokrajowym.

O PRACY KOMISJI DLA SPRAW DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI I PRZEMYSŁU MIEJSCOWEGO

Komisja jest podzielona na pięć zespołów po dwie osoby. Kontrolują one:

pierwszy — dyrekcję Przemysłu Miejsowego, drugi — Związek Spółdzielni Pracy (obecnie związki branżowe), trzeci — Związek Spółdzielni Rzemieślniczych, czwarty — Centralę Spółdzielni Inwalidzkich oraz CPL i A., a piąty — przemysł prywatny i rzemiosło nieuspołecznione. Komisje Miejskiej Rady i

Wojewódzkiej ustaliły rozgraniczenie kompetencji w ten sposób, że Komisja MRN będzie kontrolowała głównie zakłady podległe wymienionym centralom, zaś Wojewódzka Komisja głównie centrale, co oczywiście nie znaczy, że nie będzie się interesować działalnością poszczególnych przedsiębiorstw. Ważną częścią kontroli są sprawozdania pokontrolne: dążymy do tego, aby w zakończeniu podawały sformułowane wnioski zespołu kontrolnego. Tak ujęte sprawozdanie umożliwia przedyskutowanie konkretnych problemów na terenie komisji i powzięcie odpowiednich uchwał. Jeżeli chodzi o samo planowanie prac Komisji, to odbywa się ono w oparciu o plan pracy Miejskiej Rady Narodowej, przy czym jest on koordynowany z planem pracy Wydziału Przemysłu MRN. Plan pracy jest podzielony na dwie części: a) część ogólną, gdzie mamy założenia ogólne planu pracy, określające, jakie problemy ma Komisja opracować oraz b) część szczegółową w odcinkach kwartalnych, gdzie jest określony ściśle termin realizacji poszczególnych problemów.

Oczywiście, że część ogólna, która jest opracowana na cały rok, nie może być czymś sztywnym zamykającym drogę dla inicjatywy Komisji na przestrzeni roku. Z chwilą, gdy pojawi się jakieś zagadnienie wymagające kontroli i przepracowania, a nie ujęte w planie pracy, jest i ono załatwiane jak np. ostatnio miało miejsce z Motozbytem, którego kontrola została przeprowadzona w wyniku doniesienia o niewłaściwym wykonywaniu napraw samochodowych.

Jeżeli chodzi o załatwianie uchwał Komisji, to istnieje dążność do załatwiania ich w sposób papierkowy. Odpowiedzi niektórych wydziałów przypominają charakter porad prawnych: informuje się w nich Komisję, jak należałoby załatwić sprawę. Jako przykład może posłużyć sposób załatwiania przez Referat Gospodarki Lokalami Przemysłowymi przy Wydziale Gospodarki Komunalnej. Komisja stwierdziła fatalne warunki pracy w jednej ze spółdzielni i zwróciła się do Wydziału Gospodarki Komunalnej o zajęcie się sprawą uzyskania dla tej spółdzielni lokalu dodatkowego. W swojej odpowiedzi Wydział informuje Komisję, jak spółdzielnia ma rozpocząć starania o uzyskanie

lokalu, przy czym nie pokuszono się nawet o nawiązanie bezpośredniego kontaktu ze spółdzielnią.

Toteż potrzeba zwracać pilną uwagę, aby nie dać się zasugerować odpowiedziami wydziałów.

Ogólnie biorąc czas realizacji uchwał jest zbyt długi.

Julian Jaworski

Sekretarz Komisji dla Spraw Drobnej Wytwórczości i Przemysłu Miejsowego MRN w Krakowie.

ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZE W GROMADACH NA TERENIE POW. RZESZOWSKIEGO

W ślad za nową formą powiązania Wojew. Rady Narodowej w Rzeszowie i powiatowych rad narodowych woj. rzeszowskiego z masami pracującymi przez organizowanie zebrań informacyjno-sprawozdawczych w powiatach i gminach, Prezydium Pow. Rady Narodowej w Rzeszowie zorganizowało w końcu lutego r. b. podobne zebrania w gromadach, na których to zebraniach radni gminni składali sprawozdania z przebiegu sesji gminnych rad narodowych.

Wybór gromady jako miejsca zebrania pozostawiono swobodnemu uznaniu prezydium GRN.

Na ogół stopień zainteresowania obywateli tymi zebraniem był duży. Świadczy o tym frekwencja wyrażająca się, jak np. w Kąkolówce, gmina Błażowa liczbą 300 obecnych, w Chmielniku Rzeszowskim, gmina Tyczyn liczbą 350, w Jaworniku Niebyleckim, gmina Niebylec liczbą 250 i w Malawie, gmina Słocina, liczbą 200.

Poziom dyskusji był różny, zależnie od zagadnień będących przedmiotem obrad sesji rad narodowych i stopnia zainteresowania słuchaczy tymi zagadnieniami przez przewodniczących zebrań.

Dyskutanci wskazywali przyczyny niedociągnięć i sposoby ich usunięcia, piętnując przejawy biurokratyzmu i bezduszności w załatwianiu żywotnych dla mas ludowych spraw.

Zwracano równocześnie uwagę na szereg potrzeb terenu. Na zebraniu w gromadzie Przedmieście-Czudeckie, gmina Czudec — obywatele domagali się przydzielenia budynku na resztówce pofolwarczej w Nowej Wsi na lokal dla utworzonego Ośrodka Zdrowia, urządzenia Domu Kultury w jednym z częściowo zni-

szczonych budynków w Czudcu i szybkiej naprawy drogi dojazdowej do stacji kolejowej, z której korzysta codziennie około 400 pracowników, dojeżdżających do pracy.

Na zebraniu w Jaworniku Niebyleckim, gmina Niebylec podniosiono, że Gm. Spółdzielnia nie posiada dostatecznej ilości artykułów pierwszej potrzeby, że utrudniony jest dojazd mieszkańców gminy do najbliższego miasta Strzyżów, że w szkole podstawowej są poważne braki w urządzeniu lokalu.

Zwracano uwagę na niewłaściwą pracę niektórych komisji, wysuwano postulaty podniesienia poziomu wiedzy fachowej, np. przez wybudowanie i uruchomienie zawodowej szkoły ceramicznej przy Fabryce Porcelany w Boguchwale, gmina Raclawówka, domagano się roztoczenia stałej opieki lekarskiej nad Państwowym Domem Dziecka w Żyznowie, gmina Strzyżów.

Omówione wyżej przykładowo niedociągnięcia i wnioski dały prezydium GRN i Prezydium PRN bogaty materiał i wytyczne w pracy. W niektórych gromadach wygłoszone były w czasie zebrań referaty na tematy polityczne i gospodarcze i omawiane były akcje gospodarcze, co wpłynęło wydatnie na stopień właściwego uświadomienia politycznego i gospodarczego obywateli.

Wyrazem tego ważnego osiągnięcia ideologicznego były manifestacje uczuć zebranych w gromadzie Chmielnik Rzeszowski, gmina Tyczyn i w gromadzie Malawa, gmina Słocina, pod adresem naszego Rządu Ludowego i Związku Radzieckiego.

Barcikowski Władysław

Kierownik Wydz. Ogólnego
Prez. PRN w Rzeszowie.

ZOBOWIĄZANIA PRACOWNIKÓW PREZYDIÓW RAD NARODOWYCH

Pracownicy Wydziału Ogólnego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Elblągu podjęli zobowiązanie przedłużenia pracy do ośmiu godzin dziennie. Pracownicy Prezydium pragną w ten sposób wydatniej przyczynić się do wykonania zadań stojących przed radami narodowymi.

Podobne zobowiązania podjęły pozostałe wydziały i referaty Prezydium PRN.

Również pracownicy Prezydium MRN w Gdańsku od pierwszego

marca pracują bez przerwy osiem godzin dziennie.

Inicjatywa pracowników PRN Elbląga i MRN Gdańska jest godną naśladowania.

ZMIANY

W SKŁADZIE PREZYDIUM PRN LESZNO

Na IX sesji PRN Leszno przewodniczącym Prezydium wybrany został ob. Stefan Walczak, były przewodniczący spółdzielni produkcyjnej w Bielawie.

Ob. Walczak jest synem małorolnego chłopca. Od 1946 roku pracował jako traktorzysta w majątku PGR w Brylewie, następnie został instruktorem rolnym przy Prezydium GRN Krzemieniewo. W marcu 1950 r. jako inicjator i założyciel spółdzielni produkcyjnej w Bielawie został wybrany jej przewodniczącym.

PRN BIELSKO-BIAŁA PRZEPROWADZA SZKOLENIE CZŁONKÓW RAD I KOMISJI

Prezydium PRN w Bielsku-Białej po przeanalizowaniu pracy członków rad i komisji oraz stwierdzeniu słabej aktywności postanowiło zorganizować narady szkoleniowe z udziałem członków terenowych rad. Ostatnio odbyła się narada szkoleniowa Komisji Finansów, Budżetu i Planu PRN z udziałem przewodniczących komisji finansowo - budżetowych gminnych rad narodowych. Na naradzie omówiono zadania komisji i jej członków, plany pracy i dotychczasową pracę. Narady prowadzą przewodniczący odnośnych komisji PRN. Następna narada odbędzie się dla komisji oświaty i kultury z udziałem przewodniczących komisji oświaty i kultury gminnych rad narodowych.

Ponadto na szczeblu gmin odbywają się narady szkoleniowe z udziałem członków prezydium i komisji. Naradę obsługuje delegat Prezydium PRN. Taka narada odbyła się już w gminie Międzyrzecze z udziałem sekretarza prezydium PRN ob. Kwaśniaka.

Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI PRACY I POMOCY SPOŁECZNEJ M.R.N. W WAŁBRZYCHU

Na terenie miasta i powiatu Wałbrzych szereg Cyganów pracuje w kopalniach, fabrykach i na roli. Celem zwiększenia opieki i umożliwienia wciągnięcia do produkcji Cyga-

nów prowadzących dotąd koczowniczy tryb życia Miejska Rada Narodowa uchwaliła dokooptowanie Andrzeja Siwaka, Cygana pracującego w PDT w Wałbrzychu do Komisji Pracy i Pomocy Społecznej.

Ob. Siwak zwrócił się z apelem do rodaków, by zaprzestali koczowniczego życia i włączyli się do produktywniej pracy przy budowie podstaw socjalizmu w Polsce.

NARADY W II ZESPOLE PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

W dniach 16 i 17 marca br. w Ośrodku Szkoleniowym Prezydium Rady Ministrów w Józefowie pod Warszawą odbyła się narada z kierownikami wydziałów ogólnych i wydziałów inspekcji prez. wojew. rad narodowych, zorganizowana przez II Zespół Prez. Rady Ministrów.

Przedmiotem narady była ocena dotychczasowej pracy wydz. ogólnych i inspekcji szczebla wojewódzkiego i powiatowego i wytyczenie nowych zadań tych wydziałów w związku z VI plenum KC PZPR.

Po sprawozdaniach kierowników wydziałów ogólnych i inspekcji z pracy w I kwartale br. referat — zawierający ocenę dotychczasowej pracy tych wydziałów i wytyczne w ich dalszej pracy na tle uchwał VI plenum KC PZPR — wygłosił Wacław Morawski, Z-ca Generalnego Dyrektora II Zespołu P.R.M.

W dyskusji nad referatem pogłębił przekonanie o konieczności przedstawienia pracy wydz. inspekcji na kontrolę wykonawstwa i podzielono się doświadczeniami na tym odcinku z dotychczasowej pracy.

W naradzie uczestniczyli dyrektorzy z Kancelarii Rady Państwa: Adamowicz i Zamościk.

*

W dniach 20 i 21 marca br. odbyła się również w Ośrodku Szkoleniowym Prez. Rady Ministrów w Józefowie narada z kierownikami wydziałów społeczno-administracyjnych prezydium wojew. rad narodowych. Referat o aktualnych zadaniach tych wydziałów wygłosił M. Broniatowski, dyrektor Biura Społeczno-Administracyjnego w II Zespole P.R.M. Na naradę przybył ob. Wicepremier Al. Zawadzki. Ob. Wicepremier w swym przemówieniu nakreślił wytyczne pracy wydz. społeczno-administracyjnych na tle stojących przed nimi zadań.

Nasi korespondenci piszą

O BRAKACH W PRACY PREZYDIÓW POWIATOWYCH RAD NARODOWYCH WOJ. LUBELSKIEGO

Kierownik Wydziału Ogólnego Prez. P.R.N. w Rzeszowie ob. Barcikowski w artykule dyskusyjnym p. t. „O niektórych brakach w pracy prezydium P.R.N.” zamieszczonym w Nr 1 „Rady Narodowej” z dnia 1. I. 1951 r. omówił znaczną część braków i niedociągnięć występujących w pracy prezydium P.R.N. Chciałbym zwrócić uwagę na niektóre dalsze braki i niedociągnięcia w pracy prezydium, a szczególnie na braki dotyczące planowania pracy i słabego powiązania prezydium z wydziałami organów zniesionych.

Zgodnie z duchem ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, scalenie organów uchwalających i kontrolnych z organami wykonawczymi ma wzmocnić i podnieść na wyższy poziom sprawność funkcjonowania nowego aparatu terenowego władzy państwowej. Zadania te można osiągnąć tylko wówczas, kiedy prezydium pracę swoją opierać będą o konkretne plany pracy i doprowadzą do pełnego powiązania prezydium z wydziałami organów zniesionych.

Słabą stroną pracy prezydium jest brak konkretnych planów pracy, które zawierałyby analizę punktu wyjściowego do pracy, wysuniętą problematykę do przeprowadzenia, środki wykonania, odpowiedzialną osobę za wykonanie oraz termin, w którym zadanie ma być wykonane. Bez takiego planu pracy prezydium nie może widzieć hierarchii potrzeb powiatu, ani też perspektywy rozwiązywania stojących przed prezydium zadań.

Nie ma planu pracy także prezydium, które porządek swoich obrad układa dopiero na posiedzeniu (w obecności członka Prez. Woj. R. N.). Punkt porządku dziennego „sprawy bieżące” stają się na takim posiedzeniu jednym z głównych punktów, choć sprawy wnoszone w ten sposób pod obrady prezydium są zupełnie nieprzygotowane. Stąd też i dyskusja nad tymi zagadnieniami wnosi bardzo niewiele, a wnioski nie zawsze są trafnie wyciągane.

Niektóre prezydium, choć stawiają na porządku swych obrad zagadnienia istotne, kapitalne (jak planowy skup zboża), to rozwiązywanie przez nie tego problemu wskazuje często na to, że akcja ta jest prowadzona bezplanowo. Zamiast przeprowadzenia analizy, oceny sytuacji na tym odcinku, ustalenia środków realizacji — prezydium załatwia tę sprawę w sposób bardzo krótki — „za wykonanie planu skupu zboża w 100% czyni się odpowiedzialnym kierownika wydziału handlu”.

Trudno także przypuszczać, że sesja wyjazdowa powiatu narodowej, która odbywała się na terenie fabryki była przemyślana i celowo zaplanowana, jeżeli prezydium zaproponowało na przewodniczącego i sekretarza sesji osoby z administracji resortów nic wspólnego nie mających z produkcją danej fabryki. Można z tego wyciągnąć następujące wnioski:

- albo sesja wyjazdowa organizowana była dla „mody”,
- albo była objęta planem pracy prezydium, ale przebieg i porządek obrad nie był przez prezy-

dium należycie przygotowany i powiązany z zakładem produkcyjnym.

Niewłaściwie planowana jest praca w prezydium, w którym przewodniczący nie ma pod swoim bezpośrednim nadzorem żadnego wydziału. Stawianie pracy w ten sposób, że „przewodniczący odpowiada za całość” jest niewłaściwe, niesłuszne.

Poważnym niedociągnięciem w planowaniu pracy prezydium P.R.N. jest brak zaplanowanych wyjazdów członków prezydium w teren. Wyjazdy takie wprawdzie mają miejsce, ale odbywają się przypadkowo, bez określonego celu i wyniki tych wyjazdów są bardzo małe.

Planowanie pracy na każdym odcinku naszego życia ma zasadnicze znaczenie i jest nieodzowną koniecznością, a na odcinku młodych organów jednolitej władzy ludowej ma znaczenie szczególne. Racjonalne planowanie pracy jest jednym z warunków podniesienia na wyższy poziom sprawności funkcjonowania aparatu terenowego władzy państwowej.

Ob. Barcikowski w omawianym artykule pisze: „Prezydium posługują się wydziałami i referatami. I właśnie umiejętność posługiwania się dobrze zorganizowanymi wydziałami i referatami jest podstawą dobrej pracy prezydium”.

Stanowisko autora jest słuszne i zgodne z duchem ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej. W praktyce jednak powiązanie wydziałów z prezydium jest jeszcze ciągle słabe, niewystarczające. Odnosi się to zwłaszcza do wydziałów organów zniesionych.

Wprawdzie kierownicy zniesionych organów zmienili swój dawny tytuł urzędowy na nowy, ich wydział stanowi jedną z komórek prezydium, ale styl ich pracy niewiele się zmienił.

Winę za ten stan rzeczy ponoszą przeważnie prezydium. Prezydium te interesują się nimi mało, nie wnikają w ich braki, zbiurokratyzowany styl pracy, ani też w ich potrzeby, których same wydziały nie są w stanie rozwiązać. Do rzadkości należą wypadki, aby przewodniczący lub członkowie prezydium skontrolowali taki wydział lub przynajmniej odwiedzili go, aby podkreślić faktyczne zespolenie władzy.

Tam, gdzie kierownik wydziału jest członkiem prezydium, tam powiązanie wydziału z prezydium jest ściślejsze, ale nie jest to wynikiem troski prezydium o nową komórkę swego aparatu, wypływa to najczęściej ze strony kierownika wydziału, który „bije się” o sprawy swego resortu.

Taka sytuacja jest poważnym brakiem w pracy prezydium P.R.N. i podważa zasadę jednolitego kierownictwa.

Stanisław Kowalczyk

członek Prezydium Woj. R. N.
w Lublinie

JAK PRACUJE KOMISJA GOSPODARKI KOMUNALNEJ DZIELNICOWEJ RADY NARODOWEJ WARSZAWA — PÓLNOC (Żolibórz)

Komisja Gospodarki Komunalnej DRN Warszawa-Północ liczy 13 członków, z czego 6 radnych i 7 aktywistów z komitetów blokowych. Pod względem zawodowym Komisja ma następujący skład: 4 robotników (ślusarz, zbrojarz, betoniarz i elektryk), 4-ch inżynierów budowlanych, 1 kobieta — przedst. L. K. i 4-ch pracowników administracji.

Komisja posiedzenia odbywa systematycznie co tydzień w piątek od g. 18-ej do wyczerpania porządku obrad.

Przeciętna frekwencja członków Komisji 90%. Praca Komisji oparta jest na planie kwartalnym z rozbiorem na tygodnie, gdzie poszczególne zadania powierzono imiennie zespołom członków Komisji z określeniem terminu wykonania.

Komisja organizowała odprawy: 1) z przewodniczącymi komitetów blokowych w sprawie wytypowania domów do remontu natychmiastowego i w drugiej kolejności oraz omówienia przebiegu remontu, 2) odprawę z przewodniczącymi komisji remontowych przy Kom. Blokowych (omówiono dopilnowanie remontu), 3) odprawy z załogami remontowymi na terenie budów, a to celem polepszenia, usprawnienia i przyspieszenia remontów przy współudziale przedstawicieli rady zakładowej, kierownictwa budowy i Podstawowej Organizacji Partyjnej.

Całokształt swej pracy Komisja oparła głównie na pracy w terenie, zespołów kontrolnych po 2—3 osoby, które realizowały poszczególne zadania. Co tydzień, 3—4 tego rodzaju zespoły przeprowadzały w terenie sprawdzanie przebiegu prowadzonych remontów, stanu zagrożenia budynków, badania wniesionych zażaleń mieszkańców i wykonywały zlecenia prezyd. D.R.N. oraz Prezydium St. R. N. (odbiór obiektów remontowanych).

W roku 1950 Komisja nadzorowała remont 49 budynków z funduszu F.G.M. należących do Zarządu Nier. Miej., Spółdzielni Mieszk., oraz prywatnych, zamieszkałych przez świat pracy, wszystkie powyżej 9 lokali.

Do planu na rok 1951 Komisja G.K. wytypowała do remontu w pierwszym rzędzie domy zagrożone, z których mieszkańcy mieli być eksmitowani, ogółem z F.G.M. — 57 oraz funduszu Z.N.M. — 46, z czego na kwartał I — 13.

Dla usprawnienia pracy Komisja przy udziale przedstawiciela Miej. Przedsięb. Remont. Bud. podzieliła dzielnicę na 6 rejonów. Rejony przydzielono członkom Komisji (po dwu), którzy są w stałym kontakcie z komisjami remont.-bud. przy komitetach blokowych, nadzorują przebieg remontów, a następnie składają sprawozdania na posiedzeniu Komisji Gospodarki Komunalnej. Założono specjalną kartotekę domów remontowanych, gdzie członkowie Komisji Gosp. Komunal. wpisują przebieg prac remontowych.

W wypadku dostrzeżonych uchybień Kom. Gosp. Komunal. wzywa kierowników budów, którym wytyka błędy.

W wyniku narad roboczych w terenie oraz odpraw Komisji Gosp. Komunal. z kierownictwem robót — przyspieszono i usprawniono pracę M.P.R.B., co pozwo-

liło na zrealizowanie planu w 100%, poważnie zlikwidowano pijaństwo i bumelanctwo.

Komisja Gosp. Komunal. była stale w bezpośrednim kontakcie ze społeczeństwem.

Obecnie dla odciążenia i usprawnienia prac Kom. G. K. postanowiono w czasie każdego posiedzenia odelegować po 2 członków Komisji w godzinach od 18 — 20 do przyjmowania interesantów, z tym, że zebrany materiał po godzinie 20 będzie przekazywany na bieżącym posiedzeniu Komisji do rozpatrzenia wniesionych zażaleń.

W ciągu roku 1950 Kom. G. K. przeprowadziła na swoim terenie szczegółową analizę gospodarki Z.N.M., dokonując lustracji poszczególnych domów, w wyniku czego szereg niedociągnięć zostało usuniętych.

Szczególną uwagę Komisja zwróciła na opieszłą pracę trzech spółdzielni remontowo-budowlanych, które ze swych zadań nie wywiązały się należycie.

Na wyróżnienie w znaczeniu ujemnym zasługuje Spółdzielnia Remontowo-Konserwacyjna na Żoliborzu za swą przewlekłą pracę remontową przy ul. Pęcickiej 23, sprawę tej Spółdzielni skierowano do prokuratora.

Sporządzono wykaz domów zagrożonych celem przewaterowania zamieszkujących.

Komisja G. K. opracowała ankietę dla Kom. Blok. w sprawie szczegółowego opisu braków: w budynkach, urządzeniach wodociągowych i kanalizacji, oświetlenia ulic, stanu nawierzchni ulic i chodników. Ostatnio K.G.K. stawia do rozpracowania zagadnienie zagęszczenia mieszkań.

Materiału do pracy Komisja znajduje b. wiele przez bliski kontakt ze społeczeństwem i instytucjami usługowymi.

Wszystkie posiedzenia K.G.K. są wypełnione żywym materiałem, a członkowie mają pełne przeświadczenie, że praca ich jest owocna.

Feliks Jankowski

Członek Komisji G. K.
DRN Warszawa Północ

PRN W BRODNICY TROSZCZY SIĘ O CZŁOWIEKA PRACY

Styczniowa wyjazdowa sesja w Brodnicy odbyła się w świetlicy Zespołu PGR w Karbowie i poświęcona była usprawnieniu działalności służby zdrowia, podniesieniu stanu sanitarno-higienicznego powiatu oraz walce z alkoholizmem.

W sesji brali udział przedstawiciele powiatowej i terenowych komisji zdrowia, przedstawiciele rad zakładowych oraz ponad 80 zaproszonych gości.

Sprawozdania składali:

- 1) lekarz pow. Dr Truszyński,
- 2) Wicedyrektor Szpitala Powiatowego ob. Andrzejewski,
- 3) Kierownik Kolumny Sanitarnej Wilangowski,
- 4) Z-ca Kierownika ZLP-u Mamel,
- 5) Pełnomocnik Oddziału P.C.K. Laskowski.

Sprawozdania wykazały, że na odcinku służby zdrowia powiat brodnicki ma szereg osiągnięć. W tej chwili powiat posiada odbudowany szpital, który pomieścić może 130 łóżek etatowych. Dalsza jego rozbudowa trwa. Przy Szpitalu czynne są przychodnie chirurgiczna i wewnętrzna oraz ambulatorium analityczne.

Zaopatrzenie Szpitala w instrumenty jest dostateczne. Posiada on bardzo dobrze urządzoną i wyposażoną salę operacyjną, 2 roentgeny, lampę kwarcową, diatermię, solux i inne. Obsada lekarzy niewystarczająca.

Na terenie powiatu czynne są 3 okręgowe i 3 gminne ośrodki zdrowia, z czego 2 obsadzone są stałymi lekarzami. Zaznaczyć należy, że do 1939 roku powiat posiadał zaledwie jeden słabo urządzony Ośrodek Zdrowia w Brodnicy. Przy Ośrodku w Brodnicy czynne są dwie karetki pogotowia ratunkowego z dyżurem przez całą dobę.

Wszystkie gminy obsadzone są zawodowymi położnymi, co spowodowało znaczne zmniejszenie śmiertelności niemowląt, której przyczyną niejednokrotnie była t. zw. „babska“ pomoc przy porodzie.

Przy Szpitalu Powiatowym zorganizowana została Komisja Lekarska, ustalająca termin niezdolności do pracy ubezpieczonych, przez co zaoszczędzono pracownikom trudu wyjazdu przed Komisję do Grudziądza.

W celu zaopatrzenia ludności w dostateczną ilość czystej i zdrowej wody, naprawiono urządzenia wodociągowe oraz naprawiono wzgl. wybudowano 212 pomp i studni publicznych.

Z.L.P. w Brodnicy uruchomił zakład kąpielowy z wannami i natryskami, a w perspektywie jest urządzenie zakładów kąpielowych przy ośrodkach zdrowia w Jabłonowie i Wrockach.

Na terenie powiatu czynne są 3 apteki uspołecznione i 4 drogerie spółdzielcze, obecnie dobrze zaopatrzone.

W trosce o zdrowie młodzieży szkolnej w ub. r. dokonano 24.778 oględzin dzieci szkolnych, a ponadto ruchome ekipy lekarskie badały dzieci na koloniach i półkoloniach.

Oddział P.C.K. w Brodnicy przeszkolił na odcinku sanitarnym na kursach I stopnia 705 osób, na kursach II stopnia 141 osób i na kursach III stopnia — tj. dla przewodników zdrowia — 31 osób. W akcji szkolenia sanitarnego powiat brodnicki zajął pierwsze miejsce w skali województwa bydgoskiego. W planie szkolenia na rok 1951 przewiduje się przeszkolenie I, II i III stopnia — 3650 osób. Ta liczba realnie zaważy na podniesieniu poziomu sanitarno-higienicznego powiatu brodnickiego.

Po ożywionej dyskusji Powiatowa Rada Narodowa powzięła uchwałę, zobowiązującą aparat służby zdrowia do szczegółowego badania chorych, zwiększenia ilości wyjazdów ambulansów ruchomych i ekip lekarskich do spółdzielni produkcyjnych, PGR-ów i gromad oddalonych od ośrodków zdrowia, oraz do przeprowadzenia masowego prześwietlenia młodzieży szkolnej przeciw gruźlicy i innym chorobom. Ponadto zobowiązano lekarzy do otoczenia troskliwą opieką higienistów kolonijnych i przeszkolonych przewodników zdrowia na wsi. Apteczki w PGR-ach, spółdzielniach produkcyjnych i gromadach winny być zaopatrzone w najniezbędniejsze lekarstwa i środki opatrunkowe.

W ośrodkach zdrowia Jabłonowo, Górzno i Nieżywiec postanowiono urządzić izby porodowe oraz uruchomić potrzebną ilość żłobków przy większych zakładach pracy.

W dalszym ciągu omawiano sprawę walki z alkoholizmem.

Prezydium P.R.N. w swoim czasie zwróciło się do organizacji masowych i komisji radzieckich o przygo-

towanie swych wniosków odnośnie do walki z alkoholizmem.

Na podstawie przedstawionych wniosków i projektów Powiatowa Rada Narodowa wprowadziła na terenie całego powiatu zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych we wszystkie dni (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 8 do 16 włącznie. Ponadto na wniosek Pow. Komisji Oświaty i Kultury uchwalono stosować surowe kary w stosunku do osób winnych sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wysokoprocentowych młodzieży do lat 18 oraz uczęszczającej do szkół niższych i średnich.

P. R. N. zobowiązała wszystkie terenowe i zakładowe komitety przeciwalkoholowe do aktywniejszej pracy na odcinku uświadamiania społeczeństwa o zgubnych następstwach nadużywania alkoholu. Kierownicy szkół zobowiązani zostali do prowadzenia pogadek wśród młodzieży szkolnej na temat szkodliwych skutków alkoholu dla zdrowia człowieka. Postanowiono również ograniczyć ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a dla młodzieży szkolnej — urządzić bezalkoholowy zakład żywienia zbiorowego.

Na podstawie powyższej uchwały Prezydium P.R.N. zlikwidowano koncesje na sprzedaż alkoholu wysokoprocentowego, wydane wszystkim prywatnym zakładom gastronomicznym na terenie całego powiatu. Ponadto zlikwidowano 14 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, położonych w bliskości szkół, urzędów i zakładów pracy.

Powyższe ograniczenie pomimo krótkiego terminu (obowiązuje od 6.I. 1951 r.) dało już pozytywne wyniki, szczególnie dało się zauważyć w organizowaniu zabaw i wieczorków bezalkoholowych, a ponadto zmniejszyła się ilość doniesień za opilstwo wzgl. za zakłócenie spokoju publicznego.

Poniższe zestawienie najdobitniej obrazuje dotychczasowe osiągnięcia na tym odcinku.

W IV-tym kwartale ub. r. ukarano za opilstwo 21 osób, z czego w miesiącu grudniu — 7. Za zakłócenie spokoju publicznego (w stanie nietrzeźwym) w IV kwartale ub. r. 11 osób, z czego w grudniu 4 osoby.

W okresie od 1 stycznia br. do 15 lutego br. wpłynęły 3 doniesienia za opilstwo i 3 doniesienia za zakłócenie spokoju publicznego, przy czym w pierwszej połowie lutego żadnych doniesień o powyższych wykroczeniach nie było.

Jest nadzieja, że przy współdziałaniu organizacji masowych, komisji i przy należytej kontroli — plaga pijactwa na terenie naszego powiatu zostanie całkowicie przezwyciężona.

L. Nowak
Sekretarz Prez. PRN
w Brodnicy

TRIN GRUDZIĄDZ NAWIĄZUJE ŁĄCZNOŚĆ Z MŁODZIEŻĄ

W trosce o nawiązanie łączności z młodzieżą, a w szczególności o właściwy rozwój szkolnictwa zawodowego przygotowującego kadry dla gospodarki narodowej Miejska Rada Narodowa w Grudziądzu odbyła ostatnią swoją sesję w auli Liceum Mechanicznego. Najważniejszym punktem obrad były sprawy szkolnictwa zawodowego.

Radni i licznie zebrana młodzież szkolna z zainteresowaniem wysłuchali na wstępie sprawozdania dyrekcji

Liceum Mechanicznego, dotyczącego rozwoju tejże szkoły. Mimo poważnego zniszczenia obiektów szkolnych, już w dniu 3 września 1945 r. odbyły się pierwsze egzaminy wstępne do Liceum Mechanicznego.

Początkowo nauka odbywała się w trudnych warunkach. Poza nauką młodzież i nauczyciele zajmowali się również naprawą budynków.

W roku 1946 odbudowano budynek szkolny. Zwiększa się liczba uczniów, powstają nowe warsztaty szkolne.

Przy końcu 1946 r. — czynnych było już 5 maszyn i 33 stanowiska ślusarskie. W następnych latach dokonano remontu dalszych zniszczonych maszyn i narzędzi.

W chwili obecnej warsztaty szkolne posiadają 180 stanowisk ręcznych, 35 stanowisk maszynowych i 10 stanowisk w biurze technicznym.

Warunki pracy w szkole poprawiły się z chwilą otrzymania dodatkowego pomieszczenia w budynku przy ul. Matejki; obiekt ten został całkowicie odbudowany w roku 1950.

Dziś młodzież zdobywa coraz lepsze wyniki w nauce, o czym świadczy fakt, że w końcu roku szkolnego 1949/50 tylko 1% uczniów nie otrzymał promocji.

Z dużą pomocą przychodził szkole Komitet Rodzicielski przez udzielanie pomocy finansowej oraz wychowawczej. Komitet Opiekuńczy natomiast nie wykazywał żadnej aktywności.

W roku bieżącym szkoła otrzymała dwa dalsze internaty. Przebywa tu 212 chłopców i 9 dziewcząt. Osobną formę pomocy finansowej dla uczniów stanowią stypendia, wynoszące miesięcznie 4.650 zł.

Jako najpilniejsze zadania na najbliższą przyszłość dyrekcja Liceum Mechanicznego wysuwa: powiększenie ilości stanowisk warsztatowych, unowocześnienie parku maszynowego, dostarczenie najkonieczniejszych maszyn do produkcji, wyposażenie warsztatów elektrycznych w niezbędne maszyny oraz laboratoriów chemicznych w konieczny sprzęt i pomoce naukowe, zmobilizowanie czynników terenowych do propagandy na rzecz pozyskania większej liczby dziewcząt do zawodów przemysłowych, uzyskanie kredytów na kapitalne remonty budynku przy ul. Warszawskiej, uzyskanie kredytów na założenie instalacji piorunochronowej, umieszczenie szkoły podstawowej w innym budynku, uzyskanie innego pomieszczenia na internat mieszczący się w budynku wojskowym oraz uzyskanie dla szkoły co najmniej trzech inżynierów-mechaników, jednego inżyniera-elektryka i dwóch inżynierów-chemików.

W sprawozdaniu swym o rozwoju na terenie liceum organizacji szkolnej ZMP przewodniczący Kociela stwierdza m. in.:

„Nasza młodzież coraz więcej czerpie z doświadczeń Komsomołu i wychowuje się na prawdziwych patriotów, budowniczych lepszej przyszłości“.

Na podstawie sprawozdań Komisji Oświaty i Kultury odnośnie kontroli w szkołach zawodowych, rada przyjęła do wiadomości szereg wniosków Komisji, zmierzających do poprawy sytuacji szkolnictwa zawodowego.

W dyskusji zabrało głos szereg mówców. Radny Sontowski zażądał natychmiastowego usunięcia b. dyrektora Liceum Mechanicznego z zajmowanego 12-pokojowego mieszkania służbowego i przydzielenia pokoiów nauczycielom liceum.

Radny Hajec, poruszając skład socjalny uczniów, stwierdził pominięcie w sprawozdaniu dyrekcji nazwisk przodowników pracy i nauki oraz życia sportowego. Dla częściowego złagodzenia trudności lokalowych szkół za-

wodowych, radny Hajec proponuje połączenie dwóch szkół ogólnokształcących, zajmujących oddzielne budynki i umieszczenie ich w jednym gmachu.

Radny Stegliński stwierdza brak krytyki i samokrytyki w sprawozdaniu dyrektora.

Radny Augustyniak uważa park maszynowy szkół zawodowych za niewystarczający i krytykuje DOSZ za nierównomierne rozdzielanie maszyn. Np. Liceum Mechaniczne we Włocławku posiada już 3 młoty pneumatyczne, gdy tymczasem Grudziądz nie otrzymał dotychczas żadnego. Ponadto wnosi o utworzenie szkoły, która dostarczałaby fachowców z zakresu urządzeń studniarsko-pompiarskich.

Radny Zawadzki mówiąc o brakach i niedociągnięciach grudziądzkich szkół zawodowych, wina za to DOSZ, która nie otoczyła należyłą opieką szkolnictwa zawodowego.

Uczeń Liceum Mechanicznego — Dekarczyk upomina się o uruchomienie autobusu w godzinach porannych dla umożliwienia dogodnego dojazdu uczniom z Tarpna do szkoły, dalej wysuwa wnioski o przeznaczenie jednego budynku (możliwie przy ul. Czarneckiego) na internat, o założenie hydrantów w warsztatach i na boisku Liceum Mechanicznego, o spowodowanie zwiększenia przydziału maszyn i o utworzenie wydziału silników spalinowych.

Uczeń Kwiatkowski omówił działalność samorządu na terenie szkoły, zapewniając, że uczniowie Liceum Mechanicznego włączą się do pracy nad wykonaniem Planu 6-letniego.

Dyrektor Liceum Administracyjno-Gospodarczego — Wojciechowski, uwypuklając znaczenie szkolnictwa administracyjno-gospodarczego, wnosi o uwzględnienie w planie inwestycyjnym budowy gmachu dla tegoż liceum.

Zast. przewodniczącego Prezydium MRN — Dąbrowski stwierdził, że czynniki nadrzędne nie interesowały się należycie zagadnieniem szkolnictwa zawodowego. Zapewnia dalej, że Prezydium rozpatrzy możliwości usprawnienia komunikacji na linii Tarpno — Dworzec, a odnośnie urządzenia internatu w domu przy ul. Czarneckiego stwierdza, że obiekt nie nadaje się na internat. Wszystkie inne postulaty, wysunięte przez ucznia Dekarczyka, zostaną przez Prezydium rozpatrzone i w miarę możliwości pozytywnie załatwione. Następnie zast. przewodniczącego Prezydium poświęcił kilka uwag zachowaniu się młodzieży szkolnej w miejscach publicznych, apelując, by zachowanie się było zawsze nacechowane grzecznością i uprzejmością. Wreszcie w imieniu MRN złożył młodzieży podziękowanie za dotychczasowy wkład i osiągnięcia w wykonaniu zadań Planu 6-letniego, życząc jednocześnie dobrych wyników w nauce i pracy.

Przedstawiciel DOSZ-u Grzegoszewski podkreśla, że narada na sesji nad sprawami szkolnictwa zawodowego będzie miała pozytywny wynik, gdyż pozwoliła uwidocznić braki i niedociągnięcia. Odnośnie organizowania nowych szkół względnie utrzymania szkół mających ulec likwidacji, DOSZ będzie zbierała opinię z terenu i przedłoży je władzom nadrzędnym, gdyż plan rozmieszczenia szkół rozpatrywany jest centralnie.

Przewodniczący obrad w podsumowaniu dyskusji stwierdził, że spodziewał się innego, bardziej rzeczowego przedstawienia sprawy szkolnictwa zawodowego przez przedstawiciela DOSZ-u, który w swoich wywodach starał się złączyć całokształt zarzutów skierowa-

nych pod adresem DOSZ-u, zwłaszcza jeżeli chodzi o sprawę b. dyrektora ob. Sowy. Dalej przewodniczący zapewnił ze swej strony młodzież, że MRN i jej Prezydium zawsze i wszędzie stanie w obronie interesów młodzieży

Dowodem tego były powzięte w końcu sesji uchwały MRN zmierzające do dalszej poprawy sytuacji szkolnictwa zawodowego na terenie Grudziądza.

I tak uchwalono wystąpić m. in. z wnioskiem o utworzenie w Grudziądzu Technikum Odlewniczego i Technikum Przemysłu Drzewnego oraz zasadniczej szkoły introligatorskiej.

Powzięto również uchwałę utrzymania i pozostawienia w Grudziądzu Liceum Odzieżowego, które posiada doskonałe warunki lokalowe, dobrze wyposażone warsztaty oraz bierze udział w masowej produkcji zaspokajając potrzeby miejscowego Domu Towarowego i MHD. Ponieważ wykonanie powyższych zamierzeń napotyka na duże trudności lokalowe, Miejska Rada Narodowa uchwaliła również wystąpić z wnioskiem o budowę co najmniej dwóch zaprojektowanych w Planie 6-letnim nowych szkół zawodowych oraz dwóch budynków na internaty dla młodzieży męskiej i żeńskiej.

H. Gostomczyk

Kier. Wydz. Ogól. Prez. MRN
Grudziądz

KOMITETY BLOKOWE W KRAKOWIE

Podstawą istnienia Komitetów Blokowych w Krakowie jest uchwała Miejskiej Rady Narodowej z dnia 28.II.1950 r., zawierająca „Statut Organizacyjny Komitetów Blokowych“ oraz na zasadzie tej uchwały przeprowadzone wybory.

Miasto podzielono na 555 bloków i mieszkańcy każdego z bloków dokonali wyboru Komitetu, złożonego z 7 członków i 3 zastępców. Organizacjami nadrzędnymi w stosunku do Komitetów Blokowych są Rejonowe Komitety Blokowe, w skład których wchodzi przewodniczący 10 do 15 Komitetów Blokowych i Obwodowe Komitety Blokowe, które składają się z przewodniczących Rejonowych Komitetów. Obwodowemu Komitetowi przewodniczy członek M.R.N., wybrany na to stanowisko przez Miejską Radę Narodową. Obwodowe Komitety Blokowe odpowiadają swym zasięgiem administracyjnemu podziałowi miasta na Obwody i jest ich 10.

Tych 10 radnych tworzy w łonie M.R.N. Miejską Komisję do Spraw Komitetów Blokowych, na której czele stoi Przewodniczący Prezydium M.R.N.

W ten sposób w drodze hierarchicznej organizacji powiązано Komitety Blokowe jak najściślej z Miejską Radą Narodową. Ważne uchwały MRN i jej polecenia są szybko i sprawnie przenoszone przez członków M. Komisji do Spraw Komitetów Blokowych w dół za pośrednictwem ogniw pośrednich. Ten sposób okazał się w praktyce korzystny, tym bardziej, że nie ma potrzeby zwoływać za każdym razem wielkich zebrań wszystkich przewodniczących Komitetów Blokowych z całego miasta. Z drugiej strony droga inicjatywy oddolnej jest również ułatwiona i dogodna, gdyż Komitety Blokowe mogą wnioski, uwagi i zażalenia mieszkańców bloku przekazać każdej chwili Rejonom, a przewodniczący Rejonowych Komitetów, których jest

47, komunikują się stale z Miejską Komisją do Spraw Komitetów Blokowych i Wydziałami Prezydium MRN. Zebrania ogólne przewodniczących i sekretarzy wszystkich Komitetów Blokowych są zwoływane regularnie raz w miesiącu dla omówienia z M. Komisją do Spraw Komitetów Blokowych spraw organizacyjnych i w celach instruktazu. Ponadto zwoływano zebrania ogólne Komitetów dla powierzenia im szczególnie ważnych akcji doraźnych (jak pomoc przy wymianie pieniędzy i Narodowym Spisie Powszechnym z okazji II Światowego Kongresu Pokoju i akcji zbiórki podarków dla dzieci koreańskich). Frekwencja na zebraniach jest bardzo duża, a akcje powierzone Komitetom przeprowadzone w zupełności.

Komitety Blokowe są przedstawicielami mieszkańców bloku i reprezentują ich interesy wobec administracji domów i wobec władz i urzędów. Z drugiej zaś strony są społecznym aparatem pomocniczych Miejskiej Rady Narodowej jako organu władzy w Państwie Ludowym i wiążą masy obywateli z Radami. Same jednak Komitety nie są władzą ani urzędem, ale organizacją społeczną i z tego ich charakteru wynika ich zakres i sposób działania.

Zakres działania wyznaczony został w wymienionej uchwale MRN zawierającej „Statut Organizacyjny“, sposób zaś działania podają instrukcje M. Komisji do Spraw Komitetów Blokowych, których dotychczas wydano dwie. Przepisy powyższe określają oczywiście tylko ramy działalności komitetów, sama zaś działalność przybiera konkretne formy zależnie od potrzeb mieszkańców bloku, środków i pomysłów jakimi dysponuje Komitet. Niektóre Komitety ograniczają się do zasadniczych swych obowiązków jak rozliczenie czynszów i świadczeń ubocznych z administracją i przestrzeganie porządku na terenie realności oraz zabieganie o konieczne remonty, inne natomiast podejmują inne jeszcze czynności jak: prowadzą akcję kulturalno-oświatową i kształcenie ideologiczne, organizują sądownictwo polubowne między poważnionymi mieszkańcami i odciążają w ten sposób, do pewnego stopnia, sądy i referaty kwaterunkowe, organizują pierwszą pomoc w nagłych wypadkach; propagują walkę z alkoholizmem i przestępczością itp., inne wreszcie prowadzą szerszą działalność: zakładają wspólnym wysiłkiem biblioteki, ogródki dziecięce, urządzają w ramach samopomocy akcję badania dzieci itp. Poza tym wszystkie komitety wykazują dobre rezultaty w wykrywaniu analfabetów i zachęcaniu ich do pracy nad sobą.

Są jednak w Krakowie i takie komitety, na szczęście nieliczne, które nie przejawiały dotychczas żadnej działalności i istnienie ich pozostało tylko na papierze. Sekretariat M. Komisji do Spraw Komitetów Blokowych, przydzielony do Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Prezydium MRN prowadzi dokładną ewidencję personalną wszystkich Komitetów i ułatwia Komisji wnikiwanie w przyczyny bezczynności Komitetów i uaktywnienie ich.

Poważna większość Komitetów Blokowych bezpośrednio po wyborach, a jeszcze przed ich zatwierdzeniem przez MRN podjęła samorzutnie działalność na swoich terenach i okazało się, że od dawna istniała konieczność tego rodzaju instytucji. Małe zainteresowanie się właścicieli realności i ich administratorów stanem nieruchomości i używalności pomieszczeń, nie należąca obliczana opłaty za świadczenia dodatkowe,

nienależycie pod względem sanitarnym utrzymane urządzenia itp przyczyniły się do powstania tej konieczności. Przede wszystkim jednak nowe warunki bytowania mas pracujących, coraz szerzej obejmująca demokratyzacja życia powoduje pobudzenie i zaktywizowanie jak najszerzych sfer.

Należy podkreślić, że Komitety Blokowe wyrabiają sobie wśród społeczeństwa Krakowa poważny autorytet; udało im się załatwić cały szereg trudnych i drażliwych spraw, które mogły być przedmiotem długotrwałych procesów. Strony wezwane przez komitet poddały się dobrowolnie jego rozstrzygnięciu.

Sam autorytet często jednak nie wystarcza, zawsze trafiają się obywatele: administrator, dozorca czy lokator, którzy, wiedząc, że komitety blokowe nie są władzą i zarządzenie ich choćby oparte na woli większości, nie pociągają za sobą sankcji, stają się oporni i nie poddają się zarządzeniom. Instrukcje przewidują takie wypadki i pouczają komitety, że należy wówczas zwrócić się do wskazanej władzy, która ponowi żądanie komitetu (np. nakaze administratorowi rozliczyć się wobec komitetu), a niewykonanie tego zarządzenia pociągają za sobą automatycznie sankcje karne. W ten sposób Prezydium MRN popiera czynności Komitetów i udziela im pośrednio części swej władzy.

Skład Komitetów Blokowych w Krakowie pod względem socjalnym przedstawia się następująco:

pracowników fizycznych 52%, umysłowych 43%, rzemieślników 2½%, innych 2½%.

W ten sposób wydobywa się z ukrycia i uaktywnia politycznie i społecznie wielką ilość nieczynnych dotąd, a nadających się do pracy społecznej obywateli, przy czym nie mała rolę w wychowaniu tych nowych kadr odgrywa charakter pracy Komitetów tak bezpośrednio związanej z codziennymi problemami życia.

Nie można jednak zapominać, że komitety są organizacją czysto społeczną i niechętnie wyręczają czynnik urzędniczy w jego funkcjach administracyjnych (mieliśmy sposobność przekonać się o tym przy rozprawianiu przez Komitety Blokowe regulaminu porządkowo-sanitarnego, który ma być wywieszony w bramach realności), dlatego też należy unikać zlecania im takich czynności, aby nie zniechęcić ich w ich właściwej pracy. Członkowie Komitetów to ludzie pracujący, zajęci cały dzień w produkcji lub biurach, swój wolny czas poświęcają pracy społecznej i w związku z tym na trudności natrafia doręczanie wezwań na zebrania komitetów blokowych czy rejonowych, szczególnie w terenach rozległych na peryferiach miasta, gdzie członkowie Komitetów mieszkają w znacznych od siebie odległościach. Na wzywianie przez pocztę przewodniczący nie ma funduszy. Chcielibyśmy wiedzieć, jak w innych miastach radzą sobie z takim problemem, jak również skąd komitety biorą pieniądze na zakup pieczętek, materiałów kancelaryjnych itp

M. Waligóra

Przewodniczący Prezydium

Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie.

EWIDENCJA RADNYCH, CZŁONKÓW KOMISJI I PREZYDIÓW RAD NARODOWYCH ORAZ ICH PRACY

(Głos w dyskusji)

Omówiony na str. 22 Nr 1 „Rady Narodowej“ z dn. 1.I.1951 r. wzór ewidencji radnych, członków komisji i członków prezydium rad narodowych, uważam za dość wyczerpujący. Należałoby go jednak uzupełnić danymi o odległości i warunkach dojazdowych od miejsca zamieszkania danego członka do siedziby prezydium rady, a to dla orientacji przy sporządzaniu likwidacji kosztów podróży na posiedzenia. Dlatego proponuję pozycję „Uwagi“ oznaczyć kolejnym numerem 12, a w to miejsce pod pozycją 11 wstawić: a) Odległość od miejsca zamieszkania do siedziby prezydium . . . km., b) dojazd . . . (koleją autobusem, kołowy).

Odnosnie zaś projektu ewidencji udziału radnych oraz członków komisji rady w sesjach — posiedzeniach, to po pierwsze uważam taką formę ewidencji za niecelową i zbędną, a po drugie — podany wzór za nieudany.

Przede wszystkim wzór ewidencji obejmujący radę i wszystkie komisje razem jest przez to dość skomplikowany i nieprzejrzysty. Zgrupowanie rady narodowej i wszystkich komisji stałych w jedną ewidencję pozornie usprawnia pracę, bo rada i wszystkie komisje mieszczą się w jednej ewidencji, lecz, co jest istotne, nie daje należytego poglądu na stopień aktywności odnośnego organu (rady wzgl. komisji), t. j. tego, co nas najbardziej w tej ewidencji może interesować.

Ewidencja nie powinna być samą dla siebie, tj. bezcelowym powtórzeniem czegoś, co możemy łatwo odnaleźć, pomijając ewidencję, lecz powinna służyć jakemuś celowi i zawierać dane grupujące szereg czynności zarejestrowanych w wielu aktach, które w sumie mogą dać pogląd na pewne zagadnienie. W danym przypadku powinno chodzić o zagadnienie aktywności organów rad narodowych, komisji i ich członków. Prowadzona na miesięcznej karcie ewidencja danych tych nam nie da. Jakże praktycznie dane miesięczna ewidencja może nam dać? — Te jedynie, że w danym miesiącu ów członek był albo nie był na posiedzeniu i jeśli nie był, to usprawiedliwił się czy nie. Dane te nie mniej szybko możemy wyszukać w protokołach posiedzeń rady i każdej komisji.

Mam wrażenie, że ewidencja powinna być tak opracowana, by dawała nam odpowiedzi na dwa zasadnicze pytania: 1) jak pracuje dany organ terenowy (rada czy komisja), tj., czy spełnia warunek częstotliwości posiedzeń i 2) jak aktywny jest członek danego organu, tj. czy bywa na wszystkich posiedzeniach, ewent. jak często posiedzenia opuszcza i czy usprawiedliwia się.

Wiemy, że według postanowień art. 9 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej i § 12 uchwały Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powołania i działalności komisji rad narodowych rady narodowe szezebla gminnego i wszystkie komisje rad narodowych mają obowiązek odbywania posiedzeń co najmniej raz na miesiąc, rady zaś wyższych stopni mogą być zwoływane na sesje w odstępach dłuższych.

Jeśli zatem chcemy mieć pogląd na aktywność wymienionych organów i ich członków, winniśmy objąć wzrokiem większy niż miesiąc okres czasu, a więc — uważam — okres całego roku. Tylko w takiej ewidencji można będzie naprawdę zobaczyć, jak na przestrzeni roku pracowały organa rady narodowej i członkowie tych organów; w jakich miesiącach odbyły posiedzenia, a w jakich zaniedbały ten obowiązek, ile razy z rzędu dany członek nie był na posiedzeniu i czy każdorazowo usprawiedliwił swoją nieobecność. Uważam więc, że celem osiągnięcia tych danych nie trzeba prowadzić specjalnej miesięcznej ewidencji według zaprojektowanego wzoru, lecz trzeba — jeśli chodzi o aktywność rady i komisji oraz aktywność członków danego organu prowadzić roczne, oddzielne dla każdego organu, nieskomplikowane listy obecności na posiedzeniach, według takiego na przykład wzoru:

Dla lepszej przejrzystości adnotacje o nieobecności powinny być czynione odmiennym atramentem.

We wzorze ewidencji podano między innymi, że członek rady XX oznaczony L. p. 1 należy do Komisji Finansów, Budżetu i Planu, Komisji Zdrowia, Komisji Gospodarki Komunalnej i Komisji Pracy i Pomocy Społecznej, a więc do czterech komisji. Choć uchwała Rady Państwa z dn. 12.V.1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powołania i działalności komisji rad narodowych nie przewiduje żadnych ograniczeń, to jednak uważam, że aby członkowie rady mogli pracować aktywnie w komisjach, nie powinni być obciążeni obowiązkiem pracy w kilku komisjach, bowiem doświadczenie wykazało, że zawodowi społecznicy, którzy należeli do wielu organizacji społecznych, z nielicznymi może wyjątkami, nigdzie dobrze nie pracowali. Według mego zdania, członek rady powinien brać

Lista obecności

radnych
członków komisji Rady Narodowej
na posiedzeniach Rady
Komisji w roku

L. p.	Nazwisko i imię	Daty posiedzeń i podpisy obecnych lub adnotacje		
		15. 1. 51	23. 2. 51	i t. d.
1	Szykuła Michał	(-) M. Szykuła	Usprawiedliwiony	
2	Nowak Władysław	Usprawiedliw.	(-) W. Nowak	
3	Nowak Ludwik	Nieusprawiedliw.	(-) L. Nowak	

Natomiast jeśli by chodziło o ewidencję aktywności danego członka na terenie rady i zarazem komisji, do których on należy, to powinniśmy ewidencję ich udziału w posiedzeniach wszystkich organów zamieścić na indywidualnej karcie ewidencyjnej (wzór Nr 1). Dlatego należałoby w podanym wzorze układ danych strony I i strony II odpowiednio ścieńczyć, by zmieścić ewidencję obecności danej osoby na posiedzeniach organów, do których ona należy.

Druga strona karty ewidencyjnej miałaby wyglądać tak:

udział w pracy jednej tylko, a w wyjątkowych okolicznościach, najwyżej — dwu komisji stałych.

Jeśli chodzi o ewidencję udziału członków rady i komisji w pracach tych organów, pod kątem widzenia ewidencji jako środka pobudzającego do aktywności członków opieszających, o której wspomina Ob. Sznek w Nr 8—9—10 „Rady Narodowej“ z 1950 r. (str. 35), to ewidencja taka, celem spełnienia swego zadania powinna być publicznie ogłaszana, przypuszczalnie w taki sam dowcipny sposób, jaki stosuje Powiatowa Rada Narodowa w Łowiczu, a który Ob. Sznek przytoczył w swoim artykule.

DATY POSIEDZEŃ I ADNOTACJE O OBECNOŚCI:							
Rada narodowa:				Komisja			
Data posiedzenia	Adnotacja	Data posiedzenia	Adnotacja	Data posiedzenia	Adnotacja	Data kontroli	Adnotacja
15. 1. 51	Obecny			7. 1. 51	Obecny		
23. 2. 51	Usprawiedl.			18. 2. 51	Usprawiedl.	13. 2. 51	P. Z. G. S.
15. 3. 51	Nieuspraw.			10. 3. 51	Nieuspraw.		

Florian Łagosz

Sekretarz Prezydium PRN
w Wolsztynie, woj. poznańskie

Z działalności rad w ZSRR**Plan pracy Komitetu Wykonawczego
Wengerowskiej Rady Rejonowej**

(Skrót tłumaczonego artykułu z „Izwestii”, Nr 53 z 6 marca 1951 r.)

Publikujemy plan pracy Komitetu Wykonawczego Wengerowskiej Rady Rejonowej Delegatów Ludu Pracującego Okręgu Nowosybirskiego na kwiecień — czerwiec 1951 roku.

...W sporządzaniu planu brały udział setki ludzi radzieckich, wprowadzonych w wielostronną działalność rady rejonowej. Rejonowy Komitet Wykonawczy umiejętnie wykorzystuje ich twórczą aktywność, prowadzi wielką pracę w dziedzinie wychowania kadr radzieckich. Aktyw Rady wykorzystuje swe bogate doświadczenie w praktycznej pracy planowania, przygotowuje zagadnienia do rozpatrzenia przez Komitet Wykonawczy Rady Rejonowej, bierze czynny udział w realizacji narkreślonych planów...

Komitet Wykonawczy Wengerowskiej Rady Rejonowej Delegatów Ludu Pracującego planował i dawniej swą pracę. Jednak analiza planów za czwarty kwartał 1950 roku i pierwszy kwartał tego roku wykazała istotne braki. Z zaplanowanych na październik — grudzień ubiegłego roku 44 spraw (po pięć spraw na każde z trzech posiedzeń w miesiącu Komitetu Wykonawczego — czy nie za dużo?) rozpatrzono wszystkich 23, a samorzutnie „wskoczyło” na porządek dzienny jeszcze... 100 spraw, uprzednio nie przewidzianych. Obok spraw zasadniczych, planowane były i drugorzędne, które mogły i powinny być zdecydowane przez kierowników oddziałów Komitetu Wykonawczego. Poprzednie plany pracy Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej nie zawsze były powiązane z pracą delegatów i stałych komisji Rady. Nie było w nich uprzednio określone, kto ponosi odpowiedzialność za przygotowanie tych czy innych spraw i mało poświęcano uwagi tak ważnemu zagadnieniu, jak kontrola wykonania już powziętych decyzji.

Po wyborach do rad miejscowych w grudniu ubiegłego roku skład Rady Rejonowej został w znacznym stopniu odnowiony.

Bardzo ciekawe są dyrektywy, które wyborcy dali delegatom do Rady Rejonowej.

Oto niektóre, najbardziej typowe z tych dyrektyw:
— Wybudować nowy klub we wsi Pierwsze Sybircewo.

— Otworzyć ósmą klasę w siedmioklasowej szkole wsi Mieńszykowo.

— Wybudować elektrownię na rzece Ust — Izess.

— Otworzyć szpital miejscowy we wsi Urez.

— Wysunąć wobec obwodu zagadnienie budowy typowych warsztatów w Mieńszykowskiej i Sybircewskiej Stacji Maszyn i Traktorów.

— Zazielenić wieś Krasnosielsk.

— Wybudować magazyny we wsiach Drugie Sybircewo i Tyczkino.

Jak w lustrze odbiły się w tych nakazach wymagania i dezyderaty ludu pracującego dalekiego rejonu syberyjskiego.

Te i inne wnioski wyborców Komitet Wykonawczy Rady Rejonowej uogólnił i przekazał do oddziałów

z poleceniem opracowania konkretnych środków dla ich realizacji.

Nowowybrana Rada od samego początku skierowała swoją działalność na wykonanie głównego zadania, określonego przez wytyczne Partii i Rządu o odbudowie i rozwoju hodowli bydła i przerobu tłuszczów w Stepie Barabińskim obwodu nowosyberyjskiego.

Chociaż rejon dużo zrobił i w sprawie wykonania tych zaleceń Rządu, lecz pewne braki jeszcze dawały znać o sobie. Stała Komisja Rady Rejonowej dla Rolnictwa sygnalizowała o zaniedbaniach prac na fermach hodowli rasowego bydła w kołchozach, o niedostatecznym udziale stacji maszyn i traktorów w mechanizacji pracochłonnych procesów hodowli bydła.

Życie uporczywie narzucało konieczność sporządzenia perspektywicznego planu pracy Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej, takiego planu, który by się wyróżniał dalekowzrocznością, maksymalną konkretnością i zabezpieczał pomyślne wykonanie i przekroczenie wykonania zadań Partii i Rządu.

Do sporządzenia takiego planu na miesiące kwiecień — czerwiec 1951 r., Komitet Wykonawczy przystąpił na początku lutego.

Podstawowe zagadnienia planu.

Zwołać zgodnie z Konstytucją RSFRR sesje Rady Rejonowej Delegatów Ludu Pracującego i wnieść do rozpatrzenia następujące sprawy:

5 kwietnia

1. Wykonanie budżetu rejonowego za 1950 r. i zatwierdzenie budżetu na rok 1951.

2. Sprawozdanie z działalności Wengerowskiej Rady Wiejskiej Ludu Pracującego.

20 czerwca

1. Przebieg wykonania rolnego i kołchozowego budownictwa w rejonie.

2. Środki zmierzające do przeprowadzenia zbioru plonów i przygotowania zapasów produktów rolnych w kołchozach i sowchozach rejonu w 1951 r.

3. Sprawozdanie z pracy stałej komisji dla spraw oświaty ludowej i pracy kulturalno-oświatowej.

Na posiedzeniach Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej Delegatów Ludu Pracującego rozpatrzyć sprawy:

Treść	Odpowiedzialni za przygotowanie	Treść	Odpowiedzialni za przygotowanie
3 KWIETNIA Sprawozdanie z pracy Rejonowego Oddziału Rolnictwa	Przewodniczący Rejonowego Komitetu Wykonawczego Sewastianow i stała Komisja Rolna Rady.	Wyniki współzawodnictwa socjalistycznego kołchozów w zakresie hodowli bydła i podniesienia wydajności (na 1 maja 1951 r.)	Oddział Rolnictwa.
Sprawa kulturalno-bytowej obsługi ludności w okresie wiosenno-letnim robót rolnych.	Kierownicy oddziałów Rejonowego Komitetu Wykonawczego.	23 MAJA Środki zmierzające do przedterminowego wykonania planu produkcji przez olejarnie.	Pełnomocnik Ministerstwa Zaopatrzenia i rejonowy związek spożywców.
Plan wewnątrz-gospodarczy urzędzenia rolniczego połączonych kołchozów.	Oddział Rolnictwa.	Wykonanie dyrektyw wyborców w Riamowskiej Radzie Wiejskiej.	Instruktorzy Rejonowego Komitetu Wykonawczego.
13 KWIETNIA Sprawozdanie z pracy Komitetu Wykonawczego Drużej Sybircewskiej Rady Wiejskiej.	Brygada Rejonowego Komitetu Wykonawczego.	Rozwój hodowli koni w kołchozach rejonu.	Oddział Rolnictwa.
Rozpowszechnienie przodującego doświadczenia kołchozu „Dobrowolec“ odnośnie hodowli roślin okopowych i jarzyn pastewnych.	Główny agronom Oddziału Rolnictwa Sawinkin.	3 CZERWCA Stan prac w rejonie w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.	Sekretarz Komitetu Wykonawczego Tamborowcew.
Praca Szypicyńskiego Ośrodka Zdrowia.	Oddział Ochrony Zdrowia.	Przebieg wykonania umowy Sybircewskiej Stacji Maszyn i Traktorów z kołchozami.	Główny agronom Oddziału Rolnictwa.
23 KWIETNIA Przejście na utrzymywanie na pastwiskach bydła w kołchozach i sowchozach rejonu.	Oddział Rolnictwa	13 CZERWCA Przebieg wykonania uchwały Rady Rejonowej „O środkach zmierzających do organizacyjno - gospodarczego umocnienia kołchozów rejonu w kołchozach „Dobrowolec“ i im. Kalinina.	Przewodniczący Komisji Planowania Nieżdanowa i stała Komisja Rolna.
Urządzenia komunalne wsi Krasnosielsk	Oddział Budownictwa Wsi i Kołchozów.	O zaspokajaniu potrzeb kulturalno - bytowych robotników i pracowników w Ust - Łamieńskim Sowchozie.	Delegaci Rady Rejonowej Szczerbin i Kaminina.
3 MAJA O perspektywicznym rozwoju przemysłu miejscowego rejonu.	Rejonowa Komisja Planowania i stała Komisja Przemysłu Miejsowego.	23 CZERWCA Zaopatrywanie kołchozów w paszę.	Oddział Rolnictwa.
Doświadczenia z pracy traktorowej i rolniczej brygad w Kołchozie im. Stalina.	Główny agronom Oddziału Rolnictwa Sawinkin.	Wyniki roku szkolnego i spraw przygotowania szkół rejonu do nowego roku szkolnego.	Oddział Oświaty Ludowej.
13 MAJA Przebieg siewów wiosennych w kołchozach rejonu.	Oddz. Rolnictwa i dyrektorzy stacji traktorów.	Środki dotyczące wprowadzenia zasiewów traw i pasz w kołchozach.	Oddz. Rolnictwa i starsi agronomowie stacji maszyn i traktorów.

Praca masowa

4 kwietnia	Seminarium kierowników oddziałów Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej Delegatów Ludu Pracującego.	8 kwietnia	Narada kierowników oddziałów Komitetu Wykonawczego łącznie z członkami stałych komisji Rady Rejonowej o środkach usprawnienia pracy aparatu oddziałów Rejonowego Kom. Wykonawczego.
1—3 i 7—10 czerwca	Trzydniowe seminarium przewodniczących i sekretarzy rad wiejskich (według odrębnego planu)	10 kwietnia	Narada aktywu radzieckiego nad zagadnieniem kulturalno-bytowego zaspokajania potrzeb ludu pracującego.
18 — 25 czerwca	Połączone seminaria przewodniczących stałych komisji rad wiejskich.	Druga dekada kwietnia	Rejonowa narada brygadzystów brygad uprawy roli w kołchozach i brygad traktorowych stacji maszyn i traktorów.

Jak był sporządzony plan

W pierwszej naradzie, którą można nazwać przygotowawczą, brali udział pracownicy, zajmujący kierownicze stanowiska w Rejonowym Komitecie Wykonawczym i jego oddziałach, przewodniczący stałych komisji, delegaci Rady Rejonowej, specjaliści. Przewodniczący Komitetu Wykonawczego tow. Sewastianow zaproponował im przemyśleć sprawę i wnieść propozycje do planu biorąc za podstawę konieczność gruntownej reorganizacji pracy w związku z przeprowadzonym niedawno łączeniem kółchozów.

Drugą naradę, na której 60 jej uczestnikom przedstawiony został sporządzony próbny szkic planu kwartalnego, poprzedzały posiedzenia stałych komisji Rady Rejonowej i narady w oddziałach Komitetu Wykonawczego. Na tych to naradach zostały opracowane poszczególne zagadnienia, łączone następnie w plan ogólny.

Praca drugiej narady była najbardziej owocna. Obecni na niej byli specjaliści gospodarki rolnej, przewodniczący kółchozów i rad wiejskich, robotnicy przemysłu miejscowego, delegaci i członkowie stałych komisji Rady Rejonowej. Projekt planu poddany został wszechstronnej dyskusji, uczestnicy narady wnosili do niego swoje zmiany i uzupełnienia.

Do planu prac Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej nie weszły niektóre sprawy, mające ważne życiowo znaczenie dla Rejonu, chociaż niektóre z nich figurują i w nakazach — dyrektywach wyborców.

Sprawy te nie zostały włączone do planu, ponieważ rozstrzygnięcie ich zależy od organów radzieckich w obwodach i republikach. Wspominaliśmy już o nakazie wyborców, by przedstawić organizacjom obwodowym sprawę budowy typowych warsztatów stacji maszyn i traktorów. Rejonowy Komitet Wykonawczy nie jest w stanie zrealizować własnymi siłami drugiego nakazu wyborców — o budowie mostu na rzece Tartas. Stary most został zniszczony przez powódź, nowego nie wybudowano. Potrzebny tu jest duży most, który będzie drogą kosztował. Jest on położony na drodze o znaczeniu dla całej republiki.

14 lutego Komitet Wykonawczy Rady Rejonowej przyjął plan z wprowadzonymi do niego poprawkami. 24 lutego kolejna sesja Rady Rejonowej zatwierdziła ten plan pracy.

Wychowanie kadr

Specjalny rozdział planu poświęcony jest organizacyjno-masowej pracy Komitetu Wykonawczego Rady Rejonowej.

Tutaj wchodzi seminaria i narady różnej tematyki dla rozmaitych kategorii pracowników radzieckich. Jedne z nich mają na celu umocnienie dyscypliny państwowej

i ulepszenie zaspokojenia potrzeb ludu pracującego przez aparat Rejonowego Komitetu Wykonawczego. Do takich należy na przykład wyznaczona na 8 kwietnia narada kierowników oddziałów Komitetu Wykonawczego łącznie z członkami stałych komisji Rady Rejonowej. Inne, jak na przykład, rejonowe narady brygad uprawy roli kółchozów i brygad traktorowych stacji maszyn i traktorów powinny stać się trybuną wymiany doświadczeń w pracy, doświadczeń dotyczących produkcyjnej współpracy. Trzecie, w rodzaju seminariów dla przewodniczących stałych komisji lub też przewodniczących i sekretarzy rad wiejskich poświęcone są podniesieniu teoretycznego przygotowania i kwalifikacji praktyków — pracowników rad miejscowych.

Wszystkie one jednak, niezależnie od formy, prowadzą do rozwiązania jednego ważnego zadania — wychowania kadr radzieckich, spowodowania bardziej aktywnej ich pracy w sprawach rejonu.

Programy, według których prowadzone będą zajęcia seminaryjne, już są zatwierdzone przez Rejonowy Komitet Wykonawczy i Rejonowy Komitet Partii. Są one opracowane przy udziale doświadczonych propagandzistów Rejonu i mają zapewnioną współpracę kierowników, lektorów i konsultantów. Programy te przewidują i odczyty o sytuacji międzynarodowej — oraz opracowanie zagadnień teoretycznych: „Pochodzenie państwa i prawa“, „Podstawowe zasady radzieckiego zarządu państwowego“, „Miejscowe organa władzy państwowej“. Wiele miejsca pozostawiono na praktyczne zagadnienia budownictwa radzieckiego: „Organizacja kontroli wykonania“, „O praktycznym przeprowadzeniu sesji rad wiejskich i wiejskich zebrań gromadzkich“ itd.

Komitet Wykonawczy Wengerowskiej Rady Rejonowej zyskał niemało doświadczenia w pracy organizacyjno-masowej. Wychowanie kadr aktywu radzieckiego prowadzi się tutaj systematycznie, a nie od przypadku do przypadku. W drugim kwartale bieżącego roku Rejonowy Komitet Wykonawczy będzie kontynuował tę pracę, ściśle ją łącząc z kolejnymi zadaniami, znajdującymi wyraz w planie.

✱

Nowy kwartalny plan pracy jest dziełem twórczej, zbiorowej pracy wiejskich i rejonowych pracowników, delegatów, specjalistów, praktyków z różnych dziedzin gospodarki narodowej Wengerowskiego Rejonu. Nie ma w nim spraw zmyślonych. Na tym polega jego żywotność i siła. Wengerowcy nie przeładowali planu dużą ilością przedsięwzięć. Skupili oni całą uwagę na sprawach głównych i decydujących. I to czyni plan realnym. Sporządzając plan, patrzyli oni naprzód, trzeźwo i śmiało wkraczali w przyszłość.

Przeгляд ustawodawstwa

W okresie sprawozdawczym ukazały się numery Dziennika Ustaw R.P. od 13 do 15.

Dziennik Ustaw Nr. 13 z dnia 12 marca 1951 r. zawiera:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie zaszeregowania osób, które pobierają lub pobierały uposażenie emerytalne z funduszków samorządowych odpowiednich grup uposażenia (poz. 100).

Dziennik Ustaw Nr. 14 z dnia 14 marca 1951 r. zawiera m. in.:

Ustawę z dnia 26 lutego 1951 r. o organizacji władz w dziedzinie komunikacji. (poz. 108).
Ustawę z dnia 26 lutego 1951 r. o terenowej obronie przeciwlotniczej. (poz. 109).
Ustawę z dnia 26 lutego 1951 r. o podatkach terenowych. (poz. 110).

Dziennik Ustaw Nr. 15 z dnia 17 marca 1951 r. zaw.era: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lutego 1951 r. w sprawie ustalenia tabeli stanowisk, kwot uposażenia zasadniczego oraz dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników finansowych. (poz. 118);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 marca 1951 r. w sprawie zniesienia terenowych władz nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Państwa. (poz. 119).

W Monitorze Polskim w tymże okresie czasu zostały ogłoszone następujące uchwały, zarządzenia, instrukcje i okólniki władz naczelnych o ogólniejszym znaczeniu:

Okólnik Ministra Finansów z dnia 31 stycznia 1951 r. w sprawie przeliczenia na nowy pieniądz wpłat dokonanych przez płatników podatków. (M.P. Nr. A-18, poz. 241);

Uchwała Rady Ministrów Nr. 131 z dnia 28 lutego 1951 r. w sprawie programu prac statystyczno-sprawozdawczych na rok 1951. (M.P. Nr. A-19, poz. 244);

Uchwała Prezydium Rządu Nr. 118 z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie zasad prowadzenia stołówek pracowniczych i tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego. (M.P. Nr. A-19, poz. 246);

Zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 24 lutego 1951 r. w sprawie przekazania prezydium wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) uprawnień do zatwierdzenia cen na niektóre artykuły wytwarzane przez państwowy przemysł miejscowy, a sprzedawane w detalicznej sieci obrotu handlowego. (M.P. Nr. A-20, poz. 254);

Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1951 r. o trybie uchwalania i rozpatrywania budżetów terenowych na rok 1951. (M.P. Nr. A-21, poz. 260);

Uchwała Rady Ministrów Nr. 81 z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania budżetu Państwa na rok 1951. (M.P. Nr. A-21, poz. 261);

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 1951 r. w sprawie sposobu przedterminowej wypłaty odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości oraz kontroli zużycia sum przedterminowo wypłaconych wywłaszczonemu. (M. P. Nr. A-21, poz. 264);

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lutego 1951 r. w sprawie przepisów o wykonywaniu budżetu Państwa oraz o rachunkowości w zakresie finansowania inwestycji objętych planem inwestycyjnym 1951 r. (M.P. Nr. A-21, poz. 265)

Zarządzenie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 5 marca 1951 r. w sprawie przekazania Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych powiatowym radom narodowym. (M.P. Nr. A-21, poz. 266);

Uchwała Prezydium Rządu Nr. 178 z dn. 10 marca 1951 r. w sprawie wiosennej akcji sanitarno-porządkowej w 1951 r. (M.P. Nr. 22, poz. 268).

ORGANIZACJA PAŃSTWOWEGO PRZEMYSŁU TERENOWEGO

Jednym z podstawowych założeń ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 130) było ustalenie zasady, że do rad narodowych należy kierowanie na swoim terenie działalnością gospodarczą.

W celu realizacji tej zasady oraz dla zapewnienia sprawnego zaopatrzenia ludności w artykuły masowego spożycia, produkowane przez drobny przemysł państwowy, Prezydium Rządu w uchwale z dnia 3 lutego 1951 r. (Monitor Polski Nr A-13, poz. 181) ustaliło następujące zasady organizacji państwowego przemysłu terenowego:

Zakłady, których produkcja przeznaczona jest bezpośrednio na potrzeby miejscowej ludności oraz na potrzeby przemysłu kluczowego, znajdującego się w najbliższym zasięgu terenowym, zostaną przekazane pod zarządek rad narodowych. W bezpośrednim zarządzie

Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości pozostaną tylko te zakłady, których charakter produkcji wymaga centralnego kierownictwa. Zakłady te będą zorganizowane w przedsiębiorstwa podległe zarządom branżowym, powołanym w ramach CUDW.

Przekazanie radom narodowym zakładów podlegających ich zarządowi powinno nastąpić w terminie do dnia 31.XII.1951 r. w trybie uchwały Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1951 r., Instrukcja Nr 13, w sprawie zasad i trybu przekazywania radom narodowym niektórych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji spośród podległych dotąd ministrom i innym urzędom centralnym (Monitor Polski Nr A-130, poz. 1623).

Zakłady przemysłowe będą zorganizowane jako powiatowe (miejskie) lub wojewódzkie przedsiębiorstwa przemysłu terenowego.

Przedsiębiorstwa powiatowe (miejskie) powinny obejmować wszystkie zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie powiatu lub miasta, których produkcja przeznaczona jest w zasadzie na zaspokojenie potrzeb ludności danego powiatu lub miasta. W powiatach lub miastach, liczących większą ilość zakładów przemysłu terenowego można w zależności od potrzeby tworzyć kilka przedsiębiorstw branżowych lub o pokrewnym profilu produkcyjnym.

Wojewódzkie przedsiębiorstwa przemysłu terenowego powinny obejmować zakłady, których produkcja przeznaczona jest na zaspokojenie potrzeb ludności więcej niż jednego powiatu oraz znajdujących się na terenie województwa przedsiębiorstw, instytucji lub urzędów.

Przedsiębiorstwa te organizowane będą:

- jako przedsiębiorstwa jednozakładowe, oparte o zakłady posiadające warunki do usamodzielnienia lub
- jako przedsiębiorstwa wielozakładowe, obejmujące zakłady blisko siebie położone o jednolitym lub pokrewnym profilu produkcyjnym.

Prezydium wojewódzkich rad narodowych, na rzecz których nastąpiło przekazanie zakładów, tworzyć będą stopniowo w terminie do dnia 31 grudnia 1951 r. przedsiębiorstwa przemysłu terenowego.

Dla koordynacji i kontroli przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego wojewódzkie rady narodowe utworzą w najbliższym czasie wojewódzkie zarządy przemysłu terenowego oraz bezpośrednio zarządy zakładów produkcyjnych do czasu zorganizowania tych zakładów w nowe przedsiębiorstwa.

Szczegółowe zasady organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw i zakładów nadzorowanych przez wojewódzkie zarządy przemysłu terenowego określi zarządzenie Ministra Finansów, wydane w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości.

PRZEKAZYWANIE ROLNICZYM SPÓŁDZIELNIOM PRODUKCYJNYM NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH

W celu uproszczenia trybu postępowania w sprawach przekazywania rolniczym spółdzielniom produkcyjnym państwowych nieruchomości rolnych rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1951 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 77) ustaliło poniższe zasady:

Do orzekania w tych sprawach powołane jest prezydium wojewódzkiej rady narodowej właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

Rolnicza spółdzielnia produkcyjna, która ubiega się o przekazanie nieruchomości rolnej, stanowiącej własność Państwa, powinna zgłosić odpowiedni wniosek do prezydium wojewódzkiej rady narodowej za pośrednictwem prezydium powiatowej rady narodowej.

Wniosek powinien zawierać wskazanie nieruchomości z określeniem jej powierzchni, opisem granic — w miarę możliwości — z dołączeniem szkicu sytuacyjnego, dalej — wskazanie posiadacza nieruchomości, oraz wymienienie przynależności i zasiewów, jakie spółdzielnia chce przejąć łącznie z nieruchomością.

Odpis wniosku o przekazanie przesyła prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydział rolnictwa i leśnictwa) do wiadomości posiadaczowi nieruchomości, wyznaczając mu miesięczny termin na oświadczenie. Orzeczenie może zapaść dopiero po upływie tego terminu, przy czym przy orzekaniu powinny być rozważane zgłoszone w terminie wnioski posiadacza. Przekazanie gruntów o powierzchni ponad 50 ha oraz innych nieruchomości, których wartość szacunkowa łącznie z przynależnościami z wyłączeniem gruntów przekracza 300.000 zł, odbywa się za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przekazanie nieruchomości następuje w zarząd i bezpłatne użytkowanie; przekazanie przynależności i zasiewów następuje na własność za cenę i na warunkach określonych w decyzji o przekazaniu.

Rolnicza spółdzielnia produkcyjna nie przejmuje odpowiedzialności za ujawnione w księdze wieczystej obciążenia z tytułu praw rzeczowych ograniczonych oraz praw i roszczeń osobistych.

Wyceny nieruchomości oraz zasiewów dokonuje się zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1950 r. w sprawie ustalenia norm szacunkowych dla nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 234 i Nr 52, poz. 482) z tą zmianą, że do wartości szacunkowej nie dolicza się sumy wyrównawczej.

Oszacowania przynależności dokonuje się po zasięgnięciu opinii komisji szacunkowej w składzie: przedstawiciela prezydium powiatowej rady narodowej, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, jako przewodniczącego oraz po jednym przedstawicielu gminnej rady narodowej i Związku Samopomocy Społecznej, przy udziale — w razie potrzeby — rzeczoznawcy, powołanego przez przewodniczącego. Komisja wydaje opinię po wysłuchaniu przedstawicieli dotychczasowego posiadacza oraz spółdzielni, o ile się zgłoszą.

Od decyzji w sprawie przekazania przysługuje stronom prawo odwołania się w terminie 14 dni do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Na podstawie prawomocnej decyzji o przekazaniu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydział rolnictwa i leśnictwa), które orzekało w sprawie, ustali w osobnej decyzji termin objęcia nieruchomości przez spółdzielnię w faktyczne władanie. Termin powyższy powinien być uzgodniony, w miarę możliwości, z dotychczasowym posiadaczem i ustalony w taki sposób, aby ciągłość produkcji rolnej w przekazywanej nieruchomości została utrzymana oraz aby spółdzielnia mogła rozpocząć uprawę we właściwym czasie.

Decyzję, o której wyżej mowa, doręcza spółdzielni w uroczystej formie delegat prezydium wojewódzkiej lub powiatowej rady narodowej na zwołanym w tym celu posiedzeniu zarządu spółdzielni.

Ustalenie uroczystej formy wręczenia spółdzielni decyzji o objęciu nieruchomości w faktyczne władanie ma na celu podkreślenie popierania przez Państwo interesów gospodarczych spółdzielni produkcyjnych, których organizowanie powoduje przebudowę ustroju rolnego.

Z objęcia przez spółdzielnię nieruchomości w faktyczne władanie spisuje się protokół zdawczo-odbiorczy, który podpisują przedstawiciele dotychczasowego posiadacza i spółdzielni oraz delegat prezydium wojewódzkiej lub powiatowej rady narodowej.

Należność za składniki majątkowe przekazane odpłatnie (przynależności do gruntów) spółdzielnia zapłaci w dziesięciu równych ratach rocznych. Pierwsza rata płatna jest w miesiącu październiku roku następnego po objęciu nieruchomości w faktyczne władanie.

Wyżej opisanego postępowania nie stosuje się do gruntów, na których znajdują się przedsiębiorstwa przemysłowe (młyny, kaszarnie, tuczarnie itp.).

ROBOTY ROZBIÓRKOWE W 1951 R.

Uchwała Prezydium z dnia 3 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-4, poz. 48) ustaliła zasady kontynuowania robót rozbiórkowych w 1951 r.

Dla terenowych organów władz mają istotne znaczenie w szczególności następujące postanowienia.

Pracami akcji robót rozbiórkowych kieruje Pełnomocnik Akcji Robót Rozbiórkowych z siedzibą w Warszawie, podległy Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli.

Pełnomocnik organizuje i prowadzi akcję odzysku cegły przy pomocy odpowiednich wydziałów w prezydiach rad narodowych.

Rozbiórki prowadzone w ramach powyższej akcji powinny w miarę możliwości stanowić fragment przygotowania terenu pod budowę obiektów w planie 6-letnim.

Spis obiektów do rozbiórki sporządzają właściwe prezydia rad narodowych.

Roboty rozbiórkowe prowadzić będą właściwe jednostki prezydiów rad narodowych oraz przedsiębiorstwa budowlane i remontowo budowlane sektora społecznego, z którymi zawarte zostaną stosowne umowy.

Rozdział cegły rozbiórkowej nastąpi według rozdzielnika, który ustali Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego. Rozdzielnik ten uwzględni przydział cegły do dyspozycji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej na potrzeby prezydiów rad narodowych w wysokości 10% ogólnie zaplanowanej ilości cegły.

Akcja rozbiórkowa powinna dostarczyć w przybliżeniu około 500 milionów sztuk cegły.

Kwalifikowanie innych materiałów uzyskanych z rozbiórki poza cegłą co do możliwości ich użytkowania bez procesów przetwarzania przeprowadzać będą komisje terenowe składające się z przedstawicieli: a) prezydium właściwej rady narodowej, b) Pełnomocnika Akcji Rozbiórkowej, c) właściwej placówki handlu społecznego.

FRZYWRÓCENIE ZAKAZU WYWOZU MIENIA RUCHOMEGO Z ZIEM ODZYSKANYCH

W związku ze zniesieniem zakazu wywozu mienia ruchomego z obszaru Ziem Odzyskanych stwierdzono godzącą w interesy mas pracujących spekulację tym mieniem.

Wobec tego rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1951 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 98) przywróciło zakaz wywozu mienia ponemieckiego z Ziem Odzyskanych.

Zakaz ten jednak nie ma zastosowania do wywożonego z obszaru Ziem Odzyskanych mienia ponemieckiego:

1) będącego w posiadaniu władz, przedsiębiorstw, zakładów i innych instytucji państwowych oraz społecznych, jak również przedsiębiorstw pozostających pod zarządem państwowym z tym jednak, że wywóz maszyn i urządzeń przemysłowych może nastąpić jedynie po uzgodnieniu z prezydium wojewódzkiej rady narodowej;

2) stanowiącego własność osób opuszczających obszar Ziem Odzyskanych na podstawie przeniesienia służbowego przez władze centralne.

W tym ostatnim przypadku wywóz może nastąpić na podstawie zezwolenia prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

Ponadto w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach prezydium wojewódzkiej rady narodowej może udzielić zezwolenia na wywóz w innych okolicznościach.

ZAKRES WSPÓLDZIAŁANIA W AKCJI RATOWNICZEJ STRAŻY POŻARNYCH

Zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 29 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-11, poz. 166) unormowało przewidziany w ustawie o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. R. P. Nr 6 poz. 51 z 1950 r.) obowiązek współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych.

Ustala się, że współdziałanie w akcji ratowniczej polega w szczególności na:

1) niezwłocznym zaalarmowaniu przy użyciu wszelkich dostępnych środków w razie wybuchu pożaru najbliższej straży pożarnej lub najbliższego organu M.O., a na terenie gmin sołtysa, jak też na niezwłocznym zaalarmowaniu mieszkańców zagrożonego pożarem budynku;

2) niezwłocznym przystąpieniu przez osoby będące na miejscu pożaru bez czekania na przybycie straży pożarnej, w sposób w danych warunkach możliwy, do akcji ratowniczej; — do czasu przybycia straży pożarnej akcją kieruje obecny na miejscu przedstawiciel M.O., sołtys lub podsołtys, a w razie ich nieobecności każdy, kto objął samorzutnie kierownictwo akcji;

3) niezwłocznym wykonywaniu przez osoby będące na miejscu pożaru wszelkich zarządzeń wydawanych przez kierującego akcją ratowniczą;

4) udostępnieniu wszelkich dróg i gruntów do przejścia osób oraz przejazdu pojazdów biorących udział w akcji ratowniczej;

5) dostarczaniu posiadanych środków przewożonych potrzebnych dla przewozu na miejsce akcji straży pożarnych, sprzętu przeciwpożarowego, wody itp.;

6) pełnieniu warty dla ochrony przeciwpożarowej.

Władze terenowe w zakresie ochrony przeciwpożarowej posiadają następujące uprawnienia i obowiązki: Gminna bądź miejska rada narodowa może, o ile szczególne warunki tego wymagają, wprowadzić obowiązek pełnienia przez ludność nocnych wart przeciwpożarowych. W okresie żniw i omłotów gminna rada narodowa może ze względu na szczególny okres niebezpieczeństwa pożarowego wprowadzić również obowiązek pełnienia wart dziennych.

Wykonanie obowiązku pełnienia warty polega na czuwaniu nad przeciwpożarowym bezpieczeństwem powierzonego rejonu i niezwłocznym alarmowaniu o powstałym pożarze lub jego zagrożeniu.

Tryb wyznaczania wartowników, sposób pełnienia służby wartowniczej i maksymalny czas jej trwania, oraz prawa i obowiązki wartowników zostaną określone odrębnym regulaminem Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

Prezdia gminnych oraz miejskich rad narodowych na wniosek komendanta straży pożarnej wyznaczają właścicieli i użytkowników pojazdów konnych i mechanicznych do pogotowia przewozu straży pożarnych i sprzętu przeciwpożarowego na miejsce akcji ratunkowej i z powrotem. Powyższe zarządzenia powinny określać, kiedy i w jakich warunkach, jak też do jakiego miejsca wyznaczony właściciel lub użytkownik pojazdu obowiązany jest je dostarczyć.

W czasie pożaru komendant straży pożarnej lub inna osoba kierująca oddziałem straży pożarnej mogą zajmować środki transportowe dla przewozu sprzętu przeciwpożarowego, jeśli to jest niezbędne dla akcji przeciwpożarowej, a będące w rozporządzeniu środki są niewystarczające.

Głosy prasy

AKCJA SIEWNA

Przygotowania do wiosennej akcji siewnej rozpoczęto w powiecie Biela Podlaska od pierwszych dni roku bieżącego. Odbyła się w Białej konferencja Prezydium PRN z aktywnym udziałem gmin celem przeanalizowania wytwórczości rolnej w skali powiatu i przyjęcia zadań produkcyjnych na gminy.

Zasadnicze znaczenie dla zrealizowania powziętych planów posiada racjonalny przydział nawozów sztucznych, kwalifikowanie ziarna siewnego oraz środków grzybo i owadobójczych.

W nawozy sztuczne rolnictwo powiatu jest już zabezpieczone w 75 proc. Co do nasion, sytuacja przedstawia się

znacznie lepiej niż w roku 1950, gdyż zarówno PGR jak i gospodarstwa indywidualne mogą dysponować większymi partiami selekcyjonowanego ziarna siewnego. Dążąc do jak najszerzej popularyzacji wysokowartościowych zasiewów, prowadzi się w dużym zakresie wymianę zboża konsumpcyjnego na zboże siewne — w stosunku 110 kg za 100 kg. Daje to małaorolnym i średniorolnym możliwość zwiększenia na terenie swych gospodarstw wydajności z hektara. Wydział Rolnictwa PRN dokłada starań, ażeby w br. wszystko ziarno siewne było zaprawione dla ochrony przed niebezpieczeństwem chorób i szkodników roślinnych.

Dla usprawnienia akcji rozdziału maszyn w sezonie wiosennym kierownictwa SOM-ów zobowiązały się zawrzeć

do 1 marca br. odpowiednie umowy ze spółdzielniami produkcyjnymi i ogółem mało i średniorolnych chłopów oraz przygotować w tymże terminie plany swej pracy. Jak wynika z dokonanych ostatnio lustracji, SOM-y są przygotowane do akcji w 90 proc. natomiast POM-y niemal już w pełnych 100 proc.

Została jednocześnie zorganizowana pomoc sąsiedzka. Ustalone na zebraniach chłopów mało i średniorolnych projekty pomocy sąsiedzkiej otrzymały akceptację odnośnych GRN, które przyjęły odpowiedzialność za należyte przeprowadzenie tej akcji.

(Życie Mazowieckie Nr 74)

Najważniejszym punktem obrad drugiej sesji PRN w Wejherowie było omówienie przygotowań do akcji siewnej. Rolnictwo powiatu morskiego uzyskało pomoc od państwa w nawozach sztucznych, maszynach rolniczych, nasionach selekcyjnych, środkach ochrony roślin, kredytach itd. Powiat morski otrzymał w br. nawozów azotowych o 12 proc. więcej niż w r. ub., nawozów fosforowych o 3 proc. więcej. Liczebność parku traktorowego w porównaniu w roku ubiegłym wzrosła o 41 proc.

Chłopi w gminach Wielki Dominierz oraz Krokowa, jak stwierdzono na sesji, rozumieją znaczenie dobrego przeprowadzenia kampanii siewnej. Wyrazem tego jest zobowiązanie podniesienia wydajności z ha. Dziewięć gromad — Gowino, Gościcino, Góra, Orle, Bolszewo, Ciechocino, Ustarbówo, Sopieszyno i Warszawo — podjęło apel Spławia, zobowiązując się podnieść wydajność z ha o 20—30 proc.

Obrady wykazały liczne braki w przygotowaniach do akcji siewnej. Gminne kasy spółdzielcze nie wszędzie poinformowały chłopów o istniejących możliwościach kupna ziarna kwalifikowanego, nawozów sztucznych i o terminie ich rozprowadzenia. Dotyczy to gromad: Orle, Bieszkowice, Boże Pole, Strzebielin, Zarnowiec, Wierzchucino, Karwia, Domatów itd. Nie we wszystkich gromadach sołtysi i aktywi gromadzki dokonali lustracji sprzętu i siewników w gospodarstwach chłopskich. Nie uczyniono tego w Lebczu, Gnieździewie, Darzłubiu, Słowosynie, Szemudzie, Pomieczynie, Skrzepczu, Smolnie itd. Prezydium gminnych rad narodowych niewiele zrobili w dziedzinie zorganizowania pomocy sąsiedzkiej, od której zależy w poważnym stopniu wykonanie planu siewów.

(Głos Wybrzeża Nr 68)

OŚWIATA I KULTURA

Walka z przestępczością wśród młodzieży i analiza pracy komitetów rodzicielskich były tematem publicznego posiedzenia Komisji Oświaty wrocławskiej M.R.N.

O wielkim zainteresowaniu sprawami, omawianymi na zebraniu świadczy fakt, iż obszerną salę posiedzeń M.R.N. w Sukiennicach wypełniło kilkaset osób spośród nauczycielstwa, członków komitetów rodzicielskich oraz przedstawicieli dzielnicowych podkomisji oświaty.

Obszerny referat na temat walki z przestępczością nieletnich wygłosiła sędzia Eugenia Juran, która stwierdziła, że o przestępczości nieletnich decyduje ustrój i środowisko. W ustroju kapitalistycznym, w przeciwieństwie do socjalistycznego przestępczość nieletnich ma szczególnie podatny grunt do rozwoju. W Polsce Ludowej przestępczość nieletnich, jakkolwiek jest jeszcze stosunkowo duża z powodu deprawacji dzieci w okresie wojennym, stale maleje. Tros-

ko Państwa Ludowego o człowieka stworzenie młodzieży odpowiednich warunków wychowawczych i nauki: stałe podnoszenie poziomu życiowego szerokich mas — oto podstawowe elementy zmniejszające przestępczość nieletnich.

Szkolę życia społecznego stanowi szeroka sieć zakładów poprawczych i domów dających dzieciom zaniedbanym naukę i przygotowanie do zawodu, co umożliwi im powrót do uczciwego życia. Wielką pomocą ze strony państwa dla moralnie zaniedbanych rodzin, z których rekrutują się nieletni przestępcy, jest stworzenie instytucji kuratorów. Środkiem ostatecznym są sądy dla nieletnich z udziałem czynnika społecznego.

W dyskusji nad referatem omówiono wysiłki wydziału w dziedzinie zdrowia psychicznego dzieci szkół podstawowych na terenie Wrocławia.

W dalszej dyskusji nauczyciele, przedstawiciele komitetów rodzicielskich zwracali uwagę na konieczność utworzenia we Wrocławiu drugiej specjalnej szkoły dla dzieci zaniedbanych i trudnych do prowadzenia, zorganizowania sieci świetlic przy wszystkich szkołach podstawowych i roztoczenia nad świetlicami większej opieki.

Dyskutanci żądali także od wydziału oświaty Prezydium MRN stworzenia w szkole Nr 34 dla dzieci upośledzonych odpowiednich warunków lokalowych.

Analiza działalności pracy komitetów rodzicielskich wykazała, że nie wszystkie jeszcze komitety pracują należycie. Wiele z nich nie objawia zainteresowania szkołą, poziomem nauczania i wychowania. Złe pracuje komitet przy szkole nr 39, którego przewodniczący nie był ani razu w szkole. Wzorowy natomiast jest komitet przy szkole Nr 2 w Sępolnie, którego sprawozdanie z działalności złożone na posiedzeniu świadczy o zrozumieniu przez większość członków właściwej roli komitetów.

(Dziennik Zachodni Nr 59)

Jedną z najaktywniejszych Komisji MRN w Zabrzu, woj. katowickie jest Komisja Oświaty i Kultury. Szeroka skala zagadnień związanych z upowszechnieniem i pogłębieniem oświaty, z osiągnięciem dobrych wyników nauczania, liczne kontrole szkół i przedszkoli, kontaktowanie się z jedną stroną z rodzicami i szkołami z drugiej — ściśła współpraca z prezydium MRN i Wydziałem Oświaty prezydium dowodzą niezbicie, że Komisja nie ograniczyła się do zwoływania posiedzeń i urzędowania zza biurka.

W ciągu IV kwartału Komisja Oświaty i Kultury przeprowadziła 8 zebrań przy 80 proc. frekwencji i 39 kontroli, zajmowała się takimi zagadnieniami jak: frekwencja uczniów w szkołach podstawowych, organizacjami młodzieżowymi w szkołach, zaopatrzenie szkół w podręczniki, kontrolą wykonania budżetu Wydziału Oświaty i Kultury zmianą nazw ulic oraz walką z analfabetyzmem

Celem bliższego zaznajomienia się z zadaniami i formą pracy szkół Komisja wzięła udział w konferencji kierowników szkół.

Praca Komisji w IV kwartale nie była jednak wolna od niedociągnięć. Należy do nich zbyt mały udział Komisji w walce z analfabetyzmem, słabe zainteresowanie oświatą dorosłych, pracą świetlic oraz życiem kulturalnym miasta. Braki te postanowiła Komisja usunąć w bieżącym kwartale drogą ściślejszego kontaktu z Wydziałem Kultury prezydium MRN i z inspektorem oświaty dla dorosłych.

(Trybuna Robotnicza Nr 57)

Kontrola wykonania pomocy sąsiedzkiej w akcji siewnej
uniemożliwia wyzysk pracujących chłopów

LECZNICTWO

W świetlicy Stoczni Szczecińskiej odbyła się VII Sesja Miejskiej Rady Narodowej. Omawiano na niej sprawy lecznictwa. Kierownik Miejskiego Wydziału Zdrowia złożył sprawozdanie z działalności Zakładu Lecznictwa Pracowniczego w Szczecinie.

Powstały nie tak dawno Zakład Lecznictwa Pracowniczego ma już szereg osiągnięć w swej pracy. Na terenie Szczecina uruchomiono nowe poradnie i placówki lecznicze.

Dzielnice robotnicze Stołczyn i Żydowce otrzymały nowe ośrodki zdrowia, przychodnie dentystyczne oraz samodzielne laboratorium analityczne. Wiele gabinetów lekarskich i pracowni, mieszczących się przedtem w ciasnych lokalach b. Ubezpieczalni, przeniesiono do nowego gmachu. W tym samym budynku uruchomiono dział okulistyczny oraz nowoczesną przychodnię laryngologiczną. Powstały nowe pracownie dentystyczne oraz filie przychodni w różnych dzielnicach miasta. Dzięki staraniom ZLP ilość cho-

rych skierowanych do sanatoriów wzrosła o 200 proc. Znacznie poprawiła się opieka lekarska nad ubezpieczonymi.

W dyskusji nad złożonym sprawozdaniem głos zabrał Kierownik Wydziału Kontroli M.R.N., który stwierdził, że w sprawozdaniu złożonym przez Kier. Wydziału Zdr. jest dużo niedomówień. Z preliminarza budżetowego ZLP nie przebija troska o ludzi pracy, ponieważ wynika z niego tylko dążenie do zlikwidowania zaistniałych już dawno bolączek, a nie wskazuje na dążenie do rozwoju lecznictwa. Sprawozdanie nie mówiło również o złej pracy niektórych lekarzy. Inni dyskutanci również wskazywali na możliwość zlikwidowania bolączek, na niezaradność kierownictwa ZLP, które nie doceniając w pełni potrzeb ludzi pracy, nie dba o usprawnienia lecznictwa.

Ożywiona dyskusja i krytyczne uwagi pod adresem ZLP wskazały na potrzebę zmiany dotychczasowego stylu pracy zarówno kierownictwa ZLP, lekarzy jak i całego personelu.

(Głos Szczeciński Nr 60)

Od Redakcji

W sprawie prenumeraty i kolportażu dwutygodnika „Rada Narodowa“

W związku z głosami w dyskusji na I Zjeździe Korespondentów „Rady Narodowej“, dotyczącymi prenumeraty i kolportażu naszego pisma, Redakcja komunikuje poniższe:

„Rada Narodowa“, jako pismo specjalne, obsługuje działaczy i pracowników rad narodowych. Ponieważ pismo nasze jest dla nich niezbędne w pracy codziennej, są oni jego stałymi prenumeratorami. Poza tą grupą tak mała ilość egzemplarzy „Rady“ rozchodziła się w sprzedaży kioskowej, że z dniem 1 kwietnia b. r. sprzedaż tę likwidujemy.

Prenumeratę przyjmuje Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu „RUCH“, Oddział Wojewódzki w Warszawie, Srebrna 16. Jeśli do 20 danego miesiąca (data

stempla pocztowego) na konto PKO Nr. I-6800 zostanie opłacona prenumerata, zgłaszający otrzymuje „Radę“ od 1-go następnego miesiąca. Np. jeśli ob. A. będzie miał dowód wpłaty należności za prenumeratę z datą stempla do 20 marca włącznie, „RUCH“ jest zobowiązany wysyłać „Radę“ począwszy od 1-go kwietnia; musi też uwzględnić każdą w tej sprawie reklamację.

Gdy numery „Rady“ nie nadchodzą we właściwym terminie, może to być winą doręczania, więc poczty, względnie ekspedycji, tzn. „RUCHU“. PPK „RUCH“ odpowiada za ekspedycję. Ogromnie ułatwia „RUCHOWI“ skontrolowanie przyczyny nienadesłania „Rady“, gdy przy piśmie reklamującym ma nadesłany numer kontrolny, który zawsze wydrukowany jest na kopercie czy opasce w jakiej odbiorca otrzymuje „Radę“. Dla szybszego uwzględnienia reklamacji należy przy piśmie do „RUCHU“ załączyć ten numer kontrolny.

Adres Redakcji: Warszawa, Al. Stalina 3. Kancelaria Rady Państwa. Tel. 89000-005. Red. — 131. Sekr. — 263.

Redaguje Komitet. Przyjmowanie interesantów codziennie od 12 — 14

Prenumerata 1 egz. kwartalnie 7 zł 20 gr.

Redakcja rękopisów nie zwraca

Prenumeratę przyjmuje P. P. K. „Ruch“ — Oddz. Woj. w Warszawie, Srebrna 16, tel. 80420 na konto PKO nr. I — 6800.

Wydawca: Spółdzielnia Wyd.-Ośw. „Czytelnik“ Drukarnia Nr 2 Sp. Wyd.-Ośw. „Czytelnik“, Marszałkowska 3/5. 2-B-28618

Porady prawne pod red. dr Jerzego Starościaka

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kaletach zapytuje:

Czy w związku z ostatnią zmianą przepisów o publicznej gospodarce lokalami obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 października 1946 r. o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami na obszarze województw: śląskiego i wrocławskiego (Dz. U. R. P. Nr 64 poz. 359), oraz

czy niezależnie od powyższego rozporządzenia dla wprowadzenia publicznej gospodarki lokalami konieczna jest odpowiednia uchwała zainteresowanej rady narodowej?

Odpowiedź.

Ostatnia zmiana przepisów dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 337) — nie naruszyła podstawy prawnej rozporządzeń Rady Ministrów dotychczas wydanych o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami w poszczególnych miejscowościach.

Wobec tego nadal obowiązuje również rozporządzenie Rady Ministrów, wymienione w zapytaniu, o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami w województwach: śląskim i wrocławskim.

Przepisy powołanego dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. (tekst jednolity: w Nr 36, poz. 343) nie wymagają, aby rady narodowe miejscowości objętych omawianymi rozporządzeniami Rady Ministrów powzięły odrębne uchwały o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami. Jeżeli takie uchwały zapadły, są one zbędne, gdyż na podstawie samego rozporządzenia, o którym wyżej mowa, prezydium zainteresowanych rad narodowych uzyskują uprawnienia władz kwaterekowych.

Natomiast rady narodowe miejscowości, gdzie została wprowadzona publiczna gospodarka lokalami, na podstawie ustawy lub rozporządzenia Rady Ministrów — są uprawnione do ustalania normy, zaludnienia mieszkań oraz do rozmowy powierzchni lokali użytkowych, z wyjątkiem lokali użytko-

wych zajmowanych przez władze i jednostki gospodarki społecznej.

Odnosnie rozporządzenia Rady Ministrów z 1946 r., dotyczącego województw: śląskiego i wrocławskiego, należy podkreślić, że wprowadziło ono publiczną gospodarkę lokalami tylko w miastach i osiedlach podmiejskich wymienionych województw. Natomiast rozporządzenie to nie dotyczy gmin, wobec czego prezydium rad narodowych tych gmin nie posiadają uprawnień władz kwaterekowych.

Gdyby zachodziła potrzeba wprowadzenia publicznej gospodarki lokalami w gminach, mogłoby to nastąpić tylko w drodze odrębnego rozporządzenia Rady Ministrów.

W tej sprawie należy zwracać się do właściwej wojewódzkiej rady narodowej, która jest uprawniona do złożenia odpowiedniego wniosku Radzie Ministrów.

J. Zakiewicz

Jeden z członków Powiatowej Rady Narodowej w Lesku (wuj. rzeszowski) zapytuje: a) czy przewodniczący sesji rady może odmówić głosu radnemu na sesji, a jeżeli tak, to w jakich przypadkach, b) czy sprawozdawca na sesji może zabrać głos po dyskusji celem dania wyjaśnień dyskutantom, oraz czy względnie w jakich przypadkach przewodniczący sesji może odmówić udzielenia głosu sprawozdawcy.

Odpowiedź:

a) Wg § 11 Uchwały Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowego ramowego regulaminu obrad rad narodowych (Monitor Polski Nr A — 57, poz. 651) przewodniczący sesji udziela głosu radnym w kolejności zgłoszeń.

Przewodniczący nie może zatem odmówić radnemu zapisania się do głosu ani też zabierania głosu w sprawach będących przedmiotem obrad sesji.

b) W dyskusji nad sprawozdaniem przedstawicieli władz i instytucji składanych na sesji mogą wyłonić się kwestie, wymagające wyjaśnień ze strony sprawozdawcy.

W zasadzie nie należy odmawiać głosu sprawozdawcy po przeprowadzonej dyskusji nad jego sprawozdaniem.

Przewodniczący sesji może odmówić udzielenia głosu sprawozdawcy np. o ile jest rzeczą oczywistą, że zagadnienie zostało wszechstronnie naświetlone w dyskusji i że sprawozdawca żadnych nowych momentów nie wniesie.

Sąd Najwyższy rozpatrując sprawę:

Czy przychodzenie do pracy w stanie podniecenia alkoholowego może być uznane za ważną przyczynę rozwiązania umowy o pracę z winy pracownika w rozumieniu art. 32 lit. d. rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323) dał następującą odpowiedź:

Samo przychodzenie pracownika do pracy w stanie podniecenia alkoholowego może być uznane za ważną przyczynę rozwiązania umowy o pracę z winy pracownika w rozumieniu art. 32 lit. d. rozporządzenia z 16.III.1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych. (rozwiązanie natychmiastowe — z winy pracownika — bez odszkodowania).

Stan podniecenia alkoholowego uniemożliwia bowiem, a co najmniej utrudnia, należyte wykonywanie obowiązków przez pracownika i może wywierać ujemny wpływ na organizację pracy. Tolerowanie nadużywania alkoholu przez pracownika w czasie pracy nie da się pogodzić ze stosunkiem do pracy w Państwie Ludowym. Stosunek ten wymaga od pracownika pełnej świadomości i pełnej wydajności jego sił i zdolności.

Jest rzeczą notoryczną, że alkohol z reguły zmniejsza sprawność władz umysłowych i fizycznych, a tym samym zmniejsza zdolność do pracy.

Samo punktualne przychodzenie pracownika do pracy nie może być wystarczającą przesłanką dla przyjęcia, że pracownik wywiązuje się należycie ze swych obowiązków, skoro przychodzi on w stanie zamroczenia alkoholowego. (N. akt. Wa C 378/45).

Prezydium Woj. R. N. w Kielcach zapytuje:

1) czy wydawane przez Prezydium Woj. R. N. przepisy prawne w ramach uprawnień prezydium wynikających z art. 16, ust. 2, pkt. 2 w związku z art. 6 pkt. 5 ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej noszą nazwę rozporządzenie prezydium czy rozporządzenie rady,

2) kto ma podpisywać podane do publicznej wiadomości uchwały rady.

Odpowiedź:

Ad. 1. Wydane przez prezydium przepisy prawne w ramach uprawnień prezydium wynikających z art. 16, ust. 2, pkt. 2, w związku z art. 6, pkt. 5 ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, noszą nazwę „Rozporządzenie Prezydium Rady Narodowej w. . . .”. Są one podpisywane przez przewodniczącego prezydium i sekretarza prezydium.

Te same zasady dotyczą zarządzeń, instrukcji bądź uchwał prezydium rady narodowej.

Ad. 2. Podawane do publicznej wiadomości uchwały rady powinny być podpisywane przez przewodniczącego prezydium i sekretarza prezydium.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Ostródzie zapytuje, czy rentę wdowią, wypłacaną z funduszu gazowni b. niemieckiego samorządu, a obecnie przyznaną przez Zarząd Miejski m. Ostródy na mocy uchwały z dnia 2 marca 1949 roku winna wypłacać Miejska Rada Narodowa w Ostródzie czy Zakład Gazownictwa Okręgu Gdańskiego w Gdańsku, który przejął wraz z aktywami i pasywami Gazownię Miejską w Ostródzie.

Odpowiedź:

Zgodnie z brzmieniem art. 3, dekretu z dnia 21 września 1950 roku o zniesieniu odrębnych systemów emerytalnych dla pracowników b. związków samorządu terytorialnego, oraz ich przedsiębiorstw i zakładów (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 407) wdowy, które nabyły przed wejściem w życie dekretu prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie odrębnego systemu ubezpieczenia

otrzymają zaopatrzenie emerytalne z Państwowego Zakładu Emerytalnego.

Terminy rozpoczęcia wypłaty świadczeń przez Państwowy Zakład Emerytalny ustala Minister Finansów.

Do czasu rozpoczęcia wypłat, ustalonego przez Ministra Finansów, zaopatrzenie emerytalne wypłacają nadal prezydium rad narodowych w dotychczasowej wysokości z tym ograniczeniem, że od dnia wejścia w życie dekretu (1 listopada 1950 roku) wypłacane pensje wdowie nie mogą być niższe niż 63 zł (dawne 2100 zł) i wyższe niż 150 zł (dawne 5000 zł)

M. Hałacińska

Prezydium GRN w Imielinie zapytuje, jakie pisma i na jakiej podstawie uważać za tajne?

Odpowiedź

Określenie spraw tajnych oraz wykaz pism, które z reguły uznaje się za tajne, podaje § 7 instrukcji o zabezpieczeniu tajemnicy służbowej, stanowiącej załącznik do pisma okólnego b. Ministra Administracji Publicznej z dn. 29 lipca 1949 r. L. dz. Org. II — 5b/2652/1. Podany przez Prez. GRN przykład zakwalifikowania przez Prezydium PRN pisma jako tajne nie sprzeciwia się postanowieniom powołanego przepisu, ponieważ w myśl art. 6 i 16 ustawy z dn. 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 130) Prezydium PRN było w konkretnym przypadku właściwe do zakwalifikowania wymienionego pisma jako tajne. Zakwalifikowanie zaś przez Prezydium PRN pisma jako tajne — powoduje konieczność zastosowania względem niego powołanych wyżej przepisów o zachowaniu tajemnicy służbowej.

Uzasadnienie:

W myśl § 7 ust. 1 powołanej wyżej instrukcji tajnymi są sprawy, których treść powinna być zachowana w ścisłej tajemnicy ze względu na interes Państwa. Wyczerpującego wykazu tych spraw powołany przepis nie podaje, głosząc jedynie w ust. 3 tegoż paragrafu, że za tajne z reguły uznaje się: a) szyf-

ry, b) plany, projekty, wynalazki oraz urządzenie i inne sprawy, dotyczące obrony Państwa, c) sprawy, dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego Państwa, zwalczanie szpiegostwa i działalności przestępczej wobec Państwa, d) inne sprawy, zakwalifikowane przez właściwą władzę jako tajne.

Z przytoczonych postanowień wynika, zatem, że oprócz wyszczególnionych właściwa władza może uznać za tajne również wszelkie inne sprawy, których przedmiot lub zawarte w nich wiadomości dotyczą takich okoliczności i zadań, które ze względu na interes Państwa powinny być zachowane w ścisłej tajemnicy. Bliższych kryteriów, jakimi właściwa władza powinna się kierować przy zakwalifikowaniu spraw jako tajne ani powołana instrukcja ani wspomniane wyżej pismo okólnie nie zawierają, z czego wynika, że decyzja w tym przedmiocie pozostawiona jest swobodnemu uznaniu właściwej władzy, która, jak to zaznaczono w p. 7 wymienionego pisma okólnego, powinna uważać, żeby kwalifikowanie spraw jako tajne było ograniczone do koniecznej potrzeby. Ponieważ w myśl art. 6 pkt. 1—4 wyżej powołanej ustawy z dn. 20 marca 1950 r. rady narodowe, jako terenowe organa jednolitej władzy państwowej kierują na swoim terenie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, zapewniając ochronę porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności demokratycznej, ochraniają własność społeczną i prawa obywateli oraz współdziałają w umocnieniu obronności Państwa, zaś prezydium rad narodowych, jako organa zarządzające i wykonawcze tych rad w myśl art. 16 tejże ustawy sprawują na podległym sobie terenie wszystkie funkcje wykonawcze władzy państwowej w ramach obowiązujących przepisów, a w szczególności realizują określone wyżej kierownictwo i uprawnienia rad narodowych, to Prezydium PRN w konkretnym przypadku miało nie tylko prawo, lecz i obowiązek rozważyć czy i jakie posiada znaczenie dla interesu Państwa sprawa, której dotyczyło wyżej wymienione pismo i czy ze względu na ten interes treść tego pisma powinna być zachowana w ścisłej tajemnicy.

M. Waśkowski

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Wolsztynie zapytuje, czy pracownikom działu gospodarki komunalnej w małych miastach, gdzie nie istnieją branżowe przedsiębiorstwa komunalne, a którzy pełnią analogiczne funkcje jak w przedsiębiorstwach, lecz opłacani są z kredytów zadań budżetowych, należą się ubrania ochronne i robocze, przewidziane dla tej samej grupy pracowników w przedsiębiorstwach.

Odpowiedź:

Do pracowników, pełniących analogiczne funkcje jak pracownicy w przedsiębiorstwach, podległych terenowym organom jednolitej władzy państwowej (dawn. komunalnych), lecz opłacanych z kredytów zadań budżetowych, mają zastosowanie przepisy układu zbiorowego pracy dla komunalnych przedsiębiorstw i zakładów użyteczności publicznej (okólnik Min. Adm. Publ. Nr 97 z dnia 15.XII. 1948 r. L.S.O. IV/3/31/48, Dz. Urz. M.A.P. Nr 46, poz. 340), a więc należą się im również ubrania ochronne i robocze, przewidziane dla tej samej grupy pracowników w przedsiębiorstwach.

M. Hałacińska

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Wejherowie zapytuje, czy pólsieroty (ofiary wojny) — dzieci wdowy pobierającej pensję wdowią po etatowym pracowniku miejskim zmarłym w 1939 r. wskutek aktu terrorystycznego władzy okupacyjnej uprawione są do pobierania pensji sieroczej, mimo że mają już ponad 18 lat życia, ale na skutek choroby są niezdolne do zarobkowania.

Odpowiedź:

Wyplata emerytur pracowników b. związków samorządu terytorialnego na mocy dekretu z dnia 21 września 1950 o zniesieniu odrębnych systemów emerytalnych dla pracowników b. związków samorządu terytorialnego oraz ich przedsiębiorstw i zakładów, (Dz. U.R.P. Nr 44 poz. 407) została przejęta przez Państwowy Zakład Emerytalny.

Zgodnie z przepisami art. 72 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U.R.P. z 1934 r. Nr 20 poz. 160) pensje sieroce dla sierot

niezdolnych do zarobkowania mogą być wypłacone na podstawie decyzji Ministra Finansów, jeżeli niezdolność powstała przed ukończeniem przez sierotę 18 lat życia lub w wypadku, gdy sierota odbywała studia przed ukończeniem 24 roku życia.

Jeśliby w podanym przypadku zachodziły podane warunki, należy wystąpić z odpowiednio uzasadnionym wnioskiem do Państwowego Zakładu Emerytalnego w Warszawie.

(Opinia powyższa oparta jest na stanowisku Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Nr I. Pa 137-20 Ogól.).

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kępnie zapytuje, jak należałoby rozwiązać sporną sprawę między Wydziałem Komunikacyjnym a Łódzkimi Zakładami Ceramiki Czerwonej w Łodzi, dotyczącą dzierżawy dróg, zajętych przez te Zakłady pod kolejkę wąskotorową, a w szczególności o rozstrzygnięcie, czy Zakłady te są zobowiązane zawrzeć umowę dzierżawy i płacić tenetę dzierżawną za zajęte pod kolejkę drogi.

Odpowiedź:

Sporna sprawa między Wydziałem Komunikacyjnym a Łódzkiemi Zakładami Ceramiki Czerwonej w Łodzi w przypadku niemożności osiągnięcia bezpośredniego porozumienia nadaje się do rozstrzygnięcia przez Okręgową Komisję Arbitrażową w Łodzi na wniosek Wydziału Komunikacyjnego na zasadzie art. 2 ust. 2 i art. 17 dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 roku o państwowym arbitrażu gospodarczym (Dz. U.R.P. Nr 46, poz. 340).

M. Hałacińska

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Żywcu zapytuje, czy i na jakiej podstawie prawnej należy przystąpić do opracowania nowych stawek czynszu, względnie spowodować, żeby lokator płacił czynsz godziwy, w przypadkach, gdy czynsz opłacany przez lokatora od 1945 roku po przeliczeniu obecnie zł. 3 za 100 wynosi minimalną sumę, jak np. 1 zł. 80 gr. miesięcznie, a loka-

tor jest pracownikiem państwowym, do którego ma zastosowanie przepis art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 28 lipca 1948 roku o najmie lokali.

Odpowiedź:

Przepis art. 3 ust. 2 wyraźnie mówi, że najemcy, wymienieni w ust. 1 tego artykułu, a więc i pracownicy państwowi opłacają czynsz w dotychczasowej wysokości, co znaczy, że obowiązuje ich wysokość czynszu taka, jaką dotychczas tj. od roku 1945-go płacili. Zmiana wysokości tego czynszu dla tych osób nie może nastąpić przez uchwałę rady narodowej. Osoby te mogą być jednak zobowiązane do ponoszenia niektórych ciężarów (np. utrzymanie czystości) związanych z eksploatacją nieruchomości.

M. Hałacińska

Prezydium GRN w Imielinie zapytuje, w jaki sposób pobierać i kasować opłaty skarbowe za czynności urzędów stanu cywilnego w szczególności, gdy strona nie potrzebuje przedkładać żadnych akt pomocniczych, na których można by nakleić znaczki skarbowe i czy odnośnie dokonanych wzmianek można naklejać znaczki w księgach stanu cywilnego?

Odpowiedź:

Jeżeli strona nie przedstawi urzędnikowi stanu cywilnego akt pomocniczych, znaczki skarbowe winny być nalepiane i kasowane bądź na wydawanych przez urzędnika dokumentach st. cywilnego (odpisach, wyciągach) bądź też na znajdujących się w aktach zbiorczych właściwej księgi stanu cywilnego pismach (zgłoszeniach, wnioskach, zarządzeniach władz nadzorczych, orzeczeniach sądów, protokołach itp.). Znaczki skarbowe pobierane tytułem opłat za dokonanie wzmianek dodatkowych na marginesach aktów st. cywilnego, winny być nalepiane na dokumentach stanowiących podstawę dokonania wzmianki.

W żadnym przypadku znaczki skarbowe nie powinny być nalepiane i kasowane w księgach stanu cywilnego.

Uzasadnienie:

Księgi stanu cywilnego służą do rejestracji narodzin, małżeństw i zgonów (art. 2 prawa o aktach st. cywilnego). Po sporządzeniu aktu stanu cywilnego może być wpisana na jego marginesie wzmianka dodatkowa w razie zaistnienia okoliczności, które mają wpływ na treść lub ważność sporządzonego aktu. Pod tekstem aktów umieszcza się przypiski, mające na celu powiązanie aktów, dotyczących tej samej osoby. Dokonywanie innych wpisów lub adnotacji w księgach st. cywilnego jest dopuszczalne w przypadkach wyraźnie przewidzianych w przepisach obowiązujących (np. wpisanie aktu uznania dziecka, postanowienia sędziego w formie protokolarnej itp.). Z powyższego wynika, że nie mogą być nalepiane w księgach st. cywilnego znaczki skarbowe z adnotacją o ich skasowaniu.

Kwestia poruszona w pytaniu Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Imielinie została omówiona w piśmie Prezydium Rady Ministrów z dn. 17.I.1951 r. Nr S 3.I-4-10.51, przesłanym Prezydium Woj. R. N. (Wydz. Społ.-Admin.).

A. Marczewski

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w B... zapytuje, czy w skład komisji zdrowia powiatowej rady narodowej może wchodzić osoba będąca członkiem komisji zdrowia, pracy i pomocy społecznej gminnej rady narodowej.

Odpowiedź:

W skład komisji zdrowia powiatowej rady narodowej może wchodzić członek komisji zdrowia, pracy i pomocy społecznej gminnej rady narodowej, jednak w zasadzie należy powołać tych samych osób w skład dwóch komisji unikać.

Uzasadnienie:

Uchwała Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powołania i działalności rad narodowych (Monitor Polski Nr A 57 poz. 652) w § 10

stanowi, że w skład komisji mogą wchodzić zarówno członkowie rady jak i osoby spoza rady, tak aby przez udział w pracach komisji rozszerzać krąg osób biorących bezpośredni udział w zawiadywaniu sprawami państwowymi. Pozostałe przepisy również nie zawierają w tej mierze żadnych ograniczeń. Jednak uważa należy, że należyte wypełnianie obowiązków w komisji zdrowia, pracy i pomocy społecznej G. R. N. dostatecznie obciąża pracą jej członków.

Powołanie tej samej osoby w skład dwóch komisji może stanowić zbyt duże obciążenie pracą, która nie będzie dawała pozytywnych rezultatów. W wyjątkowych jednak wypadkach, o ile np. chodzi o osoby personelu służby zdrowia — to wypadki takie mogą mieć miejsce.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Ciechanowie zapytuje, czy żonie zmarłego pracownika prezydium przysługuje 3-miesięczna odprawa.

Odpowiedź:

Żonie zmarłego pracownika prezydium miejskiej rady narodowej przysługuje prawo do trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

Uzasadnienie:

Art. 21 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39) przewiduje, że w razie śmierci pracownika państwowego — przyznaje się zwrot kosztów pogrzebu wedle następujących zasad:

- 1) jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci lub rodzice — w wysokości trzymiesięcznego ostatnio przez zmarłego pobieranego uposażenia;
- 2) jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba — w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, nie więcej jednak niż 3-miesięczne uposażenie ostatnio pobierane przez zmarłego

Zasiłek na koszty pogrzebu ulega jednak zmniejszeniu o kwoty otrzy-

mane na mocy przepisów o ubezpieczeniu społecznym.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Lubomlu zapytuje, kto może decydować w sprawie dzierżawy majątku gromadzkiego stanowiącego własność gromady oraz na jakie cele czynsz dzierżawny może być wykorzystany.

Odpowiedź:

Stosownie do postanowień § 9 rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1937 r. o gromadach (Dz. U. Nr 9 poz. 70) zebranie gromadzkie może podejmować uchwały w sprawie oddania w dzierżawę (najem) majątku gromadzkiego.

W uchwale w sprawie dzierżawy zebranie gromadzkie określa jednocześnie przeznaczenie dochodu uzyskanego z dzierżawy na cele związane z potrzebami gromady.

Potrzeby gromady mogą się wyrażać w budowie studni gromadzkiej, założeniu przepustów drogowych, położeniu chodnika w gromadzie itp.

Zatem na powyżej przykładowo przytoczone cele winny być obracane czynsze dzierżawne.

Ob. Jan Tomczyk, sekretarz Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Waśniowie zapytuje, kto w świetle przepisów prawnych jest odpowiedzialny za stan podręcznej kasy gminnej i stan pogotowia kasowego, kasjer czy rachmistrz.

Odpowiedź:

Za stan kasy i stan pogotowia kasowego odpowiada bezpośrednio kasjer, gdyż do jego funkcji, a nie funkcji rachmistrza, należy prowadzenie kasy podręcznej.

Żaden zaś pracownik nie może odpowiadać za sprawy nie należące do jego obowiązków służbowych bezpośrednio czy też pośrednio z tytułu zwierzchnictwa służbowego.

Wynika to z ogólnych zasad odpowiedzialności pracownika za należyte wypełnianie powierzonych mu urzędu, stosownie do postanowień art. 21 i 67 ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. z 1949 Nr 11, poz. 72).